

DARBININKAS

Vol. LX, Nr. 10
Kovas-March 7, 1975

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

20 centų

Savaitės įvykiai

Gynybos sekr. James R. Schlesinger tvirtina, kad, kongresui nesutikus teikti Kambodijai pagalbos, ji pateks į komunistų rankas, ir tai bus didžiausias JAV užsienio politikos nepasisekimas, už kurį kaltė atiteks kongresui.

JAV vyriausybė panaikino 10 metų trukusį ginklų gabenimo į Pakistaną draudimą. Indija dėl to atšaukė savo užs. reik. ministerio vizitą į Washingtoną ir bendros JAV-Indijos komisijos santykiams pagerinti posėdžius.

Graikijos vyriausybė likvidavo buv. karinės vyriausybės šalininkų kėsinimąsi sukilti, paskelbė Atėnų apylinkėse karinio budrumo stovį ir areštavo 37 karininkus, jų tarpe 6 generolus.

JT žmogaus teisių komisija pasmerkė Izraelį už jo veiksmus okupuotose žemėse ir už beato-dairinį El Quineitra sunaikinimą Golan aukštumose. JAV balsavo prieš.

Jugoslavijos disidentas Mihajlov vėl yra teisiamas už priešišką propagandą ir gali būti nubautas nuo 1 iki 15 metų kalėjimo. Savo straipsniuose užsienio spaudai jis teigė, kad Jugoslavijoje yra vienos partijos diktatūra, kad yra pavojaus grįžti į stalinizmą ir kad nėra spaudos ir minties laisvės.

Vatikano keliaujantis ambasadorius arkivysk. Luigi Poggi išvyko vienam mėnesiui į Lenkiją, o Pauliaus VI patarėjas arkivysk. Agostino Casaroli — į Pragę tartis dėl Bažnyčios ir valstybės santykių.

NATO numato teikti Turkijai karinę pagalbą, jei kongresas savo draudimo gabenti ginklus į Turkiją neatšauks.

Žydų antidefamacijos lyga apkaltino amijos inžinierių korporą ir daugelį įvairių korporacijų žydų diskriminacija, nes jie atsisako siųsti žydus į jų vykdomus projektus arabų valstybėse.

CIA direktorius William E. Colby pareiškė kongresui, kad perdėti skundai dėl agentūros neteisėtų veiksmų pakenkė jos santykiams su kitų valstybių žinių agentūromis.

Portugalijos vyriausybė paskelbė planus pagrindinei pramonei reguliuoti ir stambioms žemės valdom panaikinti, bet pažada gerbti privačią nuosavybę ir laisvą gamybą. 75% Portugalijos turtų priklauso tik 200 šeimų.

Libijoje šiuo metu dirba 480 sovietų technikų, o iki 1970 amerikiečiams priklausiusioje Wheelus lėktuvų bazėje turi įsteigti savo bazę.

Prez. Nixono buvę artimiausieji bendradarbiai John Mitchell, H. R. Haldeman ir J.D. Ehrlichman Watergate byloje buvo nubauti nuo 2,5 iki 8 metų, o Robert C. Mardian — nuo 10 mėn. iki 3 metų kalėjimo. Visi žada apeliuoti.

Atstovų rūmų pirmininko Carl Albert stenografe Pauline B. Girvin federalinių prisiekusiųjų buvo pakaltinta klaidingai įtikinėjusi kitus, kad galinti paveikti už pinigų C. Albert sprendimus.

Neįprastoje spaudos konferencijoje Washingtone Sov. S-gos prekybos min. padėjėjas Vladimir S. Alchimov kaltino JAV vyriausybę, kad ji neišlaikiusi pasižadėjimo suteikti Sov. S-gai besąlygines prekybos lengvatas, ir klausė, kaip galima tokia vyriausybė pasitikėti, svarstant svarbesnius kaip prekyba reikalus.

Tailando min. pirm. Seni Pramojo sudarė iš demokratų ir socialinių agrarų partijų vyriausybę, ir karalius ją patvirtino.

LIETUVA PRISIMINTA JAV ATSTOVŲ RŪMUOSE

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas plačiai paminėtas JAV kongrese. Atstovų rūmų narys J. J. Delaney vasario 19 priminė, kad šiemet yra 734-tieji metai nuo Lietuvos valstybės pradžios ir 57 metai nuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. Lietuvius pavadino didinga ir ryžtinga tauta, pažymėdamas, kad niekada laikas neišdildys jų stipraus laisvės troškimo ir siekimo. Pabrėžė, kad jis jungiasi prie laisvės siekiančių žmonių, tikinčių, kad Lietuvos ir jos žmonių laisvė taps tikrove.

-o-

JAV kongreso atstovas Roth, kalbėdamas Lietuvos ir Estijos nepriklausomybės minėjimo proga, pabrėžė, jog yra tragiška, kad šie kraštai negali patys minėti nepriklausomybės metinių. Pacitavo Solženicyno "Gulago salyno" ištrauką, kurioj estas pasakoja apie estų teisę į laisvę ir apie bolševikų įvykdytą jų užgrobimą.

-o-

Minėdamas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktį, kongresmanas Pastore pa-

žymėjo: "Nepriklausomybė, laisvė, demokratija yra šventos sąvokos lietuviams... Lietuva buvo tapusi pavyzdinga respublika... Visiems lietuviams ir Amerikos lietuviams aš reiškiu savo viltį, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma, ir, to prašydamas, meldžiuosi."

-o-

Kongresmanas J. G. Beall JAV atstovų rūmuose, minint Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, pasakė kalbą, kurioj pažymėjo: "Kai mes linkstam į "detente" atmosferą santykiuose su Sovietų Sąjunga, aš tikiu, kad yra svarbu, jog nepamirštume laisvę mylinčios lietuvių tautos ir kitų pavergtųjų. Nors jie yra prispausti užsienio galybės geležinės rankos, jų laisvės viltys pasilieka nenuginčijamos. Jų pavyzdį turėtų studijuoti ir atminti visi, kurie vertina laisvę."

-o-

Kalbėdamas JAV atstovų rūmuose, kongresmanas E.J. Paten priminė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, pažymėjo, kad nors Lietuva prievarta užimta, bet Lietuvos žmonės pasilieka nepalaužti ir kovoja dėl savo nepriklausomybės ir laisvės.

Dayton, Ohio, priemiestyje pastatyta ši lenta prie greitkelio IS No. 75. Lenta bus visą mėnesį, primindama pavergtą Lietuvą. Lentą įrengė Daytono lietuvių kultūros komitetas.

Pepsico, Inc., pirm. Donald M. Kendall, dalyvavęs toje pat konferencijoje, smerkė kongreso užsispyrimą jungti prekybos reikalus su emigracija.

Sovietų TASS agentūra paskelbė, kad V. G. Kalinin buvo aukščiausio teismo tinkamai nubautas už šnipinėjimą svietimui valstybei. Nei baumsės dydžio nei kam šnipinėjo, nepaskelbė.

Vatikano šventoji kongregacija tikėjimo tiesom saugoti pareiškė, kad žinomo teologo kun. dr. Hans Kueng pažiūros į daugelį R. katalikų doktrinų esančios konflikte su Bažnyčia ir įspėjo dr. Kueng neskelbti kontroversinių pažiūrų.

Jemeno teismas pirmą kartą Ali Ben Ali al Awadi nuteisė mirti už lėktuvo pagrobimą Jemene.

Bangladeš prez. šeikas Mujibur Rahman paskelbė, kad valstybė pereina į vienos partijos valdymą ir kad Awami lygai yra leista sudaryti naujosios partijos branduolį. Naujoji partija bus tautinė, socialistinė, demokratinė ir sekuliari.

Senato demokratų ir respublikonų vadai įnešė įstatymo projektą panaikinti ginklų tiekimo Turkijai draudimą.

"Aš nesuprantu, — sakė jis, — kaip galima svetimą kraštą ir svetimus žmones valdyti tokia geležine ranka, kad jie turi imtis tokių veiksmų, kaip rizikavimas savo gyvybe, šokant į laisvę. Čia jau yra kažkas labai blogai."

"Latvija, Estija ir Lietuva buvo Sovietų Sąjungos okupuotos 1940. Mum nuopelnas, kad mes ir daugumas mūsų laisvojo pasaulio sąjungininkų atsisakėm pripažinti tą užėmimą. Mūsų šis atsisakymas palaiko gyvą viltį, kad lietuvių tauta galės kurią dieną vėl tapti laisva", — taip JAV atstovų rūmuose kalbėjo kongresmanas J. N. Erleborn, pabrėždamas tautų laisvo apsisprendimo dėsni.

-o-

"Lietuvių nuostabiai didelis patriotizmas mum yra nuolatinis priminimas apie Sovietų prispaudos didumą", — taip vasario 19 JAV atstovų rūmuose kalbėjo kongresmanas Ch. W. Whalen. Pabrėžė, kad Lietuva neteisėtai užimta, kad lietuviai yra įrodę, jog gali gyventi nepriklausomi, iškėlė reikalą, kad rusai tą "detente" taikytų ir tiems, kurie nėra rusai ir kurie nenori jais būti.

(ALT Inf.)

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Partijoje ir komsomole. Šausio 29 įvyko Lietuvos kompartijos vadovų pasitarimas žemės ūkio reikalais. Pasitarime dalyvavo LKP centro komiteto biuro nariai, miestų ir rajonų partijos I-ji sekretoriai ir vykdomųjų komitetų pirmininkai, taip pat atitinkamų įstaigų vadovai. Iš Maskvos atvykęs partijos centro komiteto polit. biuro narys ir sekretorius F. Kulakovas aiškino Lietuvos žemės ūkio uždavinius. O Lietuvos KP centro komiteto narys žemės ūkio reikalams R. Songaila referavo apie Lietuvos žemės ūkio faktinę padėtį. Pasitarimas atskleidęs "trūkumus ir rezervus".

Šiuo metu Lietuvoj skaičiuojama 331,000 komsomolo narių. Esą kasmet į komsomolą ateina per 40,000 jaunuolių. (Kaip neateis, jei tik per komsomolą jaunuolis gali patekti į aukštąją mokyklą.) Komsomolas yra suorganizavęs apie 2000 politinio švietimo ratelių ir vadinamų seminarių, kuriuos lanko apie 65,000 "studentų". Savo ruožtu nusi-skundžiama, kad ir pačiame Lietuvos komsomole apie 19,000 narių nėra baigę vid. mokyklos ir nesistengia baigti.

Ūkyje. Varėnoj statomas pūkplunksnų gaminių fabrikas. Per metus jis pajėgsias apdoroti apie 700 tonų (1,542,220 svarų) plunksnų žaliavos.

"Liaudies kontrolė" nustatė, kad maisto pramonėje blogi reikalai su gaminių pakrovimo ir iškrovimo mechanizmu. Esą apie pusę numatytų pakrovimo-iskrovimo darbų mechanizavimo priemonių 1971-1974 "nebuvo įdiegti". Faktiškai pakrovimo-iskrovimo darbų mechanizavimas 1973 net buvęs mažesnis, kaip 1971. Esą pakrovimo-iskrovimo ir apskritai maisto pramonės darbų mechanizavimui labai trukdo per ankštos įmonių patalpos. Sovietinei sistemai būdingas reiškinys: kai kurios įmonės savo oficialiose apyskaitose rodo darbą esant pramonės darbu mechanizavimui, nors faktiškai įmonėje mechanizuota tik ned daugiau kaip trečdalis darbų, o du trečdaliai tebėra dirbami rankomis. "Liaudies kontrolė" nustatė, kad kai kurių maisto gaminių pakrovimo ir gabenimo "pažangūs metodai dar net nepradėti".

Žemės ūkyje. Maskva susirūpino linais. Sovietų Sąjungos kompartijos centro komitetas ir vyriausybė įpareigojo kelias Sovietų Sąjungos ministerijas, kad imtųsi atitinkamų priemonių linų gamybai didinti. Taip pat įpareigojo keletą sovietinių respublikų, tarp jų ir okupuotas Baltijos valstybes, kad 1975-80 įgyvendintų "priemones, kurios įgalintų įvykdyti nustatytas linų pluošto pardavimo valstybei užduotis ir pagerinti jų kokybę". (Sovietinėj kalboj žodis "valstybė" reiškia Sovietų Sąjungą, o Ukraina, Gudija ir kitos valstybės — nėra valstybės, o tik sovietinės respublikos).

Sovietų duomenimis 1975 okup. Lietuvos kaimas turi apie 45,000 traktorių ir 65,000 traktorininkų, taip pat per 19,000 kombainų. Esą žemės ūkio energetiniai pajėgumai per 1972-74 metus padidėję 18 procentų.

Žemdirbystės instituto direktorius A. Būdvytis skundžiasi, kad apie trečdalis ligišiolinių naujų gyvenviečių kolchozuose yra pastatytos "ne ten, kur reikia". Esą "ne mažiau apsiriki-ta ir kuriant gamybinius centrus", nes nebuvę gilintasi į tolimesnę perspektyvą.

Švietimo srityje dėmesio vertas mažų kaimo mokyklų likvidavimo sudarytas nepatogumas. Pvz. Trakų raj. dėl to apie 3000 mokinių mokykla dabar yra už 8 ar net 10 km (5-6 mylios). Kadangi atskirų autobusų mokykloms neturi, o bendrieji keleiviniai autobusai dažnai neturi vietos, tai labai dažnai apie pusę mokinių į pamokas pavėluoja.

Kultūros srityje pažymėtini faktai: 1974 okup. Lietuvoj išleistas 25 originaliosios poezijos knygos; originalios literatūros vaikams kasmet išėina apie 40 knygų; apie 200 "neetatinių prozos ir poezijos vertėjų" vertčia grožinės literatūros veikalus iš 12 kalbų, vartojamų Sovietų Sąjungoje, ir iš 20 kitų užsienio kalbų; nuo 1975 sausio 31 iki kovo pradžios Vilniuje vyko "respublikinė" dailės paroda "Mūsų kaimas", kurioj 208 autoriai pateikė apie 400 savo darbų okup. Lietuvos sukolchozinto kaimo temomis; anot dail. Kuzminsko, paroda gimusi "dailininkų ir žemdirbių draugystės dėka" (faktiškai tai buvo dailininkų duoklė kolchozinio gyvenimo sovietinei propagandai); Vilniaus universiteto docentas A. Girdenis permai vasarą su grupe savo studentų atliko praktiką pas vadinamus žemaičių džiukus (Gargždai-Endriejavas-Judrėnai-Veiviržėnai) ir surinko apščiui medžiagos apie nykstančią žemaičių-džiukų tarmę; M. K.

Čiurlonio gimimo 100 metų sukakčiai pažymėti Sovietų Sąjungos kultūros ministerija sudarė 32 asmenų komisiją (joje 9 lietuvių); jubiliejinis vakaras numatytas spalio mėnesį Maskvos Didžiajame teatre.

Buitinio aptarnavimo srityje. Sovietų duomenimis okup. Lietuvoj jau apie 88 procentai miesto butų ir apie 35 procentai kaimo butų kurii turi dujas, kurios sudaro per 20 procentų viso okup. Lietuvos kuro. Yra 4 dujų pilstymo stotys. Pirmą įvykė 13 sprogimų. Jų aukų sovietinė spauda neskelbia. Jei okup. Lietuvos butų aprūpinimas dujų kuru yra žingsnis į priekį, tai vadinamas komunaliniais namų ir butų valdymas (nusavintus namus valdo miesto vykdomojo komiteto atitinkamas skyrius) yra visai palaida bala. "Tiesa" rašo, kaip Vilniuje viename bute užako virtuvės kriauklės nutekamas vamzdis ir kaip atitinkama miesto butų valdyba tą vamzdžio užsikimšimą remontavo. Pirmiausia atvyko vienas santechnikas ir, patikrinęs, kad kriauklėj vanduo nenuteka, pasakė buto šeimininkei, kad deja, neturi instrumentų vamzdžiui pravalyti. Po kurio laiko atvyko net keli santechnikai, pasižiūrėjo, kad vanduo nenuteka, ir patarė buto šeimininkei nusipirkti siera rūgštis ir bandyti užsikimšimą ištrpyti vamzdyje. Šeimininkė ko tik gyva liko nuo tokio bandymo. Tik po to, kai buto šeimininkė kreipėsi į "Tiesos" redakciją ir šioji įsikisio, butų valdybos santechnikai užsikimšusį vamzdį sutvarkė. Žinia, jei buto šeimininkė pirmam atvykusiam santechnikui būtų davusi kyšį-blatą, vamzdis būtų iškart sutvarkytas.

Rusinimo srity dėmesio vertas skatinimas mokinių nuo V-tos klasės vadinamiam kariniam žaidimam. V-VIII klasės mokiniams yra specialus karinis žaidimas "Žaibas", o IX-XI klasės mokiniams — "Ereliukas". "Žaibo" programoje skaitomos pasakaitos, organizuojamos parodos ir viktorinos "karinė patriotinė bei internacionalinė tematika", organizuojami mokinių susitikimai su karo didvyriais, organizuojamos ekskursijos į atitinkamas vietas, vykdoma rikiuotės apžiūra, mokoma civilinės gynybos, mokinių sudaryto dalinio vadai specialiai apmokomi. O "Ereliuko" programa apima sovietų karinių jėgų istoriją, statusus, rikiuotę, civilinę gynybą, šaudymo varžybas, sanitarinių draugovių rengimą. Visa tai organizuojama jau po pamokų.

Paminėtini rusai pareigūnai Lietuvoje: Lietuvos komsomolo II-sis sekretorius Vladimiras Golubkovas, Lietuvos KP centro komiteto Mokslo ir mokymo įstaigų skyriaus pavaduotojas G. Manzurovas, Neringos vaikų darželio vedėja J. Saifulajeva, Naujosios Akmenės vid. mokyklos mokytoja Tamara Belygina.

(nukelta į 2 psl.)

(ALT inf.)

TAS NE LIETUVIS, KURIS DIDŽIAIS DARBAIS NEŠVIES

Kalba, pasakyta Vasario 16-osios minėjime Bostone

A. MASONIS
Elmwood Park, N.J.

3

Šie žodžiai šių laikų tėvynėje gyvenančiam lietuviui yra lyg testamentas, lyg balsas iš anapus, tai šiurpūs žodžiai, nes kalba apie kovos draugų kritimą, bet kartu ir įpareigoja, nes žada, kad ir sunkiai iškovojamą, laisvę. Ir grįžta šiandien Lietuvos stulpai, ir žūsta ne iš likimo, bet iš klatingo, žiauraus ir rafinuoto priešo, kartais net iš savų jų rankos, ir tai labai nelygioje kovoje, bet kiti iš baimės neišlako. Priešingai, kiekvienas yra lyg ta Kudirkos paminėta hydra, kuriai, galvą nukirtus, kelios jos vieton išdygsta. Ir tai vyksta tik dėl to, kad lietuvis žino, jog laisvės nevertas tas, kas negina jos. Jai atgauti visuomet reikėjo aukų. Jis žino, kad ir dabar jų reikia ir dar daug reikės,

ypač kada dabar turima reikalo ne su paprastu priešu, bet su nužmogintuoju komunizmu. Taigi, sujungę Maironio tikėjimą į Dievo Apvaizdą ir V. Kudirkos išreikštą viltį į lietuvių atsparumą, mūsų broliai ir veda atkaklią kovą, nes žino, kad išliks tik į gyvenimo hydras pavirtę.

Pasverkime jų ir savo aukas Gražu klausytis Maironio ir Kudirkos. Gražu, kai mūsų broliai ir sesės tėvynėje lyg kokį testamentą vykdo jų patarimus, jais gyvena, dėl jų kovoją, nesibijodami kalėjimo, nesigailėdami net savo gyvybės. Bet kaip yra su mumis? Juk ir mes esame iš to paties tautos kamieno. Juk tie lietuviai tėvynėje nėra kokie antžmogiai, bet tokie patys ir iš tokio paties molio, kaip ir mes. Tiesa, mes irgi keliame, kur įmanome, savo balsą, stengia-

mės iškelti tautos skriaudą, lan- komės Washingtone, rašome kai kurie iš mūsų laiškus senatoriam, kongresmanam, bet uždėkime sau ranką ant krūtinės ir pasakykime, ar mūsų aukos, jei padėtumėm jas ant svarstyklių, atsvertų jų aukas? Maironis yra parašęs ir kitokių žodžių, kurie tinka dabartinėje padėtyje daugiau mums negu jiems, ir tai, be jokios išimties, ir ankstenuiems, ir naujesiems ateiviams. Mums jie yra šiurpesni negu anie Kudirkos žodžiai apie krintančius kovos draugus, apie išverstus stulpus. Štai jie:

Tas ne lietuvis, kurs tėvynę Bailiai kaip kūdikis apleis,
Kursai pamins, ką bočiai gynę
Per amžius milžinų keliais.

Tas ne lietuvis, kurs dar bijo
Atsižadėti sapnų nakties,
Kurs bėgs nuo žygių, kalavijo,
Kursai didžiais darbais nešvies.

Maironis parašė šiuos žodžius iš dalies perkelta prasme. Juk galima ir tėvynėje gyvenant ją apleisti, ja nesirūpinti, jos išsižadėti, nueiti net su priešu ir kovoti prieš savuosius, juos išdavinėti ir net pasidaryti jų kankintoju, jų budeliu, bet iš tikrųjų šie žodžiai turi, ypač mums, ir tikrą, realią prasmę, lygiai taip, kaip juos skaitome.

Ta realioji prasmė yra ta, kad mes pabėgome ir palikome savo tėvynę. Pabėgome ne tik mes, vadinamieji naujieji ateiviai, nors jau visai nesame nauji, bet pabėgome ir mes, senieji ateiviai. Taigi visi mes esame pabėgėliai, kad ir kokiais mums patogesniais, pvz. tremtinių ar kitokiais vardais besidangstyti, išskyrus mūsų senųjų ir naujųjų ateivių vaikus, kurie jau čia ar svetur gimę arba kurie, mums bėgant, buvo dar per jauni apsispręsti. Mes, naujieji ateiviai, bėgome nuo komunizmo vergijos, nuo tikros mirties ir sunaikinimo, senieji ateiviai bėgo nuo caro vergijos, nuo tarnavimo jo kariuomenėje, bėgo pagaliau nuo skurdo, nuo vargo. Ir vieni, ir kiti ieškojome arba išsigelbėjimo, arba geresnių gyvenimo sąlygų, negu jos buvo mūsų tėvynėje išbėgimo metu.

Blogiausia, kad daugelis mūsų, atsidūrę šiame krašte, yra, pagal Maironį, daug ką pamynę, ką bočiai gynę, išsižadę, net savo kalbos ir papročių, pakeitę net savo vardus ir pavardes, nors niekas čia nei mūsų, nei mūsų vaikų visai nevergtė tai daryti. Atidavėme tai be jokios kovos, be jokio pasipriešinimo, be jokio šūvio, labai lengva širdimi. Pabėgę iš tėvynės, pabūgę žygių ir kalavijo ir palikę ją didžiausiam pavojui, neatsivežėme net ir į čia paprasčiausios pilietinės drąsos išlikti bent tuo, kuo esame.

Jų kančia ir kraujas — sėkla naujiems didvyriams

Prašau, gerbiamieji, nepriimti šitų priekaištų asmeniškai ir vienašališkai, nes mes visi, taigi ir aš pats, ieškome sau visokių pasiteisinimų ir būdų nuraminti

savo lietuvišką sąžinę, kai prisimename savo bėgimą ir tuos, kuriuos palikome ir kurie neša sunkią okupanto vergiją. Man visuomet stovi prieš akis mano gimnazijos inspektorius, kai kurių mokytojų ir net mokinių veidai, kuriuose buvo matyti tiesiog panieka man, jų gimnazijos direktoriui, ir visiems kitiems, kurie rengėsi bėgti, kai jie tuo tarpu darė susirinkimus, vedė derybas su besitraukiančiais vokiečiais gauti ginklų ginti tėvynę. Negaliu užmiršti ir savo atsisveikinimo su mano buvusiu mokytoju ir direktoriumi dar vidurinėje mokykloje, kuris mano bėgimo metu buvo vietinės parapijos klebonas. Pasukubomis užbėgęs pas jį, paklausiau: "O kaip jūs, klebone, darote? Kada jūs traukiatės?" Jis tik pažvelgė į mane beveik rūšiai ir atsakė: "Aš? Trauktis? O kaip gi aš galiu galit trauktis? Aš neturiu jokio pasirinkimo, aš turiu būti ten, kur mano avys." Išgirdęs tokį atsakymą, aš pasijutau labai nesmagiai. Pasijutau lyg išdavęs visus tuos idealus, kurių jis mus mokė, kuriais jis mums švietė, kai mes buvome jo mokiniai.

Mes visi, ir aš pats, tada galvojome, kad jų pasilikimas buvo beprasmiškas, tai buvo lyg savizudybė, nes vieniems iš jų grėsė sunaikinimas kovos lauke, kitiems išvežimas arba paprastas sulikvidavimas, raudoniesiems sugrįžus. Taip ir įvyko. Ir mano gimnazijos inspektorius, ir daugelis mokinių, kaip vėliau patyriau, žuvo partizanų kovose Džukijos miškuose, o klebonas buvo ištremtas į Sibirą. Bet ar tai buvo tikrai beprasmiška? Dabar aš esu visai kitokios nuomonės, nes kažin, ar jų kančia ir kraujas nebuvo ta sėkla, iš kurios išaugo nauji idealistai kuniagai ir pasižventiliai patriotai pasauliečiai, kurie dabar ten tėvynėje tęsia pasipriešinimo darbą. Ar nebuvo jie tos hydros, kurioms, vieną galvą nukirtus, kelios jos vietos išaugo.

Paimkime kad ir R. Kalantos susideginimą. Juk tai irgi kai kam atrodo beprasmiška sunaikinti save, išsijungti pačiam iš rikiuotės, iš kovojančių eilių. Bet ar ne gyvas jo prisiminimas dar ir šiandien, ar nejaudina tas mūsų, ar neuždega tas tėvynėje jaunimo, ar nededa jaunimas ten nuolat gėlių ir vainikų jo susideginimo vietoje, ar nepadėjo jie, to paties jausmo vedami, gėlių, kaip esame skaitę spaudoje, ir Varėnoje prie Vytauto Didžiojo paminklo, ko prieš tai jie niekad nebuvo padarę? Ar neatsirado tokiu būdu daugiau naujų hydrų? Kitaip sakant, ar ta maža Kalantos ugnis nepradeda vis labiau plėstis į vis didesnę gaisrą? Šitokie dalykai niekad nebus užmiršti, nes jie ne kasdieniniai. Jie niekad nebus mūsų tautos užmiršti, kaip nebuvo užmiršti Termopilų tarpeklio gynėjai graikai, kurie žuvo iki vieno, bet nepasidavė, nepasidavė tam, kad išgelbėtų kitus, kad padėtų savo kraštui.

Įprasminkime savo gyvenimą

Dabar truputį palikime mielą tėvynę, persikelkime į savas pastoges ir pagalvokime, kuo mes prisidedame prie tų kovų tėvynėje. Kuo mes paskatiname savuosius, kuo palaikome jų dvasią ir ar iš viso ją palaikome? Nesame maži vaikai ir galime suprasti, kad atsilankymo į šitokius minėjimus, į kuriuos kai kas ateina vieną kartą per metus ir daugiau jau per visus metus niekur nesirodo, neužtenka, kad ir tos mūsų aukos, kurią čia prie durų paliekame, kai kas gal irgi vienintelį kartą per metus tautos reikalams, irgi neužtenka. Tai būtų lyg trupiniai nuo mūsų turtingai aprauto stalo. Reikia kur kas daugiau, reikia daug brangesnės aukos, nes, kam yra daugiau duota, iš to bus daugiau ir pareikalauta. Ar tai bus Dievas, ar tėvynė, bet bus pareikalauta, nes mums yra duota su kaupu. Jeigu mes palyginsime savo gyvenimą su mūsų brolių gyvenimu tėvynėje, tai daugelis mūsų čia gyvena kaip kokie karaliai.

(Bus daugiau)

AN' ANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidošanas. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Glinas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvis. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 bloke nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamas garbingos laidojimas. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai; Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — mprtuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės mašytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užkite ir įstikinsite!

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454—9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N. Y. 11364. Tel. (212) 229-9134.

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 ir FM 101.7 sekmad. 1-1:30. S. Minikus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, MASS. — WHIL 1430 ir FM 107.9, sekmad. 11-12 val. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. JU 6-7209.

Geriausios medžiagos gaunamos pigla kaina ypač siūntiniam į Lietuvą.

(Polyester-Knits yardas 2.50, Arnel Jersey jardas 89 c.)

AMERICAN FABRICS

55-35 Myrtle Ave. (Putnam kampas) Ridgewood, N. Y. 11227 Tel. 456-5046

(Traukinio stotis Wyckoff, Autobusas Putnam)

Kam pirkti iš svetimų, jei gaunam pas savus

Monika Macežinskaitė, sav.

Lietuviško stiliaus paminklai sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

**Fasolino
Memorials CO.**

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) DAvenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelis vieta Gausi parodų salė

Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:

Specialios nuolaidos:

LĖKTUVAI
VIEŠBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAIŠ įdomių vietų lankymas
TRAUKINIAI

INDIVIDAMS (ekskursiniais bilietais)

GRUPĖMS JAUNIMUI ŠEIMOMS

Vasario 14 Carnegie Endowment salėje buvo surengtas priėmimas Lietuvos nepriklausomybės šventės proga. Lietuvos gen. konsulas su žmona ir Vlko pirm. dr. K. Valiūnas pasitinka svečius. Iš k. kun. Pr. Raugas, Radio Liberty vyr. direktorius H. Sargeant, Kinijos gen. konsulas ambasadorius K. C. Shah, A. Simutis, dr. G. Jannace, dr. K. Valiūnas ir J. Simutienė. Nuotr. Charles Binkins

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$10.00. Single Copy 20 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Prenumerata metams \$10.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra • Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Sveteliai išvažiavo

Sovietų Sąjungos dvasininkų „sojuzas“, apsukęs ratą šiame krašte, išvyko atgal. Apsipirko, apsikamšė ir išvažiavo iš to prakieito nuskurdusio kapitalistinio krašto į laimingą tėvynę ir ten buržuazinėmis dovanom „apsunkino“ artimuosius. Ten bus paskelbta, kad jų misija atlikta sėkmingai.

Iš tikrųjų, nėjo taip sklandžiai. Buvo tikėtasi didesnio spaudos dėmesio, iškopti ir pirmuosius puslapius, pasiekti televiziją. Bet taip nebuvo — amerikiečių spauda rodė mažą dėmesį. Ir kodėl?

Gerokai prieš jų atvažiavimą skubios akcijos ėmėsi Liet. Kat. Sielovados tarnyba, kuriai vadovauja kun. K. Pugevičius. Jis tuoj informavo žinių agentūras, katalikišką spaudą, kas ta misija, ko ji čia atvyksta. Informavo ir protestantų Bažnyčias. Informacijas skleidė ir Katalikų Žinių Tarnyba Washingtone. (Žinias rinkdama, buvo pasiekusi net Darbininko redakciją).

Atrodo, kad atviresnio sąlyčio su spauda vengė ir patys svečiai. Kai buvo jų konferencija New Yorke, buvo kviečiami tik labai patikimi, žinomi, kad neiškeltų neatsakomų klausimų. Gal svečiai pasimokė iš vieno dvasiškių vizito Italijoje, kur spaudos konferencijoje juos visai priėmė prie sienos. Dabar stengėsi išvengti to, kas juos pastatytų keblion padėtin. Visur skelbė, kad Sovietų Sąjungoje yra pilna religijos laisvė. Apie kokį religijos persekiojimą jiems netekę girdėti.

Vienoje konferencijoje žurnalistas vis dėlto paklausė prel. Krivaitį: „Kaip čia yra: Vilniaus vyskupas įkalintas, o pats važinėja visur.“ Sunkus klausimas, bet svečias išaiškino, kad vyskupas turi pilną laisvę ir kad jis važinėja valdžios potvarkius vykdydamas.

Elena Juciūtė

PĖDOS MIRTIES ZONOJE

7

Tragiškai rimta veido išraiška priminė senąją kovotoją, kenčiantį ne vien už save. Jis tylėjo, kol buvo duotas įsakymas kalbėti. Pagaliau vienas iš kelių tardytojų pasakė kalbėti. Jis kalbėjo rusiškai: pasakė datą, kada užverbavęs pagrindiniam darbu. Po to skubiai pridūrė lietuviškai:

— Nekaltinkit mane, aš nekaltas, viskas iš anksto buvo žinoma, sakysite teisybę, nėra prasmės gintis. . .

Daugiau kalbėti jam neleido, vienas tardytojų puolė prie jo kumštį sugniaužęs, matyt, tuos lietuviškus žodžius jis pasakė be leidimo.

Vėl atvedė mane į tą patį kambarį, pasodino į tą pačią kėdę ir vėl klausimas:

- Dirbai su juo pogrindyje?
- Dirbau, — atsakiau.
- O kodėl anksčiau nesakei?
- Nežinojau, ko jums reikia, kodėl mane atvežėte.
- O dabar žinai?
- Žinau.

Tardymas baigėsi. „Zuvis“ buvo tinkle. Tardytojas triumfavo. Aš tikėjau, kad tas nukankintasis be reikalo nesakė, kad nėra prasmės gintis. Man vistiek išėjimo iš kalėjimo nėra, vistiek jau žuvus, geriau važiuoti į Sibirą sveikais kaulais, negu sulaužytiems. Dar nežinia, ar ir nesiginant bus galima išnešti sveikus kaulus, nežinia, ko jie pareikalaus. Gerai, kad neturėjau šeimos: ar liksiu, ar žūsiu, kentėsiu viena, niekam daugiau nebus bėdos. Liko tik laikytis, nejudinti kitų, neatvesti į kalėjimą naujų žmonių.

2

Atsidūrę Sovietų okupacijoje, mes pajutome tikrąją laisvės vertę ir jos kainą, mokamą kančiomis, krauju, gyvybe. Mums žinoma, kad okupuotoje Lietuvoje vadinamoji Lietuvos vyriausybė tegali tik rajonais paskirstyti Lietuvos teritoriją. Visais kitais klausimais be Maskvos leidimo ji nieko negali daryti. Vadinamoji užsienio reikalų ministerija, veikianti Vilniuje, savo pagrindiniais uždaviniais turi (1) palankiai nuteikti lietuvių Sovietų Sąjungos atžvilgiu ir (2) demoralizuoti lietuvių, esančių Vakaruose, veiklą Lietuvos nepriklausomybei atstatyti.

Sovietų teigimas, kad lietuvių tauta savanoriškai įsijungė į Sovietų Sąjungą, yra istorijos, faktų falsifikacija. Jiems tuo reikalau primintina Sovietų Sąjungos užsienio reikalų komisaro M. Litvinovo 1939 kovo 18 protesto nota dėl Čekoslovakijos okupacijos, įteikta Vokietijos Reichui. Litvinovas toje notoje taip rašė: „Sunku yra prileisti, kad bet kokia tauta savanoriškai suiktų savo nepriklausomybę panaikinti ir įsijungti į kitą valstybę, juo labiau tauta, kuri šimtų metų kovojo už nepriklausomybę ir dvidešimt metų išlaikė savo nepriklausomybės egzistenciją.“ Toliau jis pridūrė toje protesto notoje: „Sovietų vyriausybė atsisako pripažinti Čekoslovakijos inkorporaciją į Vokietijos Reichą ir ją laiko neteisėta ir neatitinkančia visuotiniai priimtų tarptautinės teisės dėsnių ir teisingumo bei laisvo tautų apsisprendimo principo.“

Nepriklausomybės šventės minėjime vasario 16 Kultūros Židinyje įnešamos vėliavos. Nuotr. Charles Binkins

Galva svaigo, vos laikiausi ant kojų, kai iškviestas kareivis vedė laiptais žemyn.

Akyse tebestovėjo tas iškankintas žmogus. Geriausia išeitis atrodė mirtis, nes nežinia, kokios kamčios laukia, ar išversiu. . .

— Viešpatie, atsiųsk man mirtį, — tai būtų tikra laimė! — galvojau.

Išrėngė

Atsidūriau saugumo požemyje. Moteris žalia uniforma priėmė į savo „globą“. Požemio kambarys buvo menkai apšviestas, pasienyje stovėjo medinė sofkelė su paaukštintu galva padėti. Daugiau nieko kambaryje nebuvo. Moteris parodė nusivilkti apsiaustą. Nusivilkau ir pribėgus kritau ant tos sofkelės. Nesupratau, ką ji daro su mano apsiaustu, mačiau kad varto. Tegul varto; man jau niekas neberūpėjo, nebegalėjau pastovėti iš nuovargio. Bet neilgai ilsėjais. Ji prikėlė mane ir vėl šaukė: „Razdievaites“ (nusiirengti). Kai nesupratau, ką daryti, parodė nusivilkti bliuzelę. Kai nusivilkau, vėl ji kažką su ta bliuze darė, o aš vėl atguliau. Paskui vėl prikėlė ir parodė nusivilkti sijoną — vėl ta pati procedūra. Apačioje sijono buvau užsivilkus ilgas vilnones kelnės, kurias dėvėdavau kelionėse. Nuvilklo ir tas kelnės. Paskui apatinius drabužius teko nusiirengti, kol palikau, kaip leva rojuje. Tada ji ėmė rodyti, kaip gimnastikuoti, bėgioti, tūpti, stoti, vėl tūpti. Abiem rankom suėmus galvą, išvartė, iščiupinėjo plaukus, išėmė segtukus iš plaukų.

Baimės apimta laukia, ką darys toliau nuogai išrėngus. Gal plaks, ar kars? . . . Gerai, kad dar moteris, o ne vyras čia tas ceremonijas daro, — būtų dar baisiau. Ir taip jau baisu: atrodo, kažkoks baisus žmogaus išniekinimas. Jaučiausi įžeista iki širdies gelmių; mat, dar nežinojau, kad kalinys, ypač politinis, Sovietų S-goje nebelaikomas žmogumi, o tik valdžios nuosavybėje esančiu daiktu, kurį reikia išnaudoti iki paskutinio atsikvėpimo ir „nurašyti“.

Kai, išvarčius visus skudurus, prižiūrėtoja pradėjo po vieną grąžinti ir parodė, kad reikia apsilvilti, tada supratau, kad čia buvo patikrinimas-krata. Drabužiai buvo grąžinti išpiaustytais sagomis, kabutėmis ir sagutėmis. Viskas buvo atimta, kas buvo iš metalo. Nuėmė nuo rankos auksinį laikrodėlį. Už laikrodėlį, saugė ir pinigų vėliavą gavau kvitą. Iš apatinių kel-

LAISVEI LAIMĖTI REIKIA SUTELKTI VISAS PAJĖGAS

Dr. S.A. Bačkio žodis, pasakytas Chicagos ALT-bos surengtame Vasario 16 minėjime

Ką Sovietų Sąjunga priekaištavo Vokietijos Reichui, tai tinka jai pačiai Lietuvai, Latvijos ir Estijos valstybių atveju. Tas protestas tik parodo Sovietų sugėbėjimą artistškai skelbti principus, kurių Vakarai laikosi, ir apgadinėti vakariečius, vartojant jų priimtą terminologiją. Praktikoje visa, ką kitiems skelbia ar argumentuoja, Sovietai savaip interpretuoja, kada principais pasiremiant ko nors reikalaujama iš Sovietų. Tada jie iškelia vidaus saugumo ir vidaus interesų argumentą, dažnai nustebinantį vakariečius. Lietuvos atveju dar galima Sovietų Sąjungai priminti jos 1936 metų konstituciją, pagal kurią respublikos, sudarančios Sovietų S-gą, gali išeiti iš jos. Lietuvai tad teorijoje leidžiama išeiti iš Sovietų Sąjungos. Lietuva gali išeiti pagal vadinamosios LTSR 1966 m. konstitucijos 15-me straipsnyje esamą nuostatą: „Lietuvos tarybinė socialistinė respublika pasilaiko sau teisę laisvai išeiti iš TSRS“, t.y. iš Sovietų Sąjungos. Jei Kremlius praktiškai neleidžia jokiai respublikai „laisvai“, kaip parašyta, išeiti, tada tas nuostatas yra tik pasauliui akių dūmimas, pasityčiojimas iš teisės bei teisingumo ir siuntimas mirtin tų,

kurie laisvės reikalauja. Aleksandras Solženicynas teigia, kad jau 66 milijonai mirė Sov. Sąjungoje dėl laisvės troškimo ir atsisakė dalyvauti melagystėje, kas pagal Solženicyną yra „išsilaisvinimo raktas“. Išsilaisvinimas iš Sovietų Sąjungos okupacijos yra būtinas, nes pagal Avrahan Shifriną, buvusį Sovietų juristą ir Raudonosios armijos majorą — „Mes turime nepamiršti, kad komunistai yra asimiliacijos advokatai ir tai ryšium su tautybių problema. Praktiškai tai reiškiasi kaip visų tautinių kultūrų rusifikacija. Prievartinis įvedimas rusų kalbos Gruzijoje, Ukrainoje, Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje bei visose „laisvose respublikose“ — yra baisus faktas.“ (AFL-CIO Free Trade Union News, Vol. 29, No. 6, June 1974).

Kremliaus komunizmas slepia savyje rusišką imperializmą, kuris ryškus iš Dostojevskio tvirtinimo: „Kas nori tapti tikru žmogumi, tas pirmiau turi tapti rusu.“ Pridurkime — o dabar dar komunistu.

Sovietiniam imperializmui taikiojo sambūvio ir dabar detente politika daug padėjo ir padeda. Sovietų Sąjunga pamažu veržiasi visur ir savo įtakos sferą plečia. Jos vyriausybė iš detente tikisi ir laukia šitokių rezultatų:

— ji susilpnins Atlanto Sąjungą; jos nariams ji pasirodys ne-

benaudinga ir net nereikalinga; — ji sumažins JAV-ėse krašto gynybos pastangas ir pagreitins JAV-ių karių ištraukimą iš Europos;

— ji palengvins Sovietų Sąjungai gauti Vakarų technologiją bei kreditus; tai galės sustiprinti Sovietų karinį pajėgumą ir technologinę pažangą;

— ji izoliuos Kiniją ir padės Sovietų Sąjungai išvengti tuo pačiu metu susidūrimų su Rytais ir Vakarais;

— ji įteisins Sovietų Sąjungos valdymą Rytų Europos ir parodys, kad istoriniu požiūriu tai nebepakeičiamas dalykas.

Galima dar pridurti, kad detente politika daug padeda sovietiniam veidmainingumui, kurį N.Y. Times 1974.II.3 taip apibūdino:

„Sovietai pretenduoja, kad Maskva yra laisva pasakoti neteisingus dalykus apie Vakarus, bet Vakarai neturi teisės sakyti tiesą apie Sovietų Sąjungą.“

Detente tada tegali būti tikra, jei Sovietų Sąjunga pasuktų evoliucijos keliu ir pasikeistų jos laikysena. Evoliuciją galėtų vaizduoti šitokie reiškiniai:

— jei Sovietų Sąjunga liautųsi vesti ideologinę kovą prieš Vakarus;

— jei ji sumažintų ginklavybos pastangas; jei SALT-II derbyse Sovietų Sąjunga atsisakytų ginklų pranašumo;

— jei ji parodytų rimtą žingsnį Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje ir priimtų nuostatą, patikrinantį žmonių ir idėjų laisvą cirkuliaciją;

— Jei liautųsi sabotuoti taikos pastangas Artimuosiuose Rytuose, nustotų tiekti ginklų tariamies partizanų sąjudžiams bei atsisakytų subversijų bet kokia forma.

Jei joks čia suminėtas dalykas nebūtų padarytas, tuo atveju bet kokie Sovietų patikimimai, liečiant detente, būtų tik tušti žodžiai. Teigiamu atveju — Sovietai parodytų, kad tikrai jie nori detente.

Tokios nuomonės, trumpai suglaudus, yra žmonės, kurie studijuoja tarptautinius ir sovietinius klausimus. Jų nuomone — tikros detente atveju galima būtų išvengti Europos neutralizacijos bei vadinamosios „finlandizacijos“.

Nors ir detente aplinkybėse švedami Vasario 16, mes ryžtingai žvelgiame į ateitį. Susikaupe mūsų šventėje mes tylo-

(nukelta į 5 psl.)

Miego, miegol

Buvo jau nebetoli rytas. Dvi nemiegotos naktys su baisiais, gąsdinančiais pergyvenimais. Galva svaigo, atrodė protas nebeveikia, nieko daugiau nenorėjau, tik atsigulti. Numetus apsiaustą dribau į geležinę lovą ir užmigau.

Per miegą girdėjau kažkokį šauksmą, paskui didesnį triukšmą; pagaliau duryse sužvangė raktai, už durų rėkavo vyras, o aš nepajėgiau nė galvos pakelti, kol atėjęs prižiūrėtojas ėmė bartis. Supratau, kad jis ragina keltis. Aiškinau jam, kad buvau tardyme, kad dvi naktis nemiegojau, neseniai atsiguliau ir dar noriu miego, mažai temiojau. Lauke dar buvo tamsu.

Prižiūrėtojas juokėsi ir vistiek įsakė keltis. Kai dar neklausiau, atsivedė kitą mokantį lietuviškai ir pasakė, kad po „padjom“ (prikėlimo) 6 val. ryto, niekas nebegali miegoti (gulti leisdavo nuo 10 val. vakaro). Pagrasino karceriu.

Reikėjo keltis, nors jaučiausi kaip išvirus. Galva užė, akys raibo, visą kūną gėlė, rankos ir kojos buvo kaip švininės, neatkliamos. Sėdėjau ant suolo ir snaudžiau. Kad bent ant suolo leistų parkristi. Pamėginau; tuojau atsidarė duryse langelis ir gavau įsakymą negulėti.

Stebėjau, kodėl išvargusiam žmogui čia neduoda pailsėti, verčia jį nieko neveikiantį sėdėti ir kankintis. Reikėjo ilgesnės praktikos, kol supratau, kad tai vienas iš daugelio kankinimo metodų, labiausiai veiksmingus sugniuždyti žmogaus atsparumui. Tardymai vykdomi beveik visada naktimis, o dieną neleidžia miegoti. Taip žmogų privaro prie visiško fizinio ir moralinio smukimo, rodos, ir ant mirties sprendimo pasirašytum, kad tik leistų užsnūsti.

(Bus daugiau)

APIE CHARIZMATINĮ KATALIKŲ ATSINAUJINIMĄ

2

Tai nereiškia, kad tokios dovanos, kaip kalbų, stebuklų ar pranašysčių, yra „darbai“ ar „vaisiai“, iš kurių būtų galima pažinti Dvasią. Šios pačios dovanos turi būti apspręstos ir atpažintos. Dėl to, kai Viešpats kalba apie „darbus“, kaip tiesos ir autentiškumo ženklus, jis kalba apie jų atitikimą visam Evangelijos mokymui bei apie sekimą jo pavyzdžiu. Apaštalas Paulius praplečia šį mokymą Naujajame Testamente, tvirtindamas, kad Dvasios vaisiai yra „meilė, džiaugsmas, taika, kantorybė, malonumas, gerumas, ištikimybė, romumas, susivaldymas“ (Gal 5, 22). Jis taip pat aiškina, kad tikros Dvasios dovanos visados tarnauja ugdyti Bažnyčios vienybei ir meilei: „Uoliai sergėkite Dvasios vienybę taikos ryšiais“ (Ef 4,3). Ir po to prideda: „Kiekvienam mūsų duota malonė pagal Kristaus dovanos mastą... Tai jis paskyrė vienus apaštalais, kitus pranašais, evangelistais, ganytojais ir mokytojais, kad padarytų šventuosius tinkamus tarnystės darbui, Kristaus kūno ugdymui“ (Ef 4, 7. 11-12).

Lygiai tą patį jis pabrėžia, rašydamas korintiečiams: „Kiekvienam suteikiama Dvasios apraška bendram labui“ (I Kor 7).

Tačiau didžiausias Dvasios tikrumo ženklas yra meilė. Ne bet kokia meilė, o ana aukingoji krikščioniška meilė, apibūdinta žodžiais: „Meilė kantri, meilė maloninga, ji nepavydi, meilė nesididžiuoja ir neišpuiksta. Ji nesielsgia netinkamai, neieško savo naudos, nepaisduoda piktumui, pamiršta, kas bloga, nesidžiaugia neteisybe, su džiaugsmu pritaria tiesai. Ji visa pakelia, visa tiki, viskuo viliasi ir visa ištveria. Meilė niekada nesibaigia. Išnyks pranašystės, paliaus kalbos, baigsis pažinimas... Taigi dabar pasilieka tikėjimas, viltis ir meilė. Šis trejetas, bet didžiausia jame yra meilė.“ (I Kor 13, 4-8. 13).

4. Pagaliau paminėtinas yra

dar vienas Dvasios tikrumo ženklas, užtinkamas Evangelijoje ir Naujojo Testamento Apaštalų laiškuose. Dvasia visuomet liudija Jėzų: „Globėjas Šventoji Dvasia, kurį mano vardu tėvas atsiųs, — jis išmokys jus visko ir viską primins, ką esu jums pasakęs“ (Jn 14, 26). „Kas ateis toji Tiesos Dvasia, jus ji ves į tiesos pilnatvę. Ji nekalbės iš savęs, bet skelbs, ką bus išgirdusi, ir praneš, kas dar turi įvykti... Ji pašlovins mane, nes imis iš to, kas mano, ir jums tai paskelbs.“ (Jn. 16, 13-14).

Šias Dievo Žodyje išreikštas normas reikia atsiminti apsprendžiant Šventosios Dvasios veikimą. Be to, aišku, kad tikras Šventosios Dvasios veikimas negali prieštarauti tikram Bažnyčios mokymui, nes viena ir ta pati Dvasia lieja dovanas į visus tikinčiuosius ir lydi bei palaiko mokinčiuosius Bažnyčios vyresniuosius. Ryšium su tuo ir Augustinas tvirtina, kad „mes turime Šventąją Dvasią tiek, kiek mylime Bažnyčią“ (Trakt. į Joną XXXII, 8: CCL-XXXVI, 304). Svarbu taip pat žvelgti į didžius šventuosius ir dvasinio gyvenimo mokytojus, kurių pačių patirtis, vadovaujama Šventosios Dvasios, paliko visų šimtmečių Bažnyčiai gausų atpažinimo ir išminties lobį. Žymūs šioje srityje yra tokie šventieji, kaip Grigalius Didysis, Ignatas Loyola, Teresė Avilietė ir Kryžiaus Jonas.

5. Viena iš didžiųjų Šventosios Dvasios apraiškų mūsų laikais buvo antrasis Vatikano susirinkimas. Daugelis taip pat tiki, kad charizmatinis katalikų atsinaujinimas yra kita tokia Šventosios Dvasios apraška. Iš tikrųjų jame matome daug teigiamų ženklų, aiškesnių vienoje grupėje, nei kitose. Kur sąjūdis tvirtai žengia pirmyn, ten yra labai stiprus tikėjimas į Kristų kaip Viešpatį. Tai savo ruožtu veda į naują susidomėjimą malda, tiek privatinė, tiek bendruomeninė. Daugelis iš

priklausančiųjų sąjūdžiui išgyvena naują dvasinių vertybių pajutimą, įgauna didesnį jautrumą Šventosios Dvasios veikimui, Dievo garbinimui, sustiprėja jų asmeninis atsivadavimas Kristui. Daugelio taip pat pamaldumas į Eucharistiją pakilo, ir jų dalyvavimas sakramentiname Bažnyčios gyvenime pasidarė našesnis. Naujos prasmės įgavo pagarba Viešpaties Motinai, ir daugelis ėmė giliau įsijausti į Bažnyčią ir ją labiau pamilti. Šie dalykai tikrai nusipelnė padėsinimo — jie atspindi aukščiau minėtą Šv. Rašto ir Bažnyčios mokymą.

6. Suprantama, kad kiekvienas naujas sąjūdis susiduria su sunkiais ir esti tam tikras mišinys pageidaujamų ir nepageidaujamų elementų. Ankstesnis šio komiteto pareiškimas buvo nurodęs kai kuriuos pavojus, kurie čia vienur, čia kitur dar tebėra. Jų negalima nepaisyti, norint, kad sąjūdis vystytųsi teigiamai bei vaisinga kryptimi. Elitizmas ir biblinis fundamentalizmas, pažeidžiantys tikrumą laidojančias Švento Rašto ir Bažnyčios mokymo normas, yra du iš tokių pavojų. Elitizmas sukuria uždarus ratelius ir vietoj vienybės ir meilės iššaukia susiskaldymą, o biblinis fundamentalizmas nusikalsta Šventosios Dvasios misijai liudyti „viską, ką Jėzus mokė“. Kai kuriems, įsijungusiems į šį sąjūdį, yra pavojaus nepaisyti intelektualinio bei doktrininio tikėjimo turinio ir suvesti jį į juntamą religinį potyrį.

Yra vilties, kad tikros, teigiamos charizmatinio atsinaujinimo vertybės nulems ir kad atsinaujinimas, kaip kiekvienas tikras Šventosios Dvasios veikimas, prisidės prie Bažnyčios vienybės ir meilės ugdymo. Mes jaučiame „reikalą atkreipti dėmesį į šiuos pavojus bei į tuos nepageidaujamus bruožus, kurie vis dar tebesipareiškia kai kuriose grupėse“.

Kiti charizmatinio atsinaujinimo dalykai, kur reikia atsar-

gos, tai tokie, kaip gydymas, pranašystės, meldimasis kalbomis ir kalbų aiškinimas. Negali būti paneigta, kad šie reiškiniai gali būti tikros Šventosios Dvasios apraiškos. Tačiau jie turi būti rūpestingai ištiriami ir, net jeigu ir būtų tikri, neturėtų būti perdėtai vertinami.

7. Charizmatinis atsinaujinimas negali gyvuoti ir būti našus užsisklendęs savyje. Jis turi būti glaudžiamas ryšyje su visos Bažnyčios gyvenimu. Tai reiškinys, kad reikia pastoviai įsijungti į vietinės parapijos bendruomenę kaip visetą ir siekti, kad parapijos kunigai, kaip sielovadinės vyskupų tarnybos dalyviai atsakingi už viską, kas siejasi su parapijos gerove, tvarkymu, vadovautų visam darbui ir kartu su jais dirbtų.

(Bus daugiau)

TĖVAS JUOZAS VAIŠNORA, MIC — JO ASMENYBĖ IR VEIKLA

70 metų amžiaus sukakties proga

PREL. L. TULABA

(Tąsą iš praeito nr.)

1. Asmenybė. — Tėvas J. Vaišnora nėra eilinė asmenybė. Dievas jį pašaukė dideliu darbu. Jis jį apdovanojo dideliais gabumais ir aukštais polėkais. Jis jam suteikė stiprią valią ir gana kietą būdą. Visa tai jį įgalino ne kurti, o žeme landžioti, bet ereliu dangaus erdvę skraidyti. Jis gimė veikti ir vadovauti, veržtis ir kovoti. Jei visiems ir kiekvienam tinka šv. Augustino žodžiai: „Sutvėrei mane, Dieve, ir nerami mano siela, kol neatsilsės tavjlei!“ — tai ypatingu būdu jie gali būti taikomi sukaktuvininkui. Dievas tačiau, kuriame daug duoda, daug iš jų ir pareikalauja. Didelės asmenybės daug pasiekia, daug laimi, bet daug ir kenčia. Jos beveik niekada nėra įvertinamos; sutinka pavydo ir pasipriešinimų; daugiau yra nekenčiamos, negu mylimos; dažniau kritikuojamos, negu giriamos. Ir tėvo J. Vaišnoros gyvenimas buvo ir yra spygliuotas: pilnas apsvylimo ir sunkumų, priešingumų ir neįvertinimo. Stipri asmenybė ir kietas būdas daug ką užkliudė ir daug kur užkliudavo. Tikrų draugų nesutiko daug, o nusigrežiančiųjų matė nemažą. Daug kas juo stebėjosi, bet mažai iš jo patyrė tikros bičiuliškumo šilumos. Tokia jau yra didžiųjų asmenybių dalis. Jie yra įvertinami tik laiko ir istorijos šviesoj ir perspektyvoj. Iš kitos pusės, mum, kunigam, yra paguoda iš paties Kristaus pavyzdžio ir jo pasakytų žodžių: „Jei pasaulis jūsų nekenčia, žinokite, kad manęs pirmą jūsų nekenčia. Jei būtumėte iš pasaulio, pasaulis mylėtų, kas jojo yra; vienok kadangi nesate iš pasaulio, bet aš jus išsirinkau iš pasaulio, tai pasaulis jūsų nekenčia.“ (Jon. 15, 18-19)

2. Vienuolis-kunigas. — Dievas pašaukė sukaktuvininką palikti pasaulį ir pasivesti sielų ir Bažnyčios tarnybai, siekiant asmeninio šventumo vienuolyne. Jis pasirinko marijonų vienuoliją, kad sektų Dievo Tamo arkivysk. J. Matulaičio nurodytą šventumo keliu. Jo negąsdino vienuolinio gyvenimo griežtumas, savęs atsižadėjimo reikalavimas. Jį, priešingai, gąsdina ir erzina nūdieniai pasinešimai atmeti atsižadėjimus, derintis prie pasaulio, palikti steigėjų nurodytą tobulumo kelią. Jis nėra kompromiso žmogus. Jis yra kietas ir užsispyręs ten, kur mato tiesą ar kur pastebi klaidą. Jis yra kaip apaštalai Jokūbas ir Jonas, Zebediejaus sūnūs, kurie paties Jėzaus buvo pavadinti griaustininkais, nes grūmojo, reikalaudami dangaus keršto miesteliui, kuris atsisakė priimti Jėzų (Mk 3, 7; Lk 9, 54).

Tėvas Juozas Vaišnora marijonų kongregacijoj nebuvo eilinis narys. Jis nuo pat pradžios, vos tik baigęs studijas, atsisotojo ir liko stovėti vadovaujamos pozicijoje: studijų prefektas, namų viršininkas, ekonomas, provincijos, viceprovincijolas, filosofinio rektorių, generolo patarėjas, generalinis ekonomas, generalinis prokuratorius, generalinis postulatorius. Neteko jam būti tik vienuolijos vyr. vadovą pareigose Sukaktuvininkui galima taikyti, ką prel. M. Krupavičius man parašė, kai buvau paskirtas apaštališku protonotarui. Jis šitaip rašė: „Sveikinu su paaugstinimu. Mitrą pagaliau gavai, bet negavai lazdos. Gal ir gerai. Mat, lazda Tavo rankose galėtų būti daug kam per skauda.“ Kietos rankos viršūnėse daug kas nemėgsta. Bet ji dažnai yra reikalinga.

Po iškilmų mišių Baltimorės lietuvių bažnyčioje. Kairėje parapijos klebonas prel. L. Mendelis, toliau į d. Simas Kurdirka, kun. A. Dranginis ir LB pirmininkas Julius Šilgalis.

Tėvas dr. Juozas Vaišnora, MIC

Jos, viceprovincijolas, filosofinio rektorių, generolo patarėjas, generalinis ekonomas, generalinis prokuratorius, generalinis postulatorius. Neteko jam būti tik vienuolijos vyr. vadovą pareigose Sukaktuvininkui galima taikyti, ką prel. M. Krupavičius man parašė, kai buvau paskirtas apaštališku protonotarui. Jis šitaip rašė: „Sveikinu su paaugstinimu. Mitrą pagaliau gavai, bet negavai lazdos. Gal ir gerai. Mat, lazda Tavo rankose galėtų būti daug kam per skauda.“ Kietos rankos viršūnėse daug kas nemėgsta. Bet ji dažnai yra reikalinga.

Tėvas J. Vaišnora nesiribojo administraciniu darbu, kuriam visą laiką buvo įpareigotas. Jis veikė, kiek sąlygos leido, tiesioginiame kunigiškame darbe, būtent sielovadoj. Jis noriai ir uoliai dalyvavo liturginėse apeigose. Kaip Marijampolėje, taip ir Romoj jį nuolat matydavom vadovaujant bažnytinėm iškilnėm. Jis noriai ir visada buvo pasirėngęs sakyti pamokslus, vesti rekolekcijas. Metai po metų jis skelbia Dievo žodį; teikia dvasinį atgaivinimą klierikams ir kunigams, moksleiviams ir parapijų žmonėms. Šiuo atžvilgiu jis tikrai yra ir liks visiems kunigams gražus sekantis pavyzdys.

3. Visuomenininkas. — Visuomeninę veiklą pradėjo būdamas gimnazistas, nuo 1920. Savo gimtajam kaime suorganizavo Darbo Federacijos skyrį ir jam vadovavo iki 1926. Dalyvavo pavasarininkų veikloj, skaitydamos paskaitas, organizuodamas jų kultūrinę veiklą. Talkino kitom katalikiškom organizacijom: Katalikėm Moterim, Blaivybės Draugijai ir pan. Pats rašydavo susirinkimų protokolus, vesdavo narių ir kasos knygas, o drauge mokė ir rengė šiam darbui organizacijų narius.

Gimnazijoj aktyviai dalyvavo ateitininkų ir skautų veikloj. 1924-5 buvo ateitininkų pirmininkas. 1925-6 buvo pavasarininkų rajono pirmininkas. Nuo 1938 iki 1944 Lietuvoj palaikė tampaus santykius su katalikiškos veiklos viršūnėmis, planuojant ir vykdant katalikiškosios

Akcijos programą didelio įtempimo tarp Bažnyčios ir vyriausybės laikais. Įsijungė ir į akademinį gyvenimą bei veiklą. Priklausė prie LKM Akademijos suvažiavime. Skaitė paskaitą „Kataliko kunigo veikla kovoje su rusifikacija prieškariniu metu“ (1939). Šio suvažiavimo metu tėvas J. Vaišnora buvo išrinktas į LKM Akademijos teologijos sekcijos valdybą drauge su kun. dr. Venckum, kun. dr. V. Padolskiu (vėliau vyskupas), kun. S. Yla ir kun. L. Tulaba. 1939 žiemą vysk. M. Reinio pavedimu tėvas J. Vaišnora drauge su tėvu J. Grigaičiu ir tėvu Packevičium Kaune suorganizavo paskaitų ciklą — „Karo ir taikos problemos“. Šios paskaitos buvo skaitomos L.K. Universitetui remti draugijos vardu.

Bolševikų pirmosios okupacijos ir vėliau vokiečių invazijos metu, nuo 1940 iki 1944, tėvas J. Vaišnora gyveno Marijampolėje ir čia aktyviai reikėsi moksleivių veikloj, organizuodamas ir skatindamas pasipriešinimą okupantams.

Atsidūręs tremty, tėvas Vaišnora nenustojė nei energijos, nei noro veikti. Organizavo lietuvių pabėgėlius, juos stiprino dvasiškai, veiklino kultūriškai, rėmė medžiagiškai, užtarė politiškai. Gyvendamas Landschute, čia suorganizavo lietuvišką progimnaziją, vadovavo lietuvių komitetui, ėjo L.R. Kryžiaus įgaliotinio pareigas, dirbo UNRRA ir IRO (tremtiniam globoti veikusios tarptautinės organizacijos) kultūrinių ir religinių reikalų skyrių. Vėliau, dirbdamas Delegatūroj, turėjo progos ir noriai lankė įvairias lietuviškas kolonijas Vokietijoje, dalyvaujamas rengiamose šventėse, minėjimuose, skautų ir ateitininkų susirinkimuose. Nuo 1946 iki 1959 ėjo skautų vyriausio dvasios vado pareigas.

Nuo 1950 iki dabar, gyvendamas Marijonų centre Romoj, randa noro ir laiko ir toliau su ta pačia energija reikštis lietuviškoj visuomeninėj veikloj. Nuo 1950 Italijoje ėjo Balfo įgaliotinio pareigas, rūpindamas lietuvių išeivių šalpa, kol mūsų tautiečiai iš Italijos išemigravo į įvairius užjūrio kraštus. Beveik kiekvienais metais jis vyksta į Vokietiją, į studijų savaites, ir skaito paskaitas. Aktyviai dalyvauja lietuvių kunigų suvažiavimuose Europoj ir Amerikoje. Ateitininkų ir skautų veikla jam visada prie širdies. Kur ir kiek gali, jis ją domisi ir jo aktyviai dalyvauja.

Tėvas J. Vaišnora yra lygiai aktyvus ir tautinėj darbuotėj, kovojant dėl Lietuvos laisvės. Jis, kaip retas kuris, seka ir pažįsta dabartinę padėtį Lietuvoj ir yra informacijos šaltinis apie mūsų brolių Lietuvos kančias ir kovas dėl tautinės ir religinės laisvės. Jis ne tik išeivių informuoja apie padėtį Lietuvoj, bet ir lietuvių krašte stiprina, drąsina ir jų dvasią gaivina savo (nukelta į 5 psl.)

Kun. Vytautui Pikturnai 60 metų

Vasario 26 kun. Vytautas Pikturna visai tyliai atšventė savo 60 metų sukaktį. Nebuvo nei kokių iškilmų, pamaldų, nei vaišių. Visa praėjo tyliai, lyg tos dienos jis pats vengtų. Tik vakare jį buvo galima telefonu pasiekti ir pasveikinti.

Ir nustembi, kaip laikas greitai bėga. Rodos, vakar jis kopė Vytauto Didžiojo Universiteto didžiųjų rūmų laiptais Kaune. Buvo pasirėngęs dirbti Lietuvai, bet karai, negandos išvedė jį sunkiu tremtinio keliu, per koncentracijos stovyklas iki Amerikos krantų. Čia jis Angelų Karalienės parapijai atidavė savo gražiausius 25 metus. Koks laiko tempas!

-o-

Gimęs jis 1915 vasario 26 Kelmėje. Žemaitis. Gimnaziją baigė Šiauliuose 1934. Mokėsi jis drauge su Brooklynne gyvenusiu velioniu pianistu Aleksu Mrozinsku.

Baigęs gimnaziją, tais pačiais 1934 įstojo į Kauno Kunigų seminariją. Vytauto Didžiojo Universiteto teologijos filosofijos fakulteto teologijos skyrių baigė 1939. Kunigu įšventintas 1939 birželio 3.

Pasiliko Kaune. Buvo IV gimnazijos kapelionas iki bolševikų okupacijos. Pirmosios bolševikų okupacijos metu jis atsidūrė Vokietijoje ir ten už pastatoracinį darbą su lietuviu 1941 spalio 20 geštapo buvo areštuotas ir kalintas įvairiuose kalėjimuose. 1942 vasario 10 jis pateko į garsią Dachau koncentracijos stovyklą. Garsi ji buvo ne savo lengvomis sąlygom, bet dideliu ir griežtu režimu. Be pasigailėjimo naikino kalinius ir juos paskui sudegino.

Tame nacių pragare, gaudamas siuntinių, jis išliko gyvas ir 1945 balandžio 30 buvo išvaduotas amerikiečių armijos.

Kun. Vytautas Pikturna

Audringi tai buvo pokario metais Vokietijoje. Buvo daug kariuomenės, balaisvių, pabėgėlių. Daugybė žmonių grįžo namo. Lietuviam nebuvo kur grįžti, nes Lietuva buvo okupuota. Tad kun. Pikturna darė pastangas išvykti į Romą ir mokytis. Įlindo į grįžtančių italų belaisvių traukinį ir važiavo Italijon, bet kažkas jį išdavė. Prie Italijos sienos iškėlė iš traukinio. Karininkas neįleido įvažiuoti į Italiją. Tada jis sustojo Austrijoje ir vieną semestrą studijavo Innsbrucke.

Sunkios ten buvo pragyvenimo sąlygos. Po pusmečio atvyko į Miuncheną ir čia praleido keletą metų. Studijavo pas jėzuitus, aktyviai reikėsi visuomeniniame gyvenime, rūpinosi Miunchene ir jo apylinkėse ligoninėse ir kalėjimuose esančiais lietuviu, buvo lietuvių kunigų sąjungos vicepirmininkas, stambaus kunigų biuletenio Vox Temporis redaktorius, Studentų Ateitininkų Sąjungos dvasios vadas 1947-49 ir studentų

stovyklose sakė gražius pamokslus. Maistu ir finansais aprūpindavo tas stovyklas. Taip pat maistu, patalpomis aprūpindavo kunigų suvažiavimus, rekolekcijas. Buvo lietuvių politinių kalinių pirmininku.

Į Ameriką atvyko 1949 ir visą savo laiką į energiją paskyrė Angelų Karalienės lietuvių parapijai. Šalia parapijos organizavo lietuvišką šeštadieninę mokyklą, kuri prisiglaudė Apreiškimo parapijos mokykloje, buvo Lux Christi žurnalo (leidžiamas kunigam) redakcijos kolektyvo narys, dabar yra Kunigų Vienybės centro valdybos sekretorius, redaguoja ir leidžia kunigam skirtus pamokslų sąsiuvinus.

Nesvetima jam yra ir rašto skritis, yra rašęs Ateityje, Amerikoje, Darbininke, Varpelyje, atskirai išleido Amžinoji Auka (1954), apie mišias.

Domisi lietuvišką kultūriniu gyvenimu, lietuviška knyga ir tą knygą bei kultūrinį gyvenimą remia. Organizuojamai Kultūros Židinio ir pranciškonų vienuolyno bibliotekai paaugojo pilną lietuvišką enciklopediją ir 150 tomy katalikišką enciklopediją angliškai.

Kun. V. Pikturna yra iškaltas, gražiai ir patraukliai sako pamokslus. Kalboje su žmonėmis yra šmaikštus, nuostabiai greitos orientacijos, sugebas visus puodlimus pagauti ir juos apgrežti prieš oponentą. Jis mėgsta grumtis žodžiu, kartais net aštriu, sarkastišku, mėgsta sąmojus. Ten jis blizga kaip galingas žaibas. Tai drąsos ir mosto žmogus. Rodos, jis turėtų ir reikštose kovingose linijose, bet jis gyvena gana ramiai ir tyliai, puikiai išsitemkdamas Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje.

Visi jo bičiuliai, pažįstami ir parapiečiai sveikina sukaktuvininką ir linki jam — ad multos annos! (p.j.)

Lietuvių programos Kento valst. universitete

Lietuvių Kolekcija ir Lietuvių Stipendijos Fondas auga.

Kolekcijai pastaruoju metu padovanojo: K. Almenas iš College Park, Md. — keturias dėses periodikos; A. Kairys iš Chicago, Ill. — knygų; V. Maciūnas iš Philadelphia, Pa. — knygų; J. P. Palukaitis iš Lakewood, Ohio — mikrofilmą (Dirva 1952-54, 1956-57).

Naujame Journal of Baltic Studies numery išspausdintas straipsnis apie lietuvių periodikos rinkinį Kento v. univ. bibliotekoje. Nors per redakcijos neapsižiūrėjimą yra įsivėlusį klaidų, tačiau sąrašas pagelbės šaltinių ieškantiems. Būtume labai dėkingi, jei turintieji sąrašą ne-

suminėtų leidinių ar atskirų numerių juos padovanotų Liet. Kolekcijai. Prašome siųsti šiuo adresu: Lithuanian Collection, Kent State Library, Kent, Ohio 44242.

Lietuvių Stipendijos Fondui, be jau minėtų, dar auکوjo: vienas lietuvis patriotas, kuris prašė tuo tarpu jo pavardės neškelbti — 1000 dol.; Joseph Stulga iš Chicago, Ill. — 25 dol.; ir Theodore Jenkins iš Akron, Ohio — 10 dol.

Ankstesniame mūsų pranešime minėtas Liet. Stipendijos Fondo komitetas jau sudarytas. Jo garbės pirmininke sutiko būti Lietuvos gen. konsulė Chicagoj Juzė Daužvardienė. Komiteto pirm. — dr. Antanas Kli-

mas iš Rochesterio univ., vicepirm. — dr. Rimvydas Šilbajoris iš Ohio univ., išd. — dr. John F. Cadzow; nariai: prel. Jonas Balkūnas, dr. Kęstutis Keblys iš Detroito, dr. Antanas Musteikis iš D'Youville College, dr. Algis Norvilas iš St. Xavier College, kun. Kazimieras Pugevičius iš Lithuanian-American Catholic Services, dr. Julius Slavenas iš State Univ. College, New York, dr. Jokūbas J. Stukas iš Seton Hall univ.

Tautinių šokių grupė Grandinėle balandžio 26 Kento universitete turės koncertą, kurio pajamos skiriamos Liet. Stipendijos Fondui. A. ir L. Sagiai, jau daug metų dirbą mūsų kultūros puoselėjimo baruose, entuziastingai ruošia programą. Tikimės, kad publika užpildys tūkstančio vietų auditoriją.

Prašome visuomenę ir tiesiog paremti fondą nuo mokesčių atskaitomomis aukomis, jas siunčiant šiuo adresu: Lithuanian Fellowship Fund, Kent State Foundation, Kent, Ohio 44242.

Sauklys

TURIM BOMBĄ LIETUVOS REIKALAM

Jungtinių Amerikos Valstybių su Sovietų Sąjunga prekybos sutarties pasirašymo klišitis — žydų emigracijos klausimas. O mes, pravedę Kersteno ir kitas rezolucijas, ištraukę Simą iš kalėjimo, dar nesugebėjom pridurti prie tos sutarties ir Lietuvos reikalo. Turėtume tad greičiau stoti prie šio darbo.

Mūsų bomba — Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika. Ten tiek daug parodyta bolševikinių šunų, ir daugumas jų iš 1970 metų. Dalykas naujas! Dabartis... ne Stalino laikų pasakojimai. Amerika tesidomi tuo, kas nauja. Griebkim naujus dalykus ir juos kelkim. Kronikoje pilna barbariškų veiksmų — paskelbkim juos! Dar kartą parodykim visam pasauliui komunizmo "kultūrą" — jo šių dienų barbarizmą.

O darbo čia tiek daug! Paruoškim anglų kalba dvių, trijų, keturių puslapių santraukas ir išsiuntinėkim jas visiem kongreso nariam, prašydami prie sutarties pridurti dar ir Lietuvos klausimą. Nors Lietuva tuo būdu nebus išlaisvinta, bet turim nepraleisti šios progos. Tegu mūsų mieste nebūna nė vienos bibliotekos, kuri neturėtų anglų kalba pilnos Lietuvos Bažnyčios Kronikos. Prašykim, kad kiekviena katalikų bažnyčia platinėtų Kroniką ir prieangy turėtų jos kopijas. Nusisiskim Jungtinių Tautų atstovam Kronikos kopijas. Ir taip toliau, ir taip toliau...

Žinau, šiuo klausimu jau yra

— Dr. Izidorius Rudaitis, sovietų apkaltintas pogrindžio veikla ir pernai nubaustas dvejus metus kalėti, serga leukemija; jo gyvybė yra pavojų. Visokeriopa pagalba jam labai reikalinga. Jis kalinamas Solikansk stovykloje, Permės srityje. Jo adresas: USSR, Maskva, UCHR. 5110/I Zh. X. (E)

Žiemos laukų baltoji gėlė. Nuotr. R. Kisieliūnas

MYKOLO KRUPAVIČIAUS MONOGRAFIJA

Petro Maldeikio parašyta Mykolo Krupavičiaus monografija yra atiduota Draugo spaustuvei spausdinti. Dalis knygos teksto spaustuvė jau surinkta. Tikimasi, kad knyga iš spaudos išeis prieš paminklo prel. M. Krupavičiui pašventinimą šv. Kazimiero kapinėse Chicagoj gegužės 26, Kapinių dieną.

Monografija yra išsamus veikalas apie prel. Mykolą Krupavičių. Skaitytojas yra nuosekliai supažindinamas su veikla ir darbais žymaus lietuvių — valstybininko, politiko, kunigo ir pasiukojusio kovotojo už Lietuvos laisvę, Lietuvos valstybės atstatymą, lietuvių tautos teises ir tautiškumo išlaikymą išeivijoje. Prel. M. Krupavičius yra lietuvių krikščioniškosios demokratijos kūrėjas, jos idėjas konkrečiai įvykdęs lietuvių tautoje. Jis yra laikomas vienu iš pasaulio didžiųjų krikščionių demokratų. Autorius su gilia pagarba ir pedagogo patyrimu pristato lietuvių visuomenei Mykolą Krupavičių.

Monografiją leidžia Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjunga. Visuomenė kviečiama ją iš anksto užsisakyti pas leidėją: Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjunga — 4050 S. Campbell, Chicago, Ill. 60632. Kaina numatyta 15 dol. Iki šių metų

— Aktorė Zita Kevalaitytė-Visockienė su vaikais Chicagoj repetuoja "Užburtų vaikų" vaidinimą, kuris bus statomas spalio mėn. "Eglutės" laikraščio si-
da brinei suakčiai paminėti.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 16 Kultūros Židinyje. Nuotr. L. Tamošaitis

LAISVEI LAIMĖTI REIKIA SUTELKTI VISAS PAJĖGAS

(atkelta iš 3 psl.)

mis galvojame, ar mums negresia kokie pavojai, kaip Australijos bei Naujosios Zelandijos žygiai. Šiuo reikalu mus raminančiai nuteikia JAV vyriausybės laikysena bei gaunami pareiškimai iš aukštų pareigūnų. Pagal turimus patikinimus — eina, kad JAV vyriausybė Baltijos valstybių atžvilgiu laikosi, kaip lig šiol, tos pačios užsienio politikos, kuria nepripažįstama prievartinė Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporacija į Sovietų Sąjungą.

JAV vyriausybė tiki, kad jos pastangos pagerinti Rytų-Vakarų santykius bei patikrinti Europoje pastovų saugumą galės pagelbėti ir Baltijos tautoms. Tos pastangos nepakeisiančios JAV laikysenos Baltijos valstybių atžvilgiu ir JAV paramos visų tautų laisvo apsisprendimo teisei.

Kiek liečia pačią JAV laikyseną mums rūpimoje konferencijoje — JAV delegacija joje siekia, kad būtų patikrinta daugiau laisvės žmonių kontaktams

idėjų bei informacijų apykaitai. Taip pat sieks, kad būtų išvengta įtraukimo į konferencijos natarimus formalaus pripažinimo teritorinio statuso Rytų Europoje.

Be to, JAV tikisi, kad, nors ir būtų Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje priimtas "sienų neliečiamumo" principas, jis nereikštų Baltijos valstybių prievartinės inkorporacijos pripažinimo. Pagaliau JAV tikisi, kad Vakarų delegacijų iniciatyva principų deklaracija specifiškai numatys galimybę taiklingai sienas pakeisti, laisvo apsisprendimo teise ir žmogaus teisių gerbimą. Tokia JAV laikysena paremia ir mūsų siekimus.

Lygiai, kaip Vasario 16 Akto signatarai 1918 metais tikėjo laisvės idėjos galia, taip ir mes šiandieną tikime, kad laisvė negali šioje žemėje išnykti. Visi pavergtieji ir mes tikime, kad vieną dieną Sovietų Sąjungos didžiojo tautų kalėjimo kraujuotos ir liūdno mūrų sienos subyrės ir kad milijonai pavergtųjų vėl galės džiaugtis lais-

vės palaimomis. Sovietų Sąjungos imperija viduje ima braškėti, o stiprioji jėga — dekolonizacijos idėja vis labiau sklinda. Britų, Portugalų, Prancūzų, Olandų, Belgų kolonijos tapo nepriklausomomis valstybėmis. Teliko vien Sovietų Sąjungos kolonijinė imperija su Rytų Europa.

Tautinė sąmonė Sovietų respublikose stipriai kyla. Laisvės idėjų neįmanoma pažaboti amžiams. Jos ugnis, kaip miškų gaisrai, sklinda iš krašto į kraštą. Laisvės ir dekolonizacijos dvasia taps sprogstamoji pajėga, ir ji iš šaknų pakirs Sovietų Sąjungos galybę. Reikalinga tik, kad pavergtieji vieningai veiktų.

Net Kinijos Liaudies Respublika, Chou En-lai lūpomis, 1975 I.13 Pekino kongrese pasakė, kad Kinai "Visuomet bus su pavergtomis tautomis visame pasaulyje". Kinijos grėsmė Sovietų Sąjungai sustiprina pavergtųjų tautų laisvės viltis. Ryšium su žmonių, esančių Sovietų Sąjungos okupacijoje, veržimusi turėti daugiau laisvės — Sovietų Sąjunga šiandieną atsiduria dezorganizacijos grėsmėje arba turi sustiprinti diktatūrą, ką vargiai ji begalės padaryti. Tas taip pat stiprina mūsų viltis ir laisvę ir nepriklausomybę.

Ta pačia linkme mūsų viltys didėja žinant faktą, kad po II-ojo pasaulinio karo ligi dabar nepriklausomybę įgijo apie 90 valstybių, buvusių kolonijų. Jų tarpe yra 50 su viršum valstybių mažesnių žmonių skaičium ir apie 40 mažesnių savo teritorija už Lietuvą. Tad mes savo veikloje Lietuvos nepriklausomybei atgauti negalime turėti mažybės komplekso bei beviltiškumo, nes negalime manyti, kad mes būsimės pamiršti ir išskirti.

Mūsų pusėje yra stiprūs ginklai: teisė, teisingumas ir tarptautinė moralė. Lietuvos valstybė de jure tebėra daugelio Vakarų valstybių pripažįstama. Mum tad svarbu daryti visa, ką galime, kad Lietuvos byla būtų gyva tarptautinėje opinijoje ir valstybiniuose sluoksniuose. Visų lietuvių bendras, vieningas darbas, pašvęstas tam tikslui, patarnaus mūsų laisvės bylai. Laimi tie, kurie pasižventę net savo gyvybę aukoja dėl brangiausio idealo — savo krašto laisvės.

M. Krupavičius 1968 yra pasakęs — "Glauskimės į ratą, į stiprų ratą, kad mūsų dvasios niekas nenusmelktų".

Žinokime, kad kitų valstybių vyriausybės ir žmonės pamirš mūsų bylą, jei mes tylėsime. Laisvei laimėti reikia sutelkti visas mūsų pajėgas. Lietuvos bylą palaikyti gyvą MES ESAME VISI PAŠAUKTI, KAS KUO GALIME: materialiniais ištekliais, kultūriniais laimėjimais, talentais, mokslo darbais, profesiniais laimėjimais, pažintimis, ryšiais ir t.t. Reikia tik visų vieningo darbo. Mums nėra laiko kovoti vienam prieš kitą — mobilizuokime visas jėgas kovai su okupantu ir jo užmačiomis paskandinti mus rusų imperikalizmo jūroje.

Prisiminkime šia proga buvusio Lietuvos prezidento dr. K. Griniaus savą laiką mestą šūkį, kad mes turime "paskelbti vieni kitiems amnestiją". Paskelbkime tad ją ir eikime LIETUVOS KELIU, kurį mums rodo Vasario 16-osios Aktas.

TĖVAS JUOŽAS VAIŠNORA, MIC — JO ASMENYBĖ IR VEIKLA

(atkelta iš 4 psl.)

kalbomis per Vatikano radiją.

4. Mokslininkas-rašytojas. — Dievas tėvą J. Vaišnorą apdovanojo plunksnos dovana. Dar vaikas būdamas, jis jau pradėjo reikštis periodinėje spaudoje. Jau 1914 Seinuose leidžiamas Šaltinis išspausdino jo korespondenciją apie karo padarinius Puskelnį apylinkė.

Tėvas J. Vaišnora galėjo tapti tikrai dideliu žurnalistu, jei būtų galėjęs atsidėti ir pasišvęsti vien publicistikai. Nežiūrint turimų kitų pareigų, jis vis tiek yra vienas iš našiausių mūsų dienų publicistų. Visą laiką beveik visuose Lietuvoje ir išeivijoje leidžiamuose katalikiškuose laikraščiuose ir žurnaluose yra jo straipsnių. Jo mėgstamos temos yra ideologinės. Jis yra teologas. Daugiausia apologetas. Mėgsta polemiką. Bet polemizuodamas yra santūrus. Ne į žodžius, bet į argumentus jis deda visą svorį, siekdamas ne įžeisti, bet veikiau įtikinti savo oponentą. Linkęs taip pat į istoriją. Yra parašęs nemaža straipsnių, ilgesnių ir trumpesnių studijų istorinėmis temomis, ypač iš XIX a. antrosios pusės carų okupacijos. Periodinėje spaudoje nuolat randam daug jo rimtų straipsnių. Bibliografija yra tokia plati, kad būtų per ilgą, norint šia proga ją pateikti ištiesai.

Be publicistikos, tėvas J. Vaišnora daug laiko paaukojo ruošdamas liturginius leidinius. 1928 parengė ir išleido maldaknygę "Pagalba mirusiesiems". Išeivijoj visą laiką dirba kaip liturginės komisijos narys. Mišiolai ir apeignai, kurie yra išleisti vysk. V. Brizgio ir vysk. A. Deksnio rūpesčiu ir iniciatyva, yra jo, drauge su kitais ko-

misijos nariais, darbo vaisius. O ir Lietuvoj leistas Apeignas, tiek galutinę savo redakciją, tiek išrūpinant Kongregacijos patvirtinimą, daug priklauso nuo tėvo J. Vaišnoros rankos bei rūpesčių. Pastaruoju metu Europos Sielovados bei vysk. A. Deksnio iniciatyva leidžiami liturginiai tekstai atskiri sakramentam teikti yra parengti ir rengiami tėvui J. Vaišnorai aktyviai bendradarbiaujant. Liturginių tekstų vertimo darbas yra labai sunkus. Jis reikalauja tiek teologinio gilaus pažinimo, tiek ypatingo kalbinio pasirėngimo, o taip pat ir didelio kruopštumo, siekiant tobulumo išsireiškimo ir ištikimumo originalui. Šio darbo sunkumą ir nedėkingumą gali suprasti tik tas, kuris jį atlieka.

Tėvas J. Vaišnora rūpinosi ir dvasine literatūra, kuri lietuvių kalboje buvo ir yra negausi. Jis išvertė dvi mąstymų knygas: 1928 "Mąstymai arba meditacija" ir 1931 "Mąstymai apie Švč. Jėzų Širdį". Drauge su kun. Packevičium parengė ir išleido dvasinio turinio knygelę "Ant amžinybės slenksčio". 1934 išleido "Arso klebonas".

Stambesnes mokslines studijas tėvas J. Vaišnora parašė ir išleido kaip kolektyviniuose veikaluose, taip ir atskiruose tomuose. Jos kalba ir liudija apie jį kaip didelį teologą ir kruopštų istoriką.

Tėvas J. Vaišnora yra koautorius 1939 Kaune išleistos knygos "Pijus XI". Tais pačiais metais jis skaitė LKMA III suvažiavime istorinę studiją "Kataliko kunigo veikla kovoje su rusifikacija prieškariniu metu", kuri išspausdinta "Suvažiavimo darbų III tome. Kitą istorinę studiją jis parengė VII LKM Akademijos suvažiavimui. Ji iš-

spausdinta "Suvažiavimo darbų" VII tome 1972. Kaip gilus teologas, tėvas Vaišnora rodosi Lietuvių Enciklopedijos tomuose. Leidžiant šią Enciklopediją, jis prisidėm sunkų teologijos skyriaus redaktoriaus darbą. Nors turėjo ir talkininkų, tačiau didžiulį darbo atliko pats, parašydamas gausybę trumpesnių ir ilgesnių straipsnių teologiniais klausimais. Reikia pripažinti, kad teologija Lietuvių Enciklopedijoje turi žymią vietą, kokios kitose enciklopedijose toli gražu nerandama; ir tai yra mūsų suaktyvininko nuopelnas.

Atskira knygaa yra išleistas tėvo J. Vaišnoros veikalas "Pijus XII", 1939. Jo veikalas "Karo problemos", 1940, buvo su-naikintas spauštuvė, kai bolševikai užplūdo Lietuvą. Pats didžiulias mokslinis veikalas, kurį tėvas J. Vaišnora yra išleidęs, yra "Marios garbinimas Lietuvoje", 1958. Dr. Savasis slapyvardžiu išleista "Kova prieš Dievą Lietuvoje", 1963, vėliau išversta į anglų ir ispanų kalbas. 1974 išleista studija "Lietuvių spaudos draudimo laikotarpis".

Sukaktyvininkas plunksnos dar neketina dėti į šalį. Jis yra pasiryžęs parašyti Marijonų vienuolijos istoriją, suredaguoti tėvo K. Rėklaičio atsiminimus. Rūpinasi, kad būtų paruošta išsami Dievo Tamo Matulaičio biografija. Dieve, duok, kad jis šiuos savo užsimojimus realizuotų. Tačiau jau ir dabar, žvelgdamas į praeitį, jį tai, kas veikta ir nuveikta, kas kurta ir sukurta, jis drąsiai galėtų sakyti su lotynų poetu: "Non omnis moriar, melior pars mei manebit." Žemėj jis jau įamžino savo vardą. Ir miręs liks gyvas savo darbuose, savo idėjose ir raštuose. Žengdamas į amžinybę, galės drąsiai su šv. Paulium sakyti: "Bonum certamen certavi, cursum consumavi, fidem servavi. In reliquo reposita est mihi corona iustitiae, quam reddet mihi Dominus iustus iudex." (2 Tim. 4, 7-8).

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

Altos delegacija valstybės departamente

Altos atstovai dr. K. Šidlauskas, T. Blinstrubas ir dr. J. Genys vasario 18 buvo nuvykę į valstybės departamentą, kur kalbėjosi su Rytų Europos ir Baltijos valstybių skyriaus viršininku William Shepard.

Altos atstovai priminė jau anksčiau iškeltą reikalą apie Lietuvių tautos atstovybės įvedimą į Jungtinės Tautos ir šia kryptimi daromas pastangas po to, kai šis tarptautinis forumas priėmė Palestiniečių Laisvinimo Organizacijos delegaciją.

Be to, buvo diskutuojamas anksčiau Altos iškeltas reikalas, kad į JAV delegaciją Europos saugumo konferencijoj būtų įjungti patarėjais ir Baltijos tautų atstovai.

Šia proga buvo pasikeista nuomonėmis ir apie teisinius įgaliojimus, sudarytus pavergtoj Lietuvoj pas vietinius notarus ir tokių įgaliojimų reikšmę Lietuvos užgrobo nepripažinimui.

Bendrojo Amerikos Pabaltiečių Komiteto posėdis

Washingtono vasario 18 įvyko Bendrojo Amerikos Pabaltiečių Komiteto posėdis. Šis komitetas veikia nuo 1961. Jis sudarytas iš Amerikos lietuvių, latvių ir estų centrinių tarybų atstovų. Komiteto pirmininką paskiria kiekviena tautybė vieneriems metams rotacine tvarka. Praeitais metais jo pirmininku, Altos valdybos pavestas, buvo dr. Jonas Genys.

Bendrasis Amerikos Pabaltiečių Komitetas buvo ypačiai suaktyvinęs savo veiklą praeitais metais, kai komiteto viešųjų ryšių direktorium buvo pakviestas lietuviams gerai žinomas plačios politinės veiklos vyras Edvardas Šumanas. Komiteto egzekyvas, sudarytas iš Washingtono gyvenančių pabaltiečių atstovų, turėjo savo posėdžius kas savaitę.

Į šį metinį komiteto posėdį vasario 18 buvo suvažiavę Amerikos pabaltiečių tarybų pirmininkai su bent trimis ar keturiais kitais atstovais. Jame dalyvavo Amerikos Latvių Tarybos pirmininkas dr. Ilgvars Spilners, Amerikos Estų Tarybos pirmininkas Ilmar Pleer, o negalėjusį atvykti Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininką dr. Kazį Bobelį pavadavo dr. Kazys Šidlauskas, kuriam teko šiam posėdžiui pirmininkauti. Posėdyje dalyvavo ir šio komiteto ilgamečiai veteranai: latvis Gunars Meierovics ir estai Heikki Leesment bei Buschman. Iš lietuvių dar posėdyje dalyvavo Altos valdybos vicepirmininkas Teodoras

Blinstrubas, dr. Jonas Genys ir Edvardas Šumanas su žmona.

Šiam metiniam posėdžiui buvo pasiūlyta labai plati darbotvarkė su tarybų pirmininkų įvadiniais žodžiais, veiklos apyskaitomis ir diskusijomis dėl pačių svarbiausių šiuo metu komiteto rūpestingai vykdomų darbų, būtent dėl komiteto JAV kongrese propaguojamų rezoliucijų Baltijos valstybių užgrobo nepripažinimo reikalu ir dėl Liberty radijo baltų kalbomis transliacijų iš Miuncheno.

Be to, įvyko diskusijos emigracijos, politinių kalinių laisvinimo ir paties komiteto geresnių ryšių su savo centrinėmis organizacijomis klausimais.

DAUGIAU PLANINGO IR PROFESINIO DARBO VISAME LIETUVOS LAISVINIMO ŽYGYJE

Mintys ir sugestijos iš politinių studijų savaitgalio Los Angeles mieste sausio 25-26

„Daugiau planingo ir profesinio darbo visame Lietuvos laisvinimo žygyje“, — akcentavo kalbėtojai politinių studijų savaitgalio, kurį suorganizavo ir vedė sausio 25 ir 26 Los Angeles mieste Lietuvių Fronto Bičiulių sąjūdžio Los Angeles sambūrio vadovybė. Politinių studijų savaitgaliai jau yra tapę tradicija Kalifornijos lietuviams: jie organizuojami kasmet; jie suvaidina gražų būrį lietuvių darbuotojų (jaunimo, vidurinės kartos ir senimo); tuose politinių studijų savaitgaliuose paliečiami ir nagrinėjami gyvieji ir aktualieji lietuvių ir Lietuvos bylos klausimai; į šias svarstytbas visad įsijungia keli žinomesnieji lietuvių darbuotojai iš rytinių valstijų; nepamirštama pasikviesti į tuos politinių studijų savaitgalius ir amerikiečių politinio gyvenimo vairotojus.

Politinių studijų savaitgalio temos

Kaliforniečiai šiame politinių studijų savaitgalio turėjo progos išklausti vieno pranešimo (kun. K. Pugevičiaus), poros diskusinių paskaitų (Stasio Barzduko ir Jurgio Gliados), Bernardo Brazdžionio paskaitos apie a.a. prof. Juozą Brazaitį ir poros simpoziumų. Diskusinių paskaitų ir simpoziumų temos: Demokratija išeivijos visuomeninė sąrangoj: tikrovė ar mitas? (Stasio Barzduko diskusinė paskaita); Politika ir išeivija (Jurgio Gliados diskusinė paskaita); Lietuvių prasiveržimas į plačias amerikiečių mases su

Visų trijų tautinių tarybų atstovai pareiškė pasitenkinimą ryšių direktoriaus Edvardo Šumano veikla ir pageidavo, kad jis tose pareigose pasilikytų ilgesnį laiką.

Posėdžio pabaigoj buvo diskutuojamas tolimesnis Bendrojo Amerikos Pabaltiečių Komiteto veiklos finansavimas. Padarytas ateinančių metų biudžeto pasiūlymas, kurį turi tvirtinti centrinės organizacijos.

Ateinantiems metams komitetui pirmininką turi duoti estų grupė. Todėl, baigiantis posėdžiui, dr. K. Šidlauskas posėdžio pirmininkavimą perdavė Amerikos Estų Tarybos pirmininkui Ilmar Pleer, kuris, taręs uždaramąjį žodį, pranešė, kad nuolatini pirmininką kitiems metams dar turi paskirti estų taryba.

tiražo Los Angeles Times dienraštis davė išsamų straipsnį apie Simo Kudirkos kryžiaus kelius ir Lietuvos bylą (sausio 27 numerį); visus JAV-bių ir Kanados kampus siekias katalikų savaitraštis Twin Circle paskyrė beveik visą numerį Simui Kudirkai ir Lietuvos bylai (vasario 28); Inglewood miesto dienraštis Inglewood Daily News savo vasario 7 numeryje įdėjo ilgą ir įdomų straipsnį apie Simą Kudirką ir Lietuvos bylą; Simas Kudirka susitiko su Kalifornijos valstybinio universiteto (UCLA) studentų ir profesorų grupe ir atsakė į jų klausimus (to universiteto dienraštis Daily Bruin aprašė tą susitikimą ir pašnekesį); Simas Kudirka kalbėjo Culver City Lions klubo nariams ir atsakė į jų klausimus. Visuose tuose susitikimuose vertėjo pareigas uoliai ir kruopščiai atliko studentas Linas Kojelis, šiuo metu vadovaujantis UCLA universiteto lietuvių studentų klubui.

Visos tos „publicity“, kaip kad amerikiečiai saktų, nebūtų buvę galima gauti už dešimtis tūkstančių dolerių. Kodėl to negalėtų padaryti kitų vietovių aktyvesni lietuvių vienetai? Visi tie dalykai neatsiranda be pastangų, darbo ir nemažos piniginės investacijos!

Kalbėtojų ir pranešėjų siūlymai

Šis politinių studijų savaitgalis Lietuvos laisvinimo veiksmų darbuotojams buvo tikros aukso kasyklos: paskaitininkai, simpoziumų pagrindiniai pranešėjai ir diskusijų dalyviai pareiškė tikrai puikių minčių ir davė šimtus siūlymų kovai dėl Lietuvos laisvės pilniau išvystyti bei patobulinti. Štai paskaitininkų ir simpoziumų pranešėjų charakteringesnės mintys bei siūlymai:

1. Vliką sudaro tos politinės grupės, kurios turi pakankamai pasekėjų savo vadovybėm išrinkti. Organizuoto gyvenimo negalinčios turėti grupės jungiasi su kitomis politiškai artimomis grupėmis.

2. Visos Vliką sudarančios grupės savo vadovybes reguliariai išsirenka demokratiniu būdu, nes garbingas atstovavimas pavergtai tautai įpareigoja, kad šios vadovybės būtų sudaromos teisėtai ir demokratiškai.

3. Demokratiniai principai taip pat taikomi visom mūsų kultūrinėm, ūkinėm ir politinėm organizacijom, turinčiom lietuvių išeivijos bendrą tikslą.

4. Lietuvių Bendruomenė ir toliau savo vadovybes išsirenka demokratiškai, rinkimų reikaliu sudarydama tikslus narių sąrašus.

5. Atsisakoma visokių vadų garbinimo, o pasiduodama daugumos valiai. Demokratinės idėjos puoselėjamos spaudoje, visuomenėje ir kasdieniniame gyvenime.

6. Veiksniai raginami nieko nelaukiant steigti politinį pinigų fondą. (Kiek žinoma, Vlikas yra padaręs ta linkme pirmuosius žingsnius. Red.)

7. LB lietuvių jaunimo organizacijų vadovybės ir lietuvių politinių grupių vadovybės imasi konkrečių žygių paruošti jaunimui Lietuvos laisvinimo darbui ir visuomeninei veiklai.

8. Visi geros valios lietuviai (be išimties!) skiria kasmet bent vienos dienos uždarbį Lietuvos laisvinimo darbui paremti bei finansuoti, nukreipdami savo aukas savo pasirenkamaisiais veiksniais bei vienetais.

9. Politinio darbo institucijom vadovauti kvieisti tos srities specialistus.

Politinių studijų savaitgalio Los Angeles mieste. Iš k.: P.A. Raulinaitis, LFB Los Angeles sambūrio pirmininkas, Simas Kudirka, buvęs JAV prezidento kabineto narys Robert Finch ir PLB valdybos garbės pirmininkas ir Pasaulio Lietuvių redaktorius St. Barzdukas. Nuotr. L. Kanto

Simpoziumo — Nauji keliai Lietuvos laisvinimo žygyje — pagrindiniai dalyviai. Iš k.: J. Kojelis, L. Valiukas (moderatorius), dr. J. Žmuidzinai, dr. F. Palubinskas ir S. Kudirka. Simpoziumą suruošė Lietuvių Fronto Bičiulių Los Angeles sambūris. Nuotr. L. Kanto

10. Paruošti ir išleisti daugiau ir profesionaliai paruoštos informacijos apie Lietuvą ir jos bylą laisvajam pasauliui.

11. Surasti būdus ir priemones pasiekti lietuviškai nekalbančius ir lietuviškai nebeskaitančius lietuvius ir juos įjungti į Lietuvos laisvinimo darbą.

12. Laisvinimo veiksniai ir kiti gyvieji lietuvių vienetai skiria visą dėmesį Lietuvos bylos kėlėjui ir gynėjui ieškojimui laisvojo pasaulio politinio bei visuomeninio gyvenimo vairotojų tarpe.

13. Įtraukti į Lietuvos laisvinimo darbą lietuvių profesionalus ir aukštųjų mokslo institucijų dėstytojus. To darbo turėtų imtis PLB kraštų vadovybės, sulaukdamos konkrečių direktyvų iš PLB valdybos.

14. Surasti būdus ir priemones lietuvių masių įtraukimui į Lietuvos laisvinimo darbą.

15. Apkarpyti iki maksimumo beprasme lietuvišką veiklą (veiklą dėl veiklos). Tas pastangas, jėgas ir piniginius išteklius nukreipti apčiuopiamam Lietuvos laisvinimo darbui.

16. Lietuviškoji patriotinė spauda kviečiama skirti kiek galima daugiau vietos gyvųjų, aktualijų ir opiųjų lietuviškų reikalų ir Lietuvos bylos klausimų atviram svarstymui.

Pasektinas Los Angeles lietuvių pavyzdys
Prieš metus politinių studijų

savaitgalio Los Angeles mieste dr. A. Razma kalbėjo, kad, jei visų kitų vietovių lietuviai turėtų panašius politinių studijų savaitgalius, visa lietuviškoji veikla žymiai pagyvtų ir atneštų keleriopai daugiau apčiuopiamų rezultatų. Politinių studijų savaitgalių organizavimas ir vedimas nėra pelningas, o atsieinas ne šimtus, bet tūkstančius dolerių. Rytinių valstijų lietuvių bendruomenė (ar grupė) tiek neatsieitų, kiek atsieina Kalifornijos lietuviams; ten atstumai yra maži, ir kelionių išlaidos būtų menkos. Nauda iš tokių politinių studijų savaitgalių, jei tik jie tinkamai suorganizuojami ir vedami, yra milžiniška: išjudinama mūsų visuomenė pilnesniai ir našesniai Lietuvos laisvinimo darbui; laimima amerikiečių kovai dėl Lietuvos laisvės; gaunama Lietuvos bylos reikalui už tūkstančius dolerių vietos amerikiečių spaudoje.

Jei Kalifornijos lietuviai gali tai padaryti, kodėl to negali padaryti gausios Chicagos, Detroito, Clevelando, New Yorko, Bostono, Philadelphiajos ir kitų vietovių bendruomenės ar jų gyvieji vienetai?

P. Gailius

Spauda
yra pats svarbiausias
ginklas, kovojant
dėl mūsų tautos laisvės.
Paremk ją savo auka!

PAGELBĖKIME TIKINTIESIEMS LIETUVOJE

KIEKVIENAM LIETUVIUI GAVĖNIOS METU
DERA PAKLAUSTI SAVE,

ARESU LOJALUS LIETUVOS KATALIKŲ REIKALAM.

Jiem reikalinga mūsų kiekvieno pagalba. Atlikime šią pareigą
kiekvienas savo auka per Lietuvių Katalikų Religinę Šalą.
Savo aukas siųskite:

LITHUANIAN CATHOLIC RELIGIOUS AID
64-09 56 Rd.

Maspeth, N.Y. 11378

Aukos atleidžiamos nuo mokesčių.

LKRŠ valdyba
Vysk. Vincentas Brizgys, pirm.

Siunčiu savo auką
Persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje paremti \$.....
Parašas
Adresas

PAŽINKIME

M. K. Čiurlionis

8

TYLA

M. K. Čiurlionis mėgo gamtą, mokėjo ją stebėti ir suprasti jos gilesnę prasmę. Dažnai, kai tik būdavo sąlygos, jis eidavo pasivaikščioti, kad pajustų gamtos alsavimą, gyvą kontaktą su medžiais, debesimis. Apie tai rašo savo atsiminimuose jo žmona, kaip jis pastebėdavo įvairius gamtos reiškinius.

Apie tokių intymų santykių su gamta kalba ir šis paveikslas „Tyla“. Tai yra pastelė, padaryta 1904-1906 metais, jo tapybinės kūrybos pradžioje.

Čiurlioniui teko nukeliauti į Krymą ir ten pailsėti, taisyti pašlijusią sveikatą. Aplinkui buvo jūra, kalnai, jų atspindžiai vandenyje.

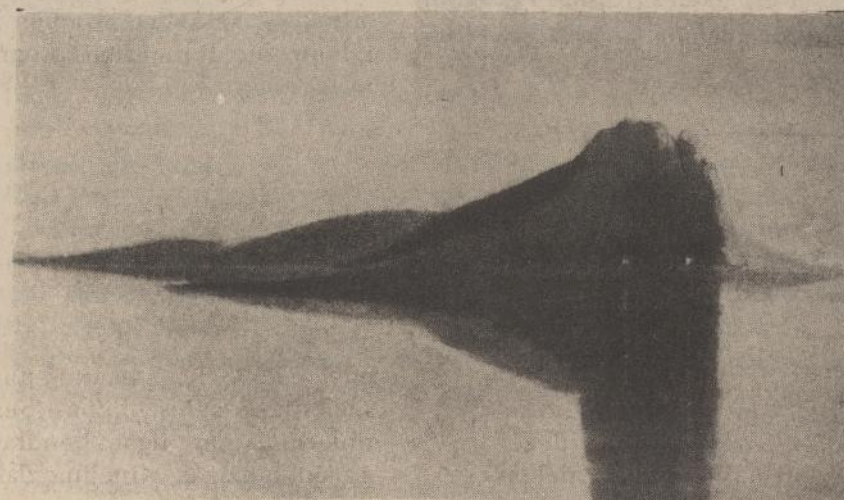
Tokį kalno atspindį vandenyje ir vaizduoja šis paveikslas. Vanduo labai ramus, saulė ką tik nusileidus, dar žėri dešinioji pusė, o kairioji pusė jau renka-

si vakaro brėška. Ateina naktis į šią ramią vandens įlanką. Vakarinė tyla apgaubia visa.

Atrodo, kad tai būtų visa. Bet Čiurlionis įžiūrėjo daugiau. Jis gamtą sudvasino. Ir kaip tai padarė?

Ties didžiuoju kalnu, kur susilieja papėdė su vandeniu, jis įdėjo dvi švieses. Atrodo, lyg pirmieji vakaro žiburiai. Bet tai akys, dvi paslaptingos, į tave žiūrinčios akys. Visas kalnų siluetas ar neprimena atsigulusios paslaptingos būtybės? Kas kas nepaprasto yra atsigulę prie vandens ir įsižiūrėję į priekį.

Ir taip šurpiai tave stebi, rodos, kiaurai perveria tave. Ar tai nėra Gamta, tas panteistinis dievas? — Žmogus stebi gamtą ir ją vaizduoja savo kūryboje, nudažydamas savo įspūdžiais. Lygiai taip pat ir Gamta stebi žmogų, stebi giliai ir paslaptinai. (p.j.)

M.K. Čiurlionis, pastelė iš 1906-1906 metų.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMAS RUOŠIASI TREČIAJAM SAVO KONGRESUI

Mažiau negu metai liko iki to laiko, kai prasidės trečiasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Mum, gyvenantiems "civilizacijos centre", būtent Šiaurės Amerikoje, šis kongresas žada būti labai įdomus. Žinoma, tiems, kurie niekada nebuvo kongrese, bet koks masinis jaunimo atstovų susibūrimas bus labai įspūdingas, nepaisant, kur jis ruošiamas. Tačiau net ir ankstesnių kongresų veteranams trečiasis kongresas bus kitoks. O kodėl? Todėl, kad jis rengiamas ne "civilizacijos centre", kaip pirmieji du, o egzotiškoje Pietų Amerikoje. Kongresas prasidės šių 1975 metų gruodžio 20 ir baigsis 1976 sausio 6. Tuo laiku jaunimo atstovai dalyvaus posėdžiuose, susirinkimuose, stovyklose bei šokiuose trijose valstybėse — Argentinoje, Brazilijoje ir Urugvajuje.

Kongreso komitetą sudaro jaunimas iš trijų minėtų kraštų. Iš Argentinos: Nelida Zavickaitė, Jonas Baltrūnas, Jonas Mikalonis ir Viktoras Barzdžius; Brazilijos: Antanas Saulaitis, Elena Bareišytė, Teresė Jocyte ir Jonas Lukoševičius; Urugvajaus: Birutė Mačanskienė, Romas Mačanskas, Juozas Petruškevičius, Rikardas Geležauskas ir Edmundas Andriuskevičius.

Nuostabu, kad šių kongreso ruošėjų tarpe daugelis yra trečiosios ar net ketvirtos kartos lietuviai. Kad jie sugeba apsiminti tokį milžinišką darbą, yra pavyzdys mum, pirmos kartos Amerikos ir Kanados jaunimui. Daugumas Pietų Amerikos lietuvių jaunimo yra trečiosios kartos todėl, kad didelė lietuvių emigracijos banga į tą pasaulio galą atplaukė 1926-29. Tad suprantama, kodėl 1975-76 kongreso metai bus tokie svarbūs Pietų Amerikos gyventojams: 1976 metai yra tame kontinente lietuvių kūrimosi auksinis jubiliejus.

Be Pietų Amerikos lietuvių gyventojų auksinio jubiliejaus minėjimo, kongreso metu vyks ir kiti spektakliai. Pavyzdžiui, kongreso metu yra numatoma mažoji tautinių šokių šventė. Šioje šventėje dalyvaus maždaug 200 šokių, pusė jų iš pačios Pietų Amerikos, pusė iš kitur. Šventės tikslas — įtraukti Pietų Amerikos lietuvių jaunimą į lietuvių visuomenės veiklą, naudojant lietuvišką šokį kaip priemonę. Tarp kitko, šis mini festivalis bus "repeticija" didžiajai šokių šventei, kuri įvyks Šiaurės Amerikoje 1976 liepos mėnesį.

-0-

Šiuo laiku Pietų Amerikos jaunimas, talkinamas vietinių lietuvių bendruomenių, kongresui stropiai ruošiasi. Sausio 4-12 jis buvo susirinkęs skautų stovykloje netoli Montevideo miesto į studijų savaitę. Savaitės tikslas buvo lyg ir suvaidinti panašią studijų savaitę, kokia įvyks kongreso metu. Buvo liečiamos visokios temos, nuo literatūros ir tautosakos ligi politikos bei religijos.

Pietų amerikiečiams smarkiai dirbant, nuolat prisireikia pata-

rimų bei pagalbos. Nuo gruodžio 18 ligi sausio 2 juos lankė PLB valdybos vicepirmininkas jaunimo reikalams Romas Kasparas. Jam teko susitikti su Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininku kun. Antanu Saulaičiu ir su kitais kongreso ruošimo komiteto nariais. Kelionės tikslas buvo sustiprinti ir koordinuoti ryšius tarp kongreso ruošėjų ir PLB valdybos. Be Kasparo, pereiną vasarą kanadietė Gabija Juozapavičiūtė buvo nuvykusi į Sao Paulo ir Buenos Aires. Kadangi Gabija jau turėjo patyrimo iš ankstes-

nio kongreso, jos uždavinys buvo praleisti kelis mėnesius Pietų Amerikoje ir padėti vietiniam lietuvių jaunimui kongresui ruoštis. Šiai vasarai ar rudeniiui ieškoma daugiau tokių, kaip Gabija Juozapavičiūtė, norinčių padirbėti kongresui. Darbas būtų jaunimo tarpe ir vyktų Brazilijoje, Argentinoje ar Urugvajum. Kurie domisi šiuo kvietimu, prašomi susisiekti su PLJS ryšių centru: LWYA Communication Center, 2242 Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629.

Viktoras Nakas

ATLETAI IR PARTIZANAI ADELAIDĖJE

Pas Australijos lietuvių (5)

Po įvairių įžanginių parengimų, vykusių prieš Australijos Lietuvių dienų atidarymą, sulaukta ir oficialaus atidarymo.

Gruodžio 27, penktadienį, 9:15 val. ryto Lietuvių Namų sodelyje prie žuvusių už Lietuvą paminklo, o 9:45 val. ryto Lietuvių Katalikų Centro sodelyje prie Lietuvos žemės paminklo buvo padėti vainikai, pasakyti atitinkami žodžiai, sugiedotas Lietuvos himnas.

Tą patį rytą 10 val. Lietuvių Katalikų Centro koplyčioje vyko Lietuvių dienų ir sporto šventės atidarymo pamaldos. Koplyčioje mišias aukėjo koncelebrantai kunigai: A. Spurgis, MIC, Pr. Butkus, K. Bučmys, OFM. Kadangi koplyčioje visi dalyviai tilpti negalėjo, tai sodelyje buvo paruoštas kitas altorius, kur mišias aukėjo kun. Pr. Dauknys. Per garsiakalbius ir sodelio dalyviai galėjo sekti koplyčioje vykstančias pamaldas, kun. A. Spurgio, MIC, Dienai pritaikytą pamokslą ir gražų choro giedojimą.

Po pamaldų dalyviai rinkosi į Lietuvių Katalikų Centro salę, kur buvo pietūs visiems dalyviams. Pietus paruošė Adelaidės socialinių draugijų lietuvių moterys.

Pietūs pradėti vietos klebono kun. A. Spurgio, MIC, malda. Pietų metu dalyvius sveikino Adelaidės Vyties sporto klubo pirm. A. Skiparis, PLB pirm. inž. Br. Nainys, Australijos LB krašto valdybos pirm. V. Neverauskas. Sporto klubų vardu kalbėjo A. Laukaitis.

Dar oficialusis Lietuvių dienų ir sporto šventės bendras atidarymas įvyko Forestville Basketball stadione 2:30 val. popiet.

Čia invokaciją vėl sukalbėjo nepavargstantis kun. A. Spurgis, MIC. Žodį tarė Kultūros tarybos pirm. V. Baltutis. Po Australijos LB krašto valdybos pirm. V. Neverausko sveikinimo žodžio oficialųjį Lietuvių dienų ir sporto šventės atidarymą pareiškė PLB pirm. B. Nainys. Sportininkai buvo gražiai apsupti žaidynių aikštę ir susibūrę apie savo klubų vėliavas. Čia dalyvavo iš Sydney — Neris ir Kovas, iš Geelong — Vytis, iš Adelaidės — Vytis, iš Melbourne

— Varpas, iš Cobart — Perkūnas. Aikštės centre stovėjo Australijos Liet. Sporto šventės veteranai. Veteranams prisegtas šventės ženklukas su specialiu skydu. Sporto veteranų vardu žodį tarė Lietuvos ir Australijos lietuvių įžymūs sportininkas Leonas Baltrūnas.

Trumpai pasirodė Adelaidės tautinių šokių grupė Žilvinas. Tuoj po tautinių šokių prasidėjo krepšinio rungtynės.

Adelaidės lietuvių teatras Vaidila tą patį vakarą suvaidino A. Kairio trijų veiksmų veiklą "Šviesa, kuri užsidegė".

Be abejo, tiko, kad Lietuvių dienų proga būtų parinktas patriotinis veiklas. Šis A. Kairio

Baltimorės žinios

Jautienos kepsnių balių surengė Lietuvių svetainės šerinkai didžiojoje svetainės salėje. Šokių grojo geras orkestras. Pelnas paskirtas svetainės reikalui. Rengimo komitetas dėkingas tiems, kurie taip sunkiai dirbo surengti balių, ir tiems, kurie dalyvavo.

Bernardas ir Frances Karpavičiai-Karpers kovo 2 minėjo 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Jubilatai dalyvavo 11:30 val. mišiose Šv. Alfonso bažnyčioje. Padėkos mišiose dalyvavo jų dukros Marytė ir Elzbieta, sūnūs dr. Bernardas, Paulius ir Mykolas bei jų šeimos. Gimnės ir svečiai suvažiavo iš kitų miestų, o taip pat daugelis draugų ir pažįstamų iš Baltimorės. Jubilatus palaimino kun. A. Dranginis. Bernardas ir jo žmona per ilgus metus ne tik dalyvavo, bet ir dirbo įvairiuose lietuviškuose parengimuose. Bernardas daug metų pirmininkuoja Lietuvių svetainei. Jie ištikimi Šv. Alfonso parapijos nariai.

Algirdas Veliuona, Šv. Vardo draugijos pirmininkas, per laiškus kvietė visus draugijos narius į metinius pusryčius kovo 9, Šv. Alfonso mokyklos salėje. Visi nariai po 8:30 mišių Šv. Alfonso bažnyčioje raginami gausiai dalyvauti pusryčiuose, kuriuos pagamins parapijos sodalietės. Per pusryčius bus padaryta metų apžvalga. Jerry O'Connor, Baltimorės arkivyskupijos Šv.

Brazilijos jaunimo kongreso finansų komisijos posėdis gruodžio mėn. Sao Paulo mieste. Iš k. Jonas Tatarūnas, Brazilijos LB Tarybos pirmininkas, Arūnas Steponaitis, Juozas Vaikšnoras, svečias iš Chicago PLB vicepirmininkas jaunimo reikalams Romas Kasparas ir finansų komisijos pirmininkas prel. Pijus Ragazinskas.

mą. Bet ne jų kaltė, kad per nesibaigiančius dialogus nebuvo daugiau progų veiksmui. Jie liko ištikimi originalo tekstui.

Veikale vaidino: Vienasuzvisius — V. Ratkevičius, Ji — L. Pocienė, Jis — J. Neverauskas, Sargybinis — J. Miliauskas, Deputatė — V. Marcikonytė, Sekretorė — A. Miliauskienė, Lunatikas — N. Skidzevičius, Idiotas — J. Venslovavičius, Korikas — B. Rainys.

Vaidinimui dekoracijas paruošė V. Opulskis.

Po vaidinimo režisoriui ir artistams padėjo Lietuvių dienų rengimo komiteto vardu V. Baltutis ir PLB pirm. inž. Br. Nainys. Vėliau teatralai ir svečiai buvo pavaišinti.

K. Bučmys
(Bus daugiau)

Baltimorėje vasario 8-9 lankėsi Simas Kudirka. Į svetainės didžiąją salę lydi kun. A. Dranginis. Kairėje dr. Elena Armanienė, Baltimorės Lietuvių Tarybos pirmininkė. Iškilnės prasidėjo su menine programa, kur Simas Kudirka pasakė kalbą.

Vardo draugijos pirmininkas, bus įžanginis kalbėtojas.

Lietuvių Posto 154 legionieriai, kurie taip gražiai veikia mūsų tarpe ir dalyvauja lietuviškuose parengimuose, rengia kepsnių balių kovo 16. Jie kasmet rengia tuos balius Eastern Center salėje, Eastern Avenue. Be jautienos bus austrių ir kitų valgių. Veiks loterija ir šokių grojo geras orkestras. Pradžiai 1

Jonas Obelinis

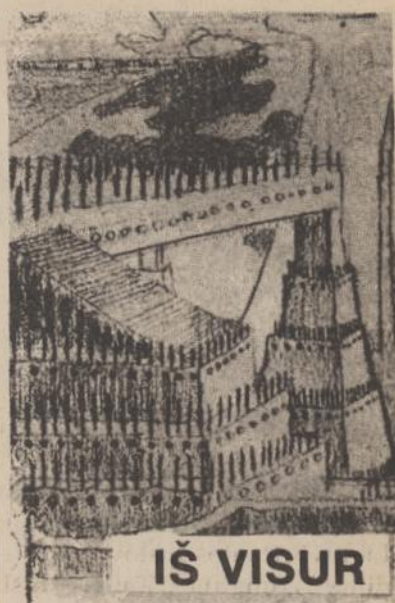
VASARIO 16 MINĖJIMAS VOKIETIJOJ

Kaiserslauterne Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 57-osios sukaktuvės buvo paminėtos vasario 15, šeštadienį. 4 val. popiet vyko pamaldos. Mišias aukėjo kun. Bronius Liubinas, o pamokslą sakė evangelikų kapelionas kun. diakonas Fricas Skėrys. Po to buvo susirinkta į 8593 LS kuopos iškilmų salę tolimesnei programai. Atidaromajį žodį tarė 8593 LS kuopos vadas mjr. Juozas Venckus. Jis pakvietė visus susirinkusiuosius atsistojimu pagerbti žuvusiuosius už tėvynės laisvę ir pristatė iškilmų paskaitininką Vokietijos LB krašto valdybos pirmininką dipl. teis. Justiną Lukošius. Paskaita buvo įdomi. Po paskaitos buvo sugiedotas tautos himnas. Susirinkusieji dar ilgai bendravo grojant muzikai. Minėjime dalyvavo apie 100 lietuvių.

Schwetzingene ši sukaktis buvo paminėta sekmadienį, vasario 16. Ir čia mišias aukėjo kun. Bronius Liubinas, o pamokslą sakė evangelikų kapelionas kun. diakonas Fricas Skėrys. Toliau mesnes iškilmės atidarė 8591 LS kuopos vadas mjr. Jonas Valiūnas, pakviesdamas atsistojimu pagerbti žuvusiuosius už Lietuvos laisvę. Paskaitą skaitė Justinas Lukošius. Pabaigoje visi dalyviai sugiedojo Lietuvos himną. Dalyvavo apie 50 asmenų.

B.L.

— Neringos stovyklavietėje šią vasarą vyks tokios stovyklos: berniukų nuo birželio 29 iki liepos 12, mergaičių nuo liepos 13 iki rugpjūčio 2, anglų kalboje lietuvių kilmės vaikams nuo rugpjūčio 3 iki rugpjūčio 16.

— Ilmar Pleer perrinktas estų pasaulio komiteto pirmininku.

— Kun. Vl. Karaveckas, Pittsburgho Altos skyriaus pirmininkas, kovo 13 sukalbės maldą atstovų rūmuose Washingtone, kur, globojant kongresmanui Daniel Flood, bus minimas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas.

— Dail. Adomo Galdiko kūrinių įsigijo Vatikano muziejus. Tai vertingi, didelio formato mirusio dailininko kūrinių. Vienas — aliejum tapyta lietuviška koplytėlė kapinaitėse, antras — abstraktinė tempera. Paveikslai sausio 9 buvo išsiųsti iš Putnam, Conn., per Bostoną oro keliu į Italiją.

— UBA BATUNas yra paskelbęs piniginių vėjų tolimesnei savo veiklai tęsti Jungtinėse Tautose. BATUNo veikla Jungtinėse Tautose yra milžiniška ir neužbaigiama iki tol, kol Lietuva ir kiti Pabaltijo kraštai bus okupuoti. Visa veikla ir su ja susijusios išlaidos yra padengiamos iš narių mokesčių ir iš aukų, kurias sudeda pabaltiečių visuomenė. Jokios finansinės paramos negaunama nei iš mūsų, nei iš kitų pabaltiečių veiksmų. Ta parama ypač šiandien, nežmoniška pakilus visom kaimams, yra nepaprastai reikalinga. Aukos siųsti UNITED BALTIC APPEAL vardu, 2789 Schurz Ave., Bronx, N.Y. 10465. BATUNas yra atleistas nuo visų valstybinių mokesčių, ir jam siunčiamas aukas galima nurašyti nuo pajamų mokesčio (Income Tax).

— Jubiliejinę visų trijų ateitinių sąjungų stovyklą įvyks šią vasarą, paskutinę rugpjūčio savaitę. Ją atidarys Ateitinių Federacijos Vadas dr. Petras Kisieličius sekmadienį rugpjūčio 24. Stovykloje numatomi čiuurlionio ir vyskupo Valančiaus minėjimai, paskaitos, svarstybos, literatūriniai vakarai. Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau.

— Visų trijų sąjungų ateitinių kai yra prašomi taip tvarkyti savo atostogas, kad galėtų dalyvauti jubiliejinėje stovykloje. Jei atsirastų kad ir visai mažas skaičius darželinio amžiaus vaikų, bus suorganizuotas vaikų darželis.

— Clevelando ir Detroito studijų dienos įvyks Dainavos kovo 14-16. Šių metų tema: "Kaip dabartinė Lietuvos padėtis įpareigoja moksleivius". Šiam savaitgaliui kaina 12.50 dol. kviečiami visi moksleiviai. Šios studijų dienos bus naudingos bei įspūdingos kiekvienam moksleiviui.

— Chicago Aukštesnioji lietuvių mokykla savo 25 metų darbo sukaktį minės kovo 23, Vėrbų sekmadienį, Jaunimo Centre.

— Vasario 16 gimnazijoje Vėlykų atostogos prasidės kovo 22. Po atostogų pamokos prasidės balandžio 8.

— Prof. J. Eretas iš Šveicarijos praneša, kad nuo kovo 1 jo naujas adresas yra toks: Basel, Oetlingerstr. 8.

— Nauji Darbininko skaitytojai: D. Altman, Fairfield, N.J., V. Juralis, Hartford, Conn., P. Vaškys, Cheltenham, Pa. Užsąskaitė kitiems: H. Petniūnienė — I. Kirkylaitė, abi iš Richmond Hill, N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus, ir dėkojam užsakytojam. Naujiems skaitytojams prumerata pirmiems metams tik 8 dol. Atnaujinant prumerata visiems 10 dol. metams.

Australijos Lietuvių dienų metu po suvaidinto A. Kairio veikalo "Šviesa, kuri užsidegė". Iš k.: sveikinas PLB pirm. inž. B. Nainys, Lietuvių dienų komiteto pirm. V. Baltutis, spektaklio aktoriai. Nuotr. A. Budrio

LITUANISTINĖS MOKYKLOS SKYRIUS VILNELĖ

Redaguoja Maironio aukštesniosios mokyklos mokiniai. Medžiagą siūsti
Jolita Gudaitytė, 116-18 85 Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418

KALĖDŲ ATOSTOGOS

Ketvirtokų atsiminimai

Gavau gitarą

Aš labai laukiau Kalėdų. Norėjau, kad Kalėdų Senelis man atneštų daug dovanų. Kiekvienais metais mano sesutė, broliukas ir aš važiuojam su tėte pirkti eglutės. Paskui mes vaikai ją papuošiam. Tada laukiame, kada prasidės Kalėdų atostogos.

Šįmet aš norėjau, kad per Kūčias snigtų, bet nesniigo. Mes visuomet valgom Kūčių vakarienę iš dvilykos valgių. Man labai patinka laužyti plotkeles. Mes vaikai skubam valgyti, nes po Kūčių galim atidaryti dovanas. Šįmet su mumis buvo mano pusbrolis ir dvi pussesterės. Po vakarienės atvažiuo į mūsų namus Kalėdų Senelis. Aš manau, kad tas senelis buvo mano vyresnysis brolis Algis, bet mums tai nebuvo svarbu, nes mes laukėm dovanų. Aš gavau gitarą, drabužių, knygų, kimštų gyvuliukų ir žaislų. Viskas man labai patiko. Aš nujauciau, kad gausiu gitarą, nes aš mokausi skambinti gitara. Šita man labai patinka, nes turi gražų diržą užsidėti ant peties. Eidama miegoti aš visas dovanas susidėjau į lovą.

Kalėdų dieną pietus valgėm pas močiutę. Ten buvo visokių skanumynų. Vėl žaidėm su naujais žaislais. Po pietų aš skambinau gitara kalėdinę muziką, o dvejų su puse metų Rasa giedojo. Vakare nuvažiuom pas mano draugę Danutę ir pasikeičiame dovanomis.

Kaip gaila, kad reikia visus metus laukti kitų Kalėdų!

Audrė Lukoševičiūtė, IV sk.

Dovanos buvo labai gražios

Pirmas dvi Kalėdų atostogų dienas aš miegojau labai ilgai. Antrą naktį aš negalėjau užmigti, nes žinojau, kad ryt bus Kūčios. Kūčių dieną mes plovėm indus, tvarkėm kambarius, patiesėm stalą ir atlikom daug kitų darbų. Kūčias valgėm namuose. Pas mus valgė Reventai, močiutė, teta Zina ir mes: tėveliai, sesutės ir broliukas. Jaunia-

sioji sesutė lankė po kambarį, nes ji dar nemoka kramtyti. Po Kūčių mes žaidėm žaidimus. Bežaidžiant pasigirdo skambutis. Mes nuėjom žemyn ir atidarėm duris, bet nieko ten neradom. Staiga Rima, vyriausia iš mūsų, sušuko: "Žiūrėkit! Ten nuėjo Kalėdų senelis!" Visi mėginom jį pamatyti, bet nieko nematėm. Neradom nė dovanų! Tada močiutė atidarė savo buto duris ir sakė: "Ach, jūs kvailiukai! Pas mane buvo Kalėdų senelis!" Rima nubėgo pakviesti suaugusių. Visi susėdom ir pradėjom dalinti dovanas. Dovanos buvo labai gražios. Dvyliką valandą aš, Nina, Matas, teta Zina, teta Irena, dėdė Rimas, tėtė ir močiutė važiuom į Bernielių mišias. Kalėdų dieną praleidom žaisdami naujais žaislais.

Po Kalėdų visa šeima pradėjom ruošti važiuoti į Hidden Hollow, Poughkeepsie, N.Y. Mes išvažiuom penktadienį vakare. Ten nuo šeštadienio iki pirmadienio pareidavom visi dumblini. Naujų Metų išvakarėse pradėjo snigti. Dvyliką valandą žiūrėjom, kaip didelis sviedinys riedėjo žemyn. Naujų Metų dieną važiuom namo. Po to jau reikėjo ruošti mokyklon.

Auksė Jankauskaitė, IV sk.

Prisiminiau senelį...

Prasidėjus Kalėdų atostogom, važiuavau su tėveliu pirkti eglutės. Sunku buvo išsirinkti, nes visos eglės buvo gražios. Vakare visa šeima puošė eglutę. Papuošta eglutė buvo labai graži. Ji mirgėjo daugybe šviesų. Nuo tada pradėjau laukti Kūčių ir Kalėdų. Man labai rūpijo, ką Kalėdų Senelis man atneš.

Pagaliau atėjo ir Kūčios. Mamytė ir močiutė ruošė Kūčias, o aš šiek tiek padėjau. Visi susėdom prie Kūčių stalo. Sukalbėjom maldą ir laužėm plotkeles. Man jos labai patinka. Taip pat mėgstu sližikus su aguonom. Per Kūčias aš prisiminiau savo mirusį senelį, kaip prieš keletą metų jis kartu valgė Kūčias. Jis mane labai mylėjo ir buvo man labai geras. Jis buvo Lietuvos lakūnas ir daug metų skraidė Lietuvos padangėmis. Kai aš už-

augsiu, aš irgi būsiu toks geras lakūnas, kaip buvo mano senelis.

Vėliau mes važiuom pas pažįstamus, kur atėjo lietuviškas Kalėdų Senelis. Jis atnešė dovanų visiems geriems vaikams. Namų grįžom labai vėlai. Aš buvau labai pavargęs, todėl tuojau atsiguliau.

Kalėdų rytą atsikėlęs, tuoj bėgau prie eglutės ieškoti dovanų. Paskui ėjom į bažnyčią pasimelsti. Per Kalėdų atostogas buvom nuvažiavę į Rockefeller centrą pasižiūrėti didelės eglės. Buvo sunku surasti vietą automobiliui pastatyti, nes buvo labai daug žmonių. Apžiūrėjom visus kalėdinius papuošimus.

Per atostogas aš švenčiau savo gimtadienį, tai tėveliai suruošė vaišes. Pasikviečiau daug draugų, ir smagiai praleidom tą dieną.

Algis Jurgėla, IV sk.

Kaip pasiklosi, taip išmiegos

Vieną kartą gyveno žmogus. Jis buvo labai negabus, jis viską darydavo atbulai. Kai visi dirbdavo, jis miegojo. Jis buvo tinginys, jam niekas nerūpėjo.

Atėjo pavasaris, ir visi žmonės pradėjo dirbti daržuose. Tik tas vienas žmogus tingėjo ir miegojo, kai visi dirbo.

Vieną dieną atėjo pas jį kaimynas. Jis perspėjo žmogų, kad jeigu neparuos daržo, neturės ką žiemą valgyti. Kaimynas padėjo žmogui pasodinti daržoves.

Visą pavasarį ir vasarą žmonės dirbo daržuose, ir pagaliau pasirodė pirmi vaisiai. Žmogui niekas neaugo, nes jis nelaistė. Jis tingėjo.

Pagaliau atėjo ruduo. Visi žmonės nuėmė daržus. Jie turėjo daug gražių ir skanių daržovių. Žmogus išsigando, kai pamatė, kad jo darže labai labai mažai daržovių, ir tos visos pageltusios. Jis pamatė, kad neturės ką per žiemą valgyti! Nenorėjo iš kitų skolintis, nes nemalonu ir gėda. Taip ir alko visą žiemą!

Rūta Dragūnėvičiūtė, 7 sk.

Vieną kartą gyveno du berniukai: Jonas ir Petras. Jų tėvai nupirko abiem po mažą motorinį laivą. Jie patarė vaikams eiti į specialias jūreivių pamokas, kuriose moko valdyti laivus. Kiekvieną savaitę Petras lankė tas pamokas. Jonas nenorėjo mokytis ir juokėsi iš Petro.

Vieną sykį Jonas išplaukė savo laivu ir, nežinodamas kaip vairuoti, užplaukė ant uolos. Jis pradėjo skęsti. Petras plaukė netoli ir pamatė Joną skęstant. Petras buvo pamokose išmokęs gelbėti skęstantį žmogų. Jis numetė Jonui gelbėjimosi ratą ir ištraukė Joną iš vandens. Tada Petras pranešė policijai apie nelaimę, ir policija nuvilko Jono laivą į uostą.

Paulius Gudelis, 7 sk. mok.

Vieną kartą buvo vaikas. Ketvirtam skyriuje jis nieko nedirbo. Buvo didelis tinginys. Penktam jis vėl nieko nedarė, tik išdykavo ir pykdė mokytojus. Šeštam jis vėl tik išdykavo ir nesimokė.

Dabar jis eina į septintą skyrių. Jis gavo labai rimtą ir griežtą mokytoją. Jam septintam skyriuje buvo taip sunku, kad jis nuėjo pas savo mamą ir sakė: "Mama, man mokykloje labai sunku. Ką man daryti?" Mama atsakė: "Reikia mokykloje dirbti. Jei tu būtum dirbęs ketvirtam, penktam ir šeštam skyriuje, tau dabar būtų lengva. Tu pats sau tai pasidarei. Kaip pasiklosi, taip išsimiegos. Tu negerai pasiklojai, tai dabar ir nemiegi."

Darius Kudžma, 7 sk. mok.

AR GRĮŽTI Į LIETUVĄ?

Šiandien, grįžtant iš skautų sueigos, mama papasakojo naujai sužinotas slaptas žinias. Rusai atkėlė pragaro uždangą nuo Lietuvos. Ji labai džiaugėsi, ir aš su broliu džiaugėmės su ja. Ji kalbėjo, kaip mes galėsime grįžti į mūsų namus po tokio ilgo laukimo.

Grįžę namo, aš su broliu nueinam į savo kambarius, sėdim ir galvojam, ką mama mums ką tik pasakė. Man nebuvo sunku nuspėti, ar norėčiau grįžti į Lietuvą, ar ne. Aš daug kartų prieš šią dieną buvau galvojęs, ką daryčiau, jeigu tas atsitiktų. Lietuva yra mano namai, visada.

Kai kalbėjau su amerikietėm draugėm, jos nesuprato, kodėl aš norėčiau grįžti į kažkokią valstybę, kurios aš niekada nebuvau mačius. Buvo sunku aiškinti joms, bet po valandos kalbų jos sutiko su manimi, kad tikrai ir jos norėtų grįžti, jeigu būtų tokioje padėtyje.

Dienos, kurios sekė tą dieną, mums pasakė, kad tikrai beveik visa lietuvių bendruomenė grįžta, ir kad aš visada dabar būsiu tarpe lietuvių draugų.

Jolita Gudaitytė

I mokyklėlę. Nuotr. D. Peniko

KAI AŠ UŽAUGSIU

Norėčiau turėti pastovų darbą

Aš nežinau, kas aš būsiu, kai aš užaugsiu, bet šitam rašinėlyje aš aprašysiu, kuo aš norėčiau būti.

Pirmiausia daug priklausys, ar aš eisiu į universitetą, nes, baigęs universitetą, aš galėčiau būti daktaru, advokatu arba chemiku. Jei aš neisiu į universitetą, aš tikrai nežinau, kuo aš galėčiau būti. Gal pardavėju krautuvėje.

Aš labai mėgstu žaisti krepšinį, tai gal galėčiau žaisti ABA arba NBA. Aš norėčiau turėti gerai apmokamą darbą, nes aš renku pinigų, o jie yra labai brangūs. Norėčiau dirbti "Mad" žurnale, nes jis yra juokingas ir man labai patinka. Aš norėčiau turėti pastovų darbą visą gyvenimą, nes aš galėčiau jį geriau atlikti.

Juozas Milukas, IV sk.

Norėčiau būti balerina

Aš dar nežinau, kas aš būsiu, kai aš užaugsiu. Aš manau, kad norėčiau būti balerina. Jau treči metai aš imu baletą pamokas. Jau aš mokausi šokti kietais galais batukais (toe shoes).

Laura Gudelytė, IV sk.

Gal būsiu mokytoja

Kai aš užaugsiu, visas pasaulis bus pasikeitęs. Mergaitės tikriausiai nešios trumpus plaukus. Gal jos nenešios suknelių, tik kelnės ir blizus. O gal vyrai nešios sukneles?!

Kai aš užaugsiu, gal mes galėsime sėsti į raketą ir nuvažiuoti į kitą planetą per tiek laiko, kaip dabar važiuojam į kitą miestą? Gal mašinos pačios važiuos be žmogaus vairavimo? Žmogus tik turės paspausti mygtuką, ir mašina pradės važiuoti. Žmogus galės atsiolti ir žiūrėti per langą. Gal žmonės keliaus judančiais šalgatviais?

Gal tada žmonės bus geresni. Gal visas pasaulis gyvens taikoje. Tuo metu gal mes turėsime daugiau miškų ir pievų. Gal žmonės išmoks neiekvoti maisto, ir jo užteks visam pasauliui, ir niekur nebus bado.

Mokyklos gal bus kitokios. Gal vienas mokytojas galės mokyti šimtą vaikų iš karto. Gal ir telefonai bus kitokie. Jei kas paskambins, aš galėsiu matyti su kuo kalbu — kaip televizijoje.

Kai aš užaugsiu ir turėsiu gerus pažymius, aš galėsiu gauti kokį norėsiu darbą. Gal aš būsiu mokytoja. O gal ištėkėsiu ir auginsiu didelę šeimą. Gal?!

Danutė Senkutė, IV sk.

kai laimingai parėjo namo ir pradėjo virti vakarienę.

Kristina Žukauskaitė, 6 sk.

-0-

Pagiry stovėjo geltonas namelis. Namelyje gyveno gera ragana. Ji turėjo mažiuką slibiną. Jis buvo žalias ir labai mažas, apie dvejų pėdų ilgumo. Ragana turėjo gražią juodą katę. Prie namelio buvo gražus kiemas, pro kurį tekėjo mažas upelis.

Visą dieną ragana būrė. Kai katė ir slibinas išalkdavo, ji tik pasakydavo "Bulbum Lumtum", ir atsiradavo maisto. Ragana buvo labai gera mažame geltoname namelyje.

Viktutė Reventaitė, 6 sk.

Šventaragio stovykloje. Nuotr. G. Peniko

New Yorko lietuvių tautinių šokių grupė scenoje, minint Lietuvos nepriklausomybės šventę vasario 16 Kultūros Židinyje. Dešinėje akordeonistas Antanas Razgaitis ir grupės vadovė Jadvyga Matulaitienė. Nuotr. L. Tamošaitis

SPORTAS

Krepšinis

Vasario 24 LA Klubu jaunųjų B grupės komanda viešėjo Gate of Heaven mokykloje, kur nuo šeimininkų gavo skaudžią krepšinio pamoką. Dar tolimas mūsų jauniams kelias iki lygaus rungtyniavimo su gerai organizuotom CYO lygos komandom. Priešininkas laimėjo 46:11 (22:8) pasekme. Reikia priimti šį pralaimėjimą kaip konstruktyvią pamoką ir, susipažinus su klaidom ir silpnėm, darbuotis individualių žaidėjų ir komandos lygio stiprinime. Rungtynėse žaidė: G. Armonas 2, S. Birutis 3, V. Kulpa, T. Lora, J. Matulaitis 3, R. Naronis, R. Šimkus 1, A. Valaitis 2 ir J. Vilgalys.

Kovo 9 Kultūros Židinyje vėl įvyks kelios draugiškos rungtynės su vietinių mokyklų komandomis. Nuo 12 val. rungtyniaus LA Klubu jaunųjų C, B ir A grupių krepšininkai, o 2 val. po pietų mergaitės žais St. Thomas parapijos salėje, Woodhaven. Židinyje rungtynių metu veiks LA Klubu užkandinė.

Stalo tenisas

LA Klubui priklausant U.S. Table Tennis Association, mūsų žaidėjai nuolat kviečiami dalyvauti organizacijos turnyruose. Vasario 22 Pr. Gvildys, Paulius Gvildys, D. Gvildytė ir Tomas Vainius žaidė vienas turnyre Binghamton, N.Y. Paulius Gvildys ten laimėjo II vietą jaunųjų iki 13 m. grupėje ir II vietą vyrų D klasėje. Tomas Vainius taip pat pasiekė II vietą jaunųjų iki 17 m. grupėje.

Kovo 1 tie patys žaidėjai dalyvavo st. teniso turnyre Philadelphiaje. Čia T. Vainius nusinešė I vietą vyrų C klasės varžybo-

se, o P. Gvildys II vietą jaunųjų iki 13 m. grupėje.

Šiuose turnyruose dalyvauja labai stiprios rytinio pakraščio amerikiečių pajėgos, todėl pasiekti laimėjimai rodo visai neblogą mūsų žaidėjų lygį. Ypač Tomas Vainius, pradėjęs žaisti maždaug tik prieš trejus metus, daro nepaprastą pažangą. Atrodo, kad netrukus matysime jį kaip rimtą varžovą ir aukščiausios vyrų A klasės žaidėjų tarpe. Kovo 15-16 galėsime stebėti T. Vainių ir kitus mūsų stalo tenisininkus Kultūros Židinyje R.S. apygardos pirmenybėse.

Žaidynės New Yorke

Kovo 15-16 įvyks Rytų Sporto apygardos žaidynės. Dalyvaus New Yorko, Bostono, Hartfordo, New Jersey, Philadelphiajos, Baltimorės, Washingtono ir Worcesterio lietuvių sporto vietnetai. Visos tinklinio ir stalo teniso rungtynės vyks Kultūros Židinyje, o krepšinis — Gate of Heaven mokyklos salėje, kuri yra 105 gatvėje, tarp 101 ir 103 Ave., Ozone Parke. Abiejose salėse rungtynės prasidės kovo 15, šeštadienį, 9 val. ryto.

Jaunimo šokiai su orkestru — šeštadienį, 8 val. vak., Kultūros Židinyje. Sekmadienį rungtynių pradžia 9 val. ryto. Žaidėjai ir svečiai kviečiami išklausti mišrių K. Židinio kopelčioje.

Abi dienas veiks užkandinės, kur žiūrovai ir sportininkai galės pasistiprinti. Rengėjai nuosirdžiai kviečia visus apsilankyti ir paremti lietuvių sporto veiklą.

— Amsterdame FIDE paskelbė, kad neeilinis FIDE kongresas šaukiamas kovo 18-20, tikslu peržiūrėti ir pataisyti Fišerio-Karpovo rungtynių taisykles. FIDE taipogi paskelbė, kad toji dvikova įvyks Maniloje, kuri pasiūlė 5 milijonų prizų fondą ir nepaprastai puikias sąlygas varžovam, teisėjams, žurnalistams ir žiūrovams.

— Moterų pretendenčių dvikova Maskvoje tebėra lygi 5.5-5.5. Paskutinė dvilikotė partija nutraukta po 41 ėjimo, Aleksandrijai turint pėstinuką viršaus. Šios dvikovos laimėtoja spalio mėn. susitiks su pasaulio čempione N. Caprindašvili.

— Torremolinos tarpt. turnyras, kuriame dalyvauja du amerikiečiai, po 7 ratų: Raduloff (Blg.) 5.5, Cardoso (Filp.) ir Quinteros (Arg.) po 5 taškų. Sekė ispanas Bellon ir anglas Keene po 4.5, amerikietis Tarjan ir Rodriguez (Peru) po 4 tš. JAV didmeistris Benko turėjo 3 ir Weinstein 2.5 tš.

— Bostono tarpklubinėse lietuvių I įveikė Johnson klubą 5-0, kai pastarieji neturėjo pilno sąstato. Johnson klubas keletus metus laimėjo Bostono MET lygos p-bes. Susilpnėjimo priežastis — neturėjimas savo pastovios žaidimams vietos. Anksčiau naudojosi Cambridge YMCA patalponis. Lietuvių II suklupo prieš Brocktono komandą 0.5-4.5. Pustaškį pelnė jaunuolis Leonas Navickas, nors tikrumoje jis prarado pistaškį, nes paskabomis sutiko lygiomis laimėtojų partijoj. Kitą pustaš-

— Bostono tarpklubinėse lietuvių I įveikė Johnson klubą 5-0, kai pastarieji neturėjo pilno sąstato. Johnson klubas keletus metus laimėjo Bostono MET lygos p-bes. Susilpnėjimo priežastis — neturėjimas savo pastovios žaidimams vietos. Anksčiau naudojosi Cambridge YMCA patalponis. Lietuvių II suklupo prieš Brocktono komandą 0.5-4.5. Pustaškį pelnė jaunuolis Leonas Navickas, nors tikrumoje jis prarado pistaškį, nes paskabomis sutiko lygiomis laimėtojų partijoj. Kitą pustaš-

Los Angeles

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktį minint, vasario 14 iškelta Lietuvos vėliava prie miesto rotušės. Burnistras Thomas Bradley paskelbė proklamaciją. Gauta proklamacija ir Santa Monica, Calif.

Vasario 15 lietuviškos radijo valandėlės vedėjas Vladas Gyls dalį programos irgi skyrė šios šventės minėjimui.

Vasario 16 pakelta vėliava parapijos mokyklos kieme. Pamaldas laikė ir pamokslą pasakė kun. dr. A. Olšauskas. Minėjimą Marshall gimnazijos salėje pravedė Altos skyriaus pirm. inž. Vytautas Čekanauskas. JAV himną giedojo sol. Janina Čekanauskienė. Invokaciją skaitė prel. J.A. Kučingis. Žodžiu sveikino Lietuvos gen. konsulas dr. J. Bielskis, estų ir latvių atstovai. Paskaitą skaitė žurnalistas ir politikas Vilius Braženas iš Floridos. Meninėj daly per 20 įvairaus amžiaus skautų atliko prof. J. Kuprionio parašytą sceninį montažą Lietuvos istorijos temomis. Dainavo vyrų kvartetas, vadovaujamas komp. Br. Budriūno.

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos metinės rekolekcijos vyks kovo 19-23. Pamokslus sakys kun. Vytautas Zakaras iš Putnam, Conn. Baigiant rekolekcijas, įvyks religinis koncertas.

Kaziuko mugė vyks kovo 9, sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos kieme ir salėje.

Pranas Speecher buvo perrinktas Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos komiteto pirmininko pareigom. Taip pat buvo perrinkti Leonas Okasas — vicepirmininko pareigom ir Mindaugas Banionis sekretoriaus pareigom. Susirinkime daug kalbėta salės atnaujinimo reikalais.

— Irena Žukaitė, Los Angeles, Calif., amerikiečių mokyklos mokytoja, JAV LB Vakarų apygardos valdyboje perėmė jaunimo vadovės pareigas.

kį prarado Bronius Skrabulis, nepriėmęs siūlyto remizo.

II.28 rungtynėse prieš Harvardo universitetą II—Lietuvių II baigė 2.5-2.5, nes Harvardas atvyko be dviejų žaidėjų. Mum pustaškį dar laimėjo jaunuolis Jonas Aleksionis.

— Rygiotis didmeistris Tal, kuris 1960 pasipuošė pasaulio titulu įveikęs Botviniką, vėl atgauna didingą lošimo pajėgumą. Pereitą rudenį jis laimėjo Liublino turnyrą ir metų pabaigoje sovietų pirmenybes draug su jaunuoju Beliauskui. Čia viena iš jo dežimties laimėtų partijų Liubline:

Sicilian Defense			
Grabczewski White	Tal Black	Grabczewski White	Tal Black
1 P-K4	P-QB4	19 Kt-K1	P-K1
2 Kt-KB3	P-Q3	20 Kt-R	Q-B3
3 P-Q4	PxP	21 R-Q5	Kt-K1P
4 Kt-P	Kt-KB3	22 P-B6	Q-B6
5 Kt-QB3	P-QR3	23 BxR	BxR
6 P-B4	P-K3	24 QxP	BxP
7 P-B4	Q-K13	25 Q-K15ch	B-B3
8 Kt-K13	Q-K12	26 Q-K18	Kt-Q6ch
9 Q-K2	Q-B2	27 K-K1	Q-K17ch
10 Q-O3	P-K14	28 QxQ	Kt-Q6
11 P-QR3	B-K2	29 R-K1	Kt-B5
12 P-K4	R-B	30 R-K14	P-Q4
13 P-R4	Kt-K13	31 K-R2	PxP
14 P-K15	Kt-Q2	32 PxP	Kt-Q3
15 P-B5	P-K4	33 B-R6	Kt-K5
16 B-B2	Kt-B5	34 B-R4	P-R4
17 R-Q3	Kt 2-K13	35 R-K1 and White resigned	
18 B-R3	Kt-R5		

PO CHICAGOS DANGUM

LB Vidurio Vakarų apygardos balius

Jaunimo Centre vasario 1 įvykono taikingas balius, suruoštas Lietuvių Bendruomenės Vidurio Vakarų apygardos valdybos.

Baliaus programą pradėjo pirmininkas Romualdas Kronas. Jis pristatė Waukegan ir Racine sekstetą — Viltis. Seksteto sąstata: E. Kružikienė, A. Kavaliūnienė, O. Kažemėkaitienė, B. Nekrošienė, St. Petrušaitienė ir Ida Tamulėnienė; vadovė — Regina Diktus.

Sekstetas padainavo: Mergyte jaunoji — liaudies daina, Šermukšnelė — Noviko, Berneli mūsų — Aleksio, Pienė — Vaitkevičiaus, Lauksiu tavęs — Raudonikio ir Vakarųškos. Svečiai dainininkėm gausiai plojo ir privertė kai kurias dainas kartoti. Dainininkės paruošė ir pianinu palydėjo jų vadovė. Jos buvo apdovanotos rožių žiedais, o vadovei įteikta rožių puokštė.

Reikia labai padėkoti Vilties seksteto dainininkėm ir jų vadovei Reginei Diktus. Gausiai atsilankę svečiai išgyveno tikrai gražų vakarą.

Puiki buvo ir vakarienė. Tarpais grojo Neolituanių orkestras. Svečiai linksmai šoko. Buvo vertingų dovanų paskirstymas.

Pelnas skiriamas lituanistinėm mokyklom.

Džiugu pastebėti, kad didesnė pusė svečių buvo jauni žmonės (iš viso svečių buvo su viršum 300).

Balius pavyko. Tai buvo maloni lietuviška atgaiva.

Šaulių vakaras

Vytauto Didžiojo rinktinės šauliai vasario 2 Jaunimo Centre suvaidino trijų veiksmų komediją "Pavogta mylimoji".

Vaidintojai: Pr. Tomkus, S. Petrauskienė, R. Petravičiūtė, Lucija Kojak, J. Platakis, F. Kasparas ir Stasys Stanaitis. Režisavo — K. Ruminas. Grimas — Korsako. Apšvietimas — Zygo.

Veikalas buvo suvaidintas gerai.

Svečių prisirinko artipilnė salė.

Anksčiau šias pareigas ėjo Danguolė Razutytė, dabar išvykusi į Bostoną.

— Stud. Linas Kojelis, Santa Monica, Calif., pakviestas pagrindiniu Californijos universiteto (UCLA) studentų dienraščio kartinistu. Jo veik kasdien spausdinamos daugiausia politinio pobūdžio karikatūros susilaukia studentų ir profesūros reakcijų.

Izabelė Oksienė, vasario 9 Lietuvių Tautinių namų svetainėje, dalyvaujant dideliame būriui Oksų draugų ir bičiulių, atšventė savo gimtadienį. Leonas ir Izabelė Oksai yra daugelio lietuviškų organizacijų nariai ir kelių organizacijų valdybų nariai. Jie yra nuolatiniai gerų lietuviškų darbų rėmėjai ir susipratę lietuviai. Neseniai juodu atšventė 29 metų vedybinę sukaktį. Susirinkusieji linkėjo geros sveikatos, laimingų metų, o taip pat ištvermės ir toliau dirbti lietuvių bei ir remti lietuvišką veiklą šiame krašte. (J.G.)

L.Ž.K.

APIE KNYGAS

Arėjus Vitkauskas, gyvenąs Jersey City, turi savo World-Wide News Bureau, leidžia žinią lapelius, kuriuos siuntinėja visai JAV spaudai. Viename tokiame lapely, suminėta daugel knygų, rašo ir apie Liudo Dovydeno prisiminimų knygą "Mes valdysime pasaulį". Aprašoma, kas jis toks buvo, kaip jis parašė atsiminimus, kas yra tos Baltijos valstybės.

Kitoje vietoje jis prisimena ir Elenos Juciūtės knygą "Pėdos mirties zonoje". Tūkstančiai moterų buvo išvežta į darbus Sibire, kur turėjo sunkiai dirbti nepaprastai blogose sąlygose. Knyga turėtų būti išversta į anglų kalbą. Ir ji būtų "bestselleris".

Skautų šventė

Jaunimo Centro salėje vasario 9 įvyko skautų šventė, kuri pradėta pamaldomis. Mišias aukėjo tėv. A. Kezys, S.J. Po pamaldų vyko Lituanicos skautų tunto sueiga. 45 vilkiukai ir bebrai davė įžodį. Tuntininkas ps. L. Kupci-kevičius ir tėvų komiteto pirm. Vytautas Šimkus sveikino įžodį davusius skautus. Po oficialios dalies vyko nuotaikingas lauželis, kurį pravedė gabus laužavedys sk. vytis Kęstutis Kaveckas. Skautai išradingai pasirodė.

Po šios sūveigos vyko Chicago skautininkų-kių Ramovės įdomi sueiga.

Sportininkų nauja valdyba

"Gintaro" svetainėje vasario 9 įvyko Lituanica futbolo klubo gausus narių susirinkimas. Spor-

to vadovai padarė pranešimus. Klubas turi 145 sportininkus ir 6 futbolo komandas.

Į naują valdybą išrinkti: J. Kaunas, G. Bielskus, P. Gudaitis, J. Juška, L. Juraitis, J. Liškauskas, J. Martinkus, A. Viktoras ir S. Vainis. Į revizijos komisiją išrinkti: R. Libus, M. Mc Kluskey ir J. Žukauskas.

Klubas turėjo 14 lygos ir daug draugiškų rungtynių, iš kurių didesnę dalį laimėjo.

J. Kaunas

— Dalia Juknevičiūtė-Šimoniūnienė, 40 metų, ilgesnį laiką sunkiai sirgusi, mirė vasario 25 d. 1 v. ryto Detroite. Ji buvo aktorė-režisierė, baigusi Chicago Art Institute ir Goodman Drama School. Visą savo gyvenimą buvo paskyrusi lietuvių teatrui. Palaidota kovo 1 Chicagoje.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Psalmynas	3.50
Krikščionybė Lietuvoje, Kun. J. Gutausko	4.00
Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti, K. Škirpos	15.00
Lietuvis savo Tautoje, Valstybėje, Bendruomenėje, S. Barzduko	4.00
Gimtinių takais, P. Narvydo	3.00
Vyno stebuklas, A. N. Niliūno eilės	5.00
Kelionė aplink pasaulį, J. Kaributo	5.00
Fragmentai iš praeities miglų, A. Ryliskio	12.50
Pėdos mirties zonoje, E. Juciūtės	10.00
A. Smetona, A. Merkelio	12.00
Lithuanian folk art, by J. Baltrušaitis	4.00
Vilnius, by T.J. Vizgirdas	4.00
Republic of Lithuania, by A. Budreckis	1.00

Šv. Rašto Naujasis Testamentas	5.00
Dievas šiandien, kun. J. Gutausko	6.00
Didieji dabarties klausimai, dr. A. Mažeinos	5.00
Ištiesios rankos, kun. J. Gailiaus	5.00
Ką mes tikime, kun. P. Celiešiaus	4.00
Šviesos ir šėšėliai, A. Sušinsko	5.00
Dizydys jo nuotykių, apie prof. J. Eretą	5.00
Užkandis, J. Jankaus pasakojimai	5.00
Palikimas, F. Kiršos eilėraščiai	6.00
Krutišieji už Laisvę, V. Ramojaus	5.00
Lietuvos keliu, P. Lelio prisiminimai (kietais 7.00)	6.00
T. B. Pauliukas, T. K. Žvirblio, O.P.	2.00
Tautvilva, J. Kraliausko romanas	4.00
Karaliai ir bulvės, L. Dovydeno	4.50
Miestelis, kuris buvo mano, N. Mazalaitės	4.00
Lituanistikos darbai, III tomas	10.00
Lietuvių poezija, III tomas	13.00
Day of Shame, by A. Rukšėnas	9.00
Valgių gaminimas, virš 500 psl. knyga	8.00
Kiškių pyragai, J. Mingėlos	3.50
Gabriuko užrašai, J. Gilienės	3.00
Peliukai ir plaušakės, B. Pukelevičiūtės	1.50
Daržovių gegužinė, B. Pukelevičiūtė	1.50
Kalėdų dovana, B. Pukelevičiūtės	1.50
Saulės Šermenys, A. Gustaičio	7.00
Vėjas gluosniuose, A. Landsbergio	4.00
Laiškai Andromachai, J. Tininio	4.00
Pro vyšnių sodą, Vl. Šlaito	3.00

Šilko tinklai, A. Barono pasakojimai	4.50
Lineliai, J. Narūnės eilės vaikams	1.75
Septyni saulės pateikėjimai, Julijos Švabaitės eilėraščiai	3.50
Karnavalo aikštėje, J. Švaisto novelės	5.00
Gyvenimas ir darbai, V. Šmaizienės eilės	3.00
Medinis Dievas, Vl. Mingėlos	5.00
Dail. Adomo Galdiko monografija	16.00
Naujųjų Metų istorija, B. Pukelevičiūtės romanas	4.50
Lietuvių literatūros istorija, Pr. Naujokaičio	10.00
Girių sargai, Erlėno apysakos	3.00
Karūna, A. Kairo istorinė poema	6.50
Sidabrinė diena, A. Kairo operetė	4.50
Prisikėlimo žmonės, K. Barausko	4.00
Sunkiausi keliu, J. Gliados romanas	5.00
Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika	2.50
Amazonės džiunglėse, P. Gaučio vert.	6.00
Trys ir viena, J. Narūnės atsim.	3.00
Pasakėčios pagal Krylovą, V. Petraitis	3.00
Indijos religinė išmintis, V. Bagdanavičiaus	3.00
K. Pakštas, J. Ereto (kietais 12.00)	10.00
Kvartetas, K. Ostrausko drama	5.00
Paguoda, B. Railos. I ir II dalis po	5.00
Siaubingos dienos, J. Kapačinsko	4.00
Išveivio dalia, J. Kapačinsko	7.00
Tos pačios motinos sūnūs, P. Girdžiaus	4.00
Didysis inkvizitorius, A. Maceinos. Trečia laida	4.00
Pėdos mirties zonoje, A. Tyruolio eilės	2.00
Balys Sruoga mūsų atsiminimuose	12.00
Steponas Kolupaila, J. Gimbuto ir J. Danio	12.00
Lietuvių tautos ir valstybės istorija, jaunimui. I ir II d. po	5.00
Mano žodynas, vaikams, paveiksluotas	5.00
Lietuvių kalbos žodynas, iliustruotas	6.00

The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania	2.00
Šventaragis, V. Alanto, I tomas, minkšt. viršeliais	5.00
kietais viršeliais	6.00
Šventaragis, V. Alanto, II tomas, minkšt. viršeliais	8.00
kietais viršeliais	9.00
Pasakyta-Parašyta, A. Smetonos, II d.	10.00
Hester, V. Kavaliūno	4.50
Pėdos mirties zonoje, E. Juciūtės	10 dol.
Mes grįžtame, A. Pakalniškio	5.00
Fragmentai iš praeities miglų, A. Ryliskio	12.50 dol.
Krikščionybė Lietuvoje, Kun. Dr. J. Gutausko	4 dol.
(tinkama jaunimui).	

Šios ir kitos knygos bei lietuviškos plokštelės gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Spauda

**yra pats svarbiausias
ginklas, kovojant
dėl mūsų tautos laisvės.
Paremk ją savo auka!**

**UŽSAKYKITE DABAR
GERIAUSIA DOVANA
I LIETUVĄ
SPECIALES
RUBIKŲ PAŽYMĖJIMAI**

Su specialiais rublių pažymėjimais jūsų giminės gali įsigyti, ką tik nori uždėti leigonių kabinėse. Tai yra panašu, lyg kad eitumėte į krautuvę su 100 dolerių ir gautumėte prekių už 200 dol., 300 dol. ar net už daugiau. Specialūs rublių pažymėjimai taip pat gali būti iškeisti į reguliarius rublius, naudojantis aukščiausiais tarifais.

**Pilnai garantuota,
greičiausias pristatymas**

Pažymėjimai pristatomi jūsų giminėms maždaug per 3 savaites. Vieno specialaus rublio vertė 2,50 dol. Ši vertė yra galutinė. Jokiu būtu primokėjimų.

**Prašykite mūsų nemokamo
ilustruoto katalogo
Užsakykite dabar
UŽSAKYKITE TIK PER
INTERTRADE**

**EXPRESS CORP.
125 East 23rd St.
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530**

**LABAI SVARBU
AUTOMOBILIAI
ŽEMOS KAINOS
Pilnai garantuota
Greitas pristatymas
Pasirinkite iš šių
naujų modelių**

ZHIGULI VAZ 2101

\$3706.00

Naujausias, patobulin-

tas eksporto modelis

ZHIGULI VAZ 2103

\$4246.00

ZHIGULI VAZ 2102

Station wagon

\$4082.00

Eksporto modelis

MOSKVITCH 412 IE

\$3756.00

MOSKVITCH 408 IE

\$3454.00

MOSKVITCH 426 IE

Station wagon

\$3919.00

MOSKVITCH 427 IE

Station wagon

\$4205.00

ZAPOROZHETS ZAZ

968 \$2 368.00

Prašykite mūsų specialaus biuletenio su automobilių paveikslais.

Apartamentai

Naudoti drabužiai

Svečiamis SSSR

Prašykite mūsų specialaus biuletenio. Šioj prekyboj mes turim 26 metų patirtį ir daug tūkstančių patenkintų klientų!

PADĖKA

Petras Černiauskas atvykęs į JAV ir gyvendamas New Britain, Conn., praeitų metų pabaigoj sunkiai susirgo ir visą mėnesį daktarų priežiūroj buvo gydomas General Hospital New Britaine, Pablogėjus sveikatai, Reginos Dalangauskienės su greitąja pagalba buvo pervežtas į St. Francis ligoninę Hartford, Conn., kur išgulėjo apie 4 savaites. Kiek pagerėjus sveikatai, stiprėja daktarų priežiūroj, dabar globojamas Z. ir R. Dalangauskų, kurie nuo pat pirmų ligos dienų ligonių rūpinosi.

Nuoširdi jiems padėka bei dukrai Laimai su vyru Mykolu Mihailevich, Jamaica, N.Y. Padėka visiems, kurie lankė, sveikino, prisuntė gėles bei kitas dovanas. Padėka dr. H. Zembko, dr. M. Galen bei socialinių reikalų vedėjai J. Labutis, dvasios vadovam kunigam E. Gradeckui, J. Rikteraičiui ir T.P. Baniūnui.

Visiems didelis lietuviškas dėkui.

Petras Černiauskas

CARL JEWELERS

JEWELRY DIAMONDS WATCHES GIFTS OLD GOLD, JEWELRY & DIAMONDS BOUGHT, WATCH & JEWELRY REPAIRS AND APPRAISALS 4186 WHITE PLAINS ROAD, BRONX, N.Y. NEAR 233rd St. TEL: 212 TU 1-4727

GERRY'S BATHROOMS

WE DO COMPLETE BATHROOMS SHOP AT HOME SERVICE. AMERICAN STANDARD FIXTURES, SHOWER BODY AND ROD, 5 FT. TUB, VANITY SINK, TOILET, MEDICINE CABINET, FIXTURES CONNECTED TO EXISTING PIPES \$490

835-0194 — 897-1600 eves.

WATERPROOF THE BRICKS ON THE OUTSIDE OF YOUR BUILDING WITH DUREX WATERPROOFING COMPOUND KEEP OUT THE WATER AND THE WEATHER CALL (212) JU 6-3700

GEORGE BOMAR

AUDREY'S SHADES

WITH THE WOMAN'S TOUCH CUSTOM WINDOW SHADES, FREE INSTALLATION & SHOP AT HOME SERVICE. ESTIMATES ALSO GIVEN ON STORM WINDOWS & DOORS. CALL TODAY, DAY OR NIGHT (516) 887-4184

MT. SNOW SHUTTLE SERVICE INC. DIRECT LINE TO MT. SNOW & HAYSTACK INCLUDING ALL AREA HOTELS FROM MET. AREA INCL. ALL TERMINALS \$45.00 ROUND TRIP P.P. FOR INFO & LONG DISTANCE SERVICE 802-464-2700

A & R WELDING CO.

Expert workmanship since 1957. Boiler repairs, Welding, Emergency service. Call any day anytime. Isolations. Rebrick. Chambers. Rebuild. Pipe Fabrication. Tanks — installed. Repaired. Rebuild. Portable welding. LINDENHURST, 567 HICKORY ST. LINDENHURST 516 226-8921

DEXTER PARK PHARMACY

Wm. Anastasi, B.S. 77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street) Woodhaven, N.Y. 11421 WE DELIVER Michigan 2-4130

Attention Boat & Car Owners We Will Navigate Boats to any Eastern Seaport & Drive Cars to Any City Reasonable Rates CALL 212 RA 1-1220 Mr. Charles J. Hoffman

DUTCH BOY PAINTS

1 FAM. HOUSE EXTERIOR \$275 2 FAM. HOUSE EXTERIOR \$375 Rooms, hallways, stores, offices, factories, etc. brush roller or airless spray. Reas. Free est. (201) 568-8072 or 568-5241. CALL GINO BOSCH

FOUR STAR PAINTING

Interior & Exterior Free Estimates Call 516 747-6432

A & A WELDING SERVICES

BOILERS REPAIRED & INSTALLED HOT WATER HEATING CALL HOT WATER HEATERS 520 CHERRY LANE, FLORAL PARK CALL (516) 354-4594

BOB'S PRIVATE CAR SERVICE

150 BEACH 97 ST., ROCKAWAY MAKE RESERVATIONS NOW FOR LOCAL/LONG DISTANCE TRAVEL 10% REDUCTION WITH THIS ADD (212) 945-1410, 945-6592 or 945-6636 ASK FOR RATES FOR WESTERN UNION TELEGRAM SERVICE PHONE ANSWERS 24 HOURS A DAY

PINK PAINTERS COMPANY

Interior & Exterior Wall Papering done too Free Estimates Low Rates

Call Anytime 212 626-6599

LYNBROOK-ROCKVILLE CENTER

2 KITCHENS, BUILDERS OWN HOME 10 ROOMS 3 BATH CENTRAL A/C FIREPLACE MORTGAGE AVAILABLE NEAR ST. RAYMONDS PARISH CALL 516 599-2974 OR 516 LY 3-6765

TIRELLI MOVING & STORAGE

LOCAL & LONG DISTANCE. LI. & BONDED REASONABLE RATES. 64-01 ROOSEVELT AVENUE WOODSIDE CALL (212) 899-6129

HARWOOD LUMBER PALLET LUMBER LONG TIES — RAILROAD TIES LONG TIMBER BY SPECIAL ORDER, HORSE FENCING JERRY'S SAWMILL BARRYVILLE, N.Y., 12719 PHONE: 914-956-6078

NEED PAINTING DONE?

I Do houses, apts., offices, CHEAP! Call me for a Free Estimate RICHIE (212) 497-2116

Užprenumeruok Darbininką savo draugam gimtadienių, vardinių ir kitų švenčių proga.

JAMES WILSON C.C. ELECTRIC 2110 Newton Ave. Queens Electrician's License Emergency Repairs 24 HOURS CALL ANYTIME ALSO GENERAL CONTRACTOR CALL 212 721-5309

JOHN SHOWERS

2110 NEWTON AVENUE ASTORIA, QUEENS SURFACE CLEANING WITH CHEMICALS FOR BRICKS — WOOD & METAL MAKE YOUR HOME LIKE NEW. ALSO REMOVE ALL GRAFFITI FROM HOMES AND BUILDINGS CALL 212 721-5309 ALL WORK GUARANTEED.

ALL SAINT PLUMBING PIPING AND HEATING NO JOB TOO SMALL, WE DO IT. CALL ANYTIME 24 HOUR SERVICE ALL WORK GUARANTEED

(212) 426-1925

FRANK MARCELLINO 1874 Mulford Avenue Bronx ELECTRICAL INSTALLATIONS & REPAIRS BELLS & INTER-COM SYSTEMS 24 HOUR SERVICE ALSO GENERAL CONTRACTOR CALL (212) 792-2005

R AND S FURNITURE COMPANY LARGE SELECTION OF THE FINEST QUALITY FURNITURE LATEST STYLES TO CHOOSE FROM STILL AT SENSIBLE PRICES COME IN AND BROWSE YOU'RE SURE TO FIND WHAT YOU ARE LOOKING FOR 286 North Main Street Freeport, L.I. Tel. 516 623-9676

PAPER HANGING — INTERIOR PAINTING Commercial — Residential — Bergen County's Best. Very Reasonable. We also hang all kinds of different wall coverings. (201) 666-4184

ROOFING Aluminum Siding Gutters & Leaders Insulation Kitchens Call: 212 441-0357 Ask for Dick Wallace

ARCON INDUSTRIES INC. CARPENTRY, CONCRETE, NEW BATHROOMS EXTENSIONS, PAINTING, ROOFING, SIDING ETC. FREE ESTIMATES 24 HOUR SERVICE (516) 887-1169 Ask for Mr. Renucci

CEMENT WORK Brick Work — Block Work — Patios Stucco, etc. Reasonable — Free Estimates Call (516) 226-4057

MIKE'S PAINTING PAPER HANGING EXP. INTERIOR DECORATOR CARPENTRY, TILEWORK, STENCILING, AND STAIN & STUCCO WORK ALL JOBS GUARANTEED BEST PAINT USED. SPRAY WORK AVAILABLE FREE ESTIMATES CALL 7 AM TO 7 PM 212-762-1673

BRUCKNER ENTERPRISES CARPET TEXTURE CEILINGS & WALLS SPRAYED OVER ALL EXISTING SURFACES COMMERCIAL & RESIDENTIAL FREE ESTIMATES (212) 634-6202

TRI STATE MESSENGER SERVICE Deliveries 5 Times a Week Westchest, N.Y. Days & Nites Bonded Call 914 665-0834

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Prašau pratęsti prenumeratą 1975 metams

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$8.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$10.00.

Siunčiu už prenumeratą \$

Už kalendorių \$

Spaudai paremti \$

Siunčiu skolą už 1973-4 m. \$

P.S. Kai kurie skaitytojai yra paprašyti apsimokėti prenumeratą už 1973-4 metus, bet nekrempla dėmesio. Nesulaukus mokesčio, Darbininkas bus nutrauktas pagal pašto reikalavimą. DARB. ADM.

Kviečiame apsimokėti Miramar motely ant Meksikos įlankos kranto, privatus paplūdimys, modernūs vieno ir dviejų kambarių butai, gražiai apstatyti, su virtuvėmis, vonia, dušu, vėsintuvais, spalvota TV. Atidara visus metus. Kreiptis:

MIRAMAR MOTEL APARTMENTS

4200 Gulf Blvd.

St. Petersburg Beach, Fla. 33706

Tel. (813) 363-9964

A. ir E. Bacevičiai, Sav.

PLASTIC SLIP COVERS Top Quality Workmanship & Materials (914) 963-2799

INCOME TAXES PREPARED Fast, accurate service, reas. rates. Home appt. avail. Call (201) 345-6770 or visit 10 W. Palisade Ave., Englewood, N.J.

M. MC KAIG'S COMPLETE CLEANING SERVICE WIND-FLOORS-WALLS/WOODWORK WASHED ALL PROBLEM CLEANING CHORES DONE FURN. SHAMPOO CARPET CLEANING WITH NEW SOIL EXTRACTION SYSTEM YOUR CARPETS AND HOME WILL BE BEAUTIFUL (201) 839-4684

J & C PAINTERS Interior & Exterior Free Estimates, Bronx Call 8 AM — 12 NOON 6 PM-8 PM (212) 798-1025

MISCELLANEOUS FOR SALE SHEEP, LAMBS AND GOATS GOOD SUPPLY AND SELECTION ON HAND, PIGS AVAILABLE ON ORDER BARRY VEALEY, JR., INTERSECTION ROUTE 15 AND 94, LAFAYETTE, N.J. 201 383-4481

INCOME TAX DONE IN YOUR HOME OR OFFICE ACCURACY GUARANTEED EXPERT TAX SERVICE SO BERGEN 201 998-2641 CENT. BERGEN 201 866-8936 NO BERGEN PASSAIC CITY 201 427-6792

V. C. CONSTRUCTION CO. COMPLETE HOME IMPROVEMENTS, PERSONAL SUPERVISION DEAL DIRECT FULLY GUARANTEED WE PARTICIPATE IN ARBITRATION ACCORDING TO THE RULES OF THE L.I. BETTER BUSINESS BUREAU MEMBER H.I.C. & L.I.C. 240 WHITETAIL LANE, CENTRAL ISLIP, CALL (516) 231-5974

HILTON HOTEL RESIDENCE 238 Harrison St., Syracuse, N.Y. SPECIAL RATES FOR SENIOR CITIZENS \$85 A MONTH CATHOLIC CHURCH WITHIN WALKING DISTANCE. CALL (315) — 422-1307

RICK LEON DECORATING Serving Bergen County & nearby areas painting interior and exterior remodeling, paper hanging, etc. all types, residential-commercial-industrial

21 MAPLEWOOD AVENUE BOGOTA, NEW JERSEY, 07603 (201) 342-0735 (201) 342-0742

CHIMNEY CLEANING SAVE MONEY AND SAVE FUEL! WITH A CLEAN FURNACE & CHIMNEY Vacuum Brush cleaning of furnaces, chimneys, boilers, fireplaces, gas & oil units, commercial or residential FREE ESTIMATES, CALL ANYTIME B & S CHIMNEY SERVICE (212) 526-6103

SPARTA — Rašomos mašinėles jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius jų patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

LIETUVIŲ R.C. SUSIVENIJIMAS pigiai, greitai, lietuviškoj dvasioj patarnauja apdraudamas gyvybės netekimo ar ligos atvejų. Duoda paskolas su žemu procentu, moka dividendus apsidraudusiems. Kreiptis: direktorius Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. MI 7-6637.

**GINTARO KRAŠTAS
IR ROMA LAUKIA JŪSŲ!**

KELIONĖS VYKSTA:
GEGUŽĖS 16-30 d.d.
BIRŽELIO 20—LIEPOS 4 D.D.
RUGSĖJO 5-15 D.D.

Pasižavėsite Helsinkiu, Leningradu, Vilnium ir Roma! Kaip ir visados, Jus palydės ir Jums visus kelionės reikalus sutvarkys

LITAS TRAVEL SERVICE
87-18 Lefferts Boulevard
Richmond Hill, New York 11418

Tel. num. (212) 846-1650

Kviečiame užėti arba paskambinti pasitarimui su mumis. Prašome iš anksto rezervuoti vietą, nes grupės dalyvių skaičius ribotas.

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe, "JIB HAARPFLEGE-LOTION" — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: dandruff, falling hair, itching scalp, splitting ends, strengthening hair root growth, and restoring natural hair color. Using JIB you will never be bald or grey 100%. Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine Lq. 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P.

J.I.B. LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. Fill: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Fill. 7 Stuttgart, 50, Duisburgerstr. 7-10 W. Germany; Chicago: at Apotheke J & J, 2557 W. 69th St.; 50th Ave. & 14th St. Cicero ir 1640 W. 47th St. Chicago; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

UŽEIKITE IR PAMATYKITE

SCHRAGER'S

Moderniausius baldus!

GERIAUSIA RŪŠIS
ŽEMIAUSIOS KAINOS

DINČIAUSIAS PASIRINKIMAS

SCHRAGER'S

Salonų ir Miegamųjų Komplektai, Dinetės, Bufetai, Aterčiamos Sofos, Foteliai, Atlošiami Foteliai, taip pat Kilimai, Lempoms, Matracai, Vieniški Baldai.

SCHRAGER'S

336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.),

New York City

Tel.: TR 9-0400

Atidara kasdien iki 8 val.

antradi. ir šeštadi. iki 6 val.

Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

Iškilmingų pamaldų metu Apreiškimo parapijos bažnyčioje iš k. Antanas Razgaitis, Eglė Šukytė, kun. Antanas Račkauskas, kleb. kun. Pranas Raugas, kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, Aloyzas Balsys, Dalia Vaicekuskaitė. Pamaldos buvo vasario 16. Nuotr. Charles Binkins

Mylimai žmonai

Kazimierai Zujienai

mirus, jos vyrą, "Garso" redaktorių MATĄ ZUJŲ skausmo dienoje nuoširdžiai užjaučia

Pranciškonų spaustuovės vadovybė ir tarnautojai

A.A.

JADVYGAI BILERIENEI

mirus, sūnų Leoną Bilerį, marčią Oną, anūkus Kęstutį ir Vladą bei jų šeimas širdingai užjaučiame.

E. A. Ruzgai ir Gintaras
R. A. Udriai ir Darius
O. Žilienė ir Judita

A.A.

JADVYGAI BILERIENEI

amžinybėn iškeliavus, mielus Leoną ir Oną Bilerius ir jų sūnus Kęstutį ir Vladą su šeimomis, netekus mylimos mamytės, uošvės ir močiutės, giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Marina ir Zigmas Raulinaičiai

A.A.

Jadvygai Bilerienei

mirus, jos sūnui "Kario" administratoriui LEONUI BILERIUI ir jo šeimai nuoširdžiai užuojautą reiškia

Pranciškonų spaustuovės vadovybė
ir tarnautojai

A.A.

JADVYGAI BILERIENEI

mirus, jos sūnų Leoną, marčią Oną, anūkus Kęstą ir Vladą su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Elena Bielkevičienė
Antanas ir Liucija Sperauskai

Mylimai Motinai

A.A.

KAZIMIERAI AKMENSKIENEI

Lietuvoje mirus, mielas Elena Ruzgienė ir Ona Žilienė ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučia

Marta Klimienė

A.A.

JADVYGAI KLEMEJERIENEI

mirus, dukrom Liusei ir Irenai Dičpinigaitienei ir šeimai reiškiamo nuoširdžią nuojautą.

Silkaičių ir Baltrušaičių šeimos

NEWARK, N.J.

Vasario 16-tosios minėjimas

Kaip ir kiekvienais metais, vietos LB apylinkės valdyba vasario 16, sekmadienį, paminėjo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį. Tą dieną Švč. Trejybės parapijos klebonas prelatas J. Schamus aukojo mišias už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir pasakė pamokslą, ragindamas visus, nežiūrint buvusių laisvos Lietuvos ydų ir klaidų, dirbti Lietuvos laisvės atstatymui ir lietuviybės išlaikymui išeivijoje. Į bažnyčią vėliavas atlydėjo lietuvių veteranų posto nariai, žuvusiems pagerbti vainiką atnešė V. Kudirkos šešt. mokyklos, Elizabeth, N. J., mokinės. Jos taip

pat atnešė ir auksą prie altoriaus. Bažnyčioje giedojo parapijos choras, vadovaujamas muziko Klemenso Bagdonavičiaus. Buvo pagiedota ir iškilmingai pri-
taikytų solo giesmių.

Mišiom pasibaigus, vainikas buvo padėtas prie parapijos kieme pastatyto lietuviško kryžiaus, o pamaldų dalyviai ir kiti tautiečiai rinkosi į parapijos salę šventės minėjimui, kurį pradėjo naujas šios apylinkės pirmininkas inž. Valentinas Melinis. Invokaciją sukalbėjus parapijos klebonui, susirinkusius pasveikino Vliko valdybos vicepirmininkas Aleksandras Vakselis ir LB N.J. apyg. pirm. Kazys Jankūnas.

Šios šventės prelegento LB Krašto valdybos vykdomojo vicepirm. Balio Raugo kalba žavėjo naujų minčių gausa ir pui-
kiu jų perdavimu. Jis stebėjosi, kodėl JAV vyriausybė vis per-
šanti Lietuvai ir kitoms pa-
vergtoms tautoms laisvo apsi-
sprendimo teisę, kai Lietuva jau
daug kartų yra pasauliui paro-
džiusi savo nepalaužiamą apsi-
sprendimą laisva ir nepri-
klausoma gyventi. Tai liudijęs ir
Vasario 16-sios aktas, ir kovos už
Nepriklausomybę, ir 1941 m. su-
kilimas, ir visą kraštą palietęs
partizaninis judėjimas, ir Kalan-
tos susidėginimas, ir Simo Ku-
dirkos suolis į laisvę, ir dabar
vykstant, nežinąs sau pavyzdžio,
lietuvių tautos priešinimasis ru-
sifikacijai, ir pastangos likti išti-
kimais savo tėvų tikėjimui. Ne-
nuostabu, kad jo kalba susilaukė
labai šilto visų klausytojų įverti-
nimo.

Tautinių šokių grupė Liepsna, vadovaujama Birutės Vaičiūnaitės, pašoko 6 tautinius šo-
kius. Juos akordeonu palydėjo
Rūta Raudytė. Be to, ji dar ir
solo pagrįso akordeonu.

Visi dalyviai buvo pavaišinti kava ir sumuštiniais, kuriuos pa-
ruošė apylinkės valdybos ir ki-
tos veiklesnės ponios.

Nors minėjimo dalyvių buvo tik apie šimtą, tačiau Lietuvos laisvinimo reikalui buvo su-
rinkta per 400 dol. Valdyba tiki,
kad tie, kurie dėl kurių nors
priežasčių šiame minėjime daly-
vauti negalėjo, savo auką prisiųs
apylinkės valdybai.

K.J.

Newark, N.J., Švč. Trejybės parapijos salė įvykęs priešga-
vėninis blynų balius praėjo su
dideliu pasisekimu. Parapijos
klebonas prel. J. J. Schamus dė-
koja rengėjams ir dalyviams. Me-
tinė novena šv. Juozapo garbei
įvyks kovo 11-19. Lietuvių ir
anglų kalbom pamokslus sakys
tėvas pranciškonas. Mišios au-
kojamos kasdien 7, 7:30 ir 8
val. ryto. Tai parapiščių su-
teiks gražią progą atlikti vely-
kinę pareigą.

Svečiai iš Pietų Amerikos, I-oje eilėje trečias iš k. prof. Paulius Stelingis, penktas — prof. Julius Kakarieka, Radzi-
vanų bute Richmond Hill.

VISIEM SVARBU ŽINOTI, kur galima kreiptis turint reikalingą teis-
mą įvairiais atvejais, pvz. įvykus auto nelaimėm ar namų savininkų
ginčiam. Taip pat sutvarkomi namų pirkimo-pardavimo dokumen-
tai, paruošiami palikimų testamentai. Atleikami ir kiti teisių reikalai.
Kreiptis į advokatą — Valdas C. Duoba, 453 New York Ave.
Huntington, N.Y. 11743. Tel. (516) 427-3399.

Susitarus savaitgaliais ar šiaip vakarais jis pasiekiamas Kul-
tūros Židinyje, Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd.,
Brooklyn, N.Y.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užsakykite — išsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijs: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-8070

Prof. Ignas Končius vasario 19 mirė Matulaičio seselių namuose Putnam, Conn. Jis buvo pašarvotas laidotuvių namuose Bostone. Prof. Končius, atvykęs į Ameriką, gyveno So. Bostone, o dirbo Tufts universitete. Kai sveikata pradėjo silpnėti, apsi-
gyveno Putnamo seselių išlaiko-
muose Matulaičio senelių na-
muose. Atsiveikiname kalbėjo
kun. prof. Stasys Yla, LB Bos-
tono apygardos pirm. Antanas
Skudžinskas, vyr. skaut. Molis,
inž. Vyt. Izbickas, maldas su-
kalbėjo kun. V. Zakaras. Nuve-
žus į Forest Hill kapines, kalbė-
jo rašytojas Stasys Santvaras.
Prof. Vytenis Vasyliūnas pagro-
jo vargonais. Buvo sugiedotas
himnas. Velionies pagerdavimu,
jo kūnas buvo sudegintas kre-
matoriume, ir pelenai pervežti
ir palaidoti Chicagoje šalia su-
naus. Velionies atminimui Lie-
tuvų Fondui suaukota 343 dol.,
o seselių vienuolynui, kur profe-
sorius praleido kelerius paskuti-
nius savo gyvenimo metus, —
135 dol.

Leonas Lėtas, rašytojas ir
dailininkas, skaitė savo kūrybą
vasario 22 LB kultūros klubo su-
sirinkime. Klubą pirmininkas
Ramūnas Kondratas pirma pa-
kvietė susikaupimo minute pa-
gerbti velionį prof. Igną Končių,
tada pristatė Leoną Lėtą. Lėtas
1941-1944 studijavo Kauno Tai-
komosios Dailės Institute, 1942-
43 architektūrą VD universitete
Kaune. Pokario metais pradėjo
reikštis literatūroje. Tuo metu
jis gyveno Vokietijoje. Prelegen-
tas pirma papasakojo apie save,
kaip dirbęs Kauno valstybės
teatre, kaip Vokietijoje drauge
su broliais Mekais, A. Lands-
bergiu reikšėsi literatūroje. Po
ilgesnio laiko vėl pradėjęs rašy-
ti poeziją. Po šios įžangos pre-
legentas skaitė savo poeziją ir
dainavo liaudies dainas, ir vėl
skaitė ir dainavo. Leonas Lėtas,
kuris anksčiau vadinosi Adamke-
vičiumi, turi gražų ir sodrų
balsą, ir jo pasirodymas — poe-
zija ir daina — buvo visai įdo-
mus ir patrauklus. Pabaigoje
klubo pirmininkas jam įteikė
kuklią dovanėlę. Susirinkimas
baigtas kavute ir laisvais pašne-
kesiais.

Vysk. M. Valančiaus minėji-
mas bus rugsėjo 21, sekmadie-
nį, Liet. piliečių draugijos salėje
So. Bostone. Rengia LB Bosto-
no apylinkė.

Mokinių vežiojimas Bostono
mieste šiais metais atsis 16
mil. dolerių, kitais metais — 26
mil. dol. Tai brangi nesamone.

N. Anglijos pabaltiečių drau-
gija 1974-75 metų koncertų se-
zoną baigia solistės Ginos Čap-
kauskienės koncertu-rečitaliu
kovo 21, penktadienį, 8 v.v.
Longy School of Music, Ed-
ward Pickman Hall, 1 Follen
Street, Cambridge. Solistei
akomponuos Saulius Cibas. Bi-
lietius iš anksto galima užsisaky-
ti pas Ireną Veitienę, tel. 698-
1990. Suaugusiems — 4 dol.,
studentams ir pensininkams — 2
dol.

Tėvynės Sargas, politikos ir
socialinių mokslų žurnalas, Nr.
33, 192 puslapių, gaunamas Dar-
bininko administracijoje. Kaina
— 5 dol.

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spauštuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Dr. Adolfas Damušis, iš Southfield, Mich., balandžio 13 atvyks į New Yorką ir kalbės prof. Juozo Brazaičio garbei rengiamoje akademijoje. Jis apžvelgs velionį profesorių kaip rezistentą. Akademijos pradžia 4 v. popiet. Ją rengia Darbininko redakcija, Liet. Kat. Mokslo Akademijs ir New Yorko Liet. Fronto Bičiulių sambūris.

Kas turėtų prof. Juozo Brazaičio nuotraukų, ypač iš jo gimnazijos laikų, iš studentavimo laikų ir iš mokytojavimo dienų, prašom paskolinti. Jo rengiamai akademijai bus pagamintos skaidrės. Nuotraukos tuoj bus nufotografuotos ir sugrąžintos.

Skulptoriaus Petro Vaško keramikos darbų paroda rengiama kovo 22-23 Kultūros Židinyje. Parodos atidarymo metu bus demonstruojamos skaidrės, kokių būdu pagaminamos tos puošnios, dekoratyvinės vazos, servizų komplektai.

Iškilminga Vysk. Motiejaus Valančiaus 100 metų mirties akademija rengiama gegužės 4, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinyje. Valančiaus raštų ištraukas skaitys dramų aktorius Henrikas Kačinskis.

Lietuvos atsiminimų radijo ir Rūtos kultūros rėmėjų klubo ruošiamą didingą šeimos šventę — radijo piknikas bus birželio (June) 29, sekmadienį, latvių tautiniame parke Priedainėje, Howell-Township, N.J. Radijo valandėlės direktorius prof. dr. Jokūbas Stukas prašo tą dieną rezervuoti šiam tradiciniam radijo piknikui.

Kun dr. V. Pavalkis iš Milpitas, Calif., siųsdamas prenumeratą, pridėjo spaudos darbus 20 dol.

A. Reventas su šeima iš Owego, N.Y., persikėlė į 7024 Faling Springs Rd. Fort Worth, Texas. Su prenumeratos mokesčiu prisiuntė spaudai 15 dol.

Mūsų skaitytojam už spaudos įvertinimą dėkoja Darbininko administracija.

Šį sekmadienį sporto diena Kultūros Židinyje LA Klubu jaunųjų C, B ir A grupių krepšininkai rungtyniaus su svečiais iš aplinkinių katalikiškų mokyklų. Rungtynių pradžia 12:30 val. popiet. Žemutinėje salėje veiks užkandinė. Mergaičių krepšinis 2 val. p. p. St. Thomas parapijos salėje, Woodhaven.

A. a. dr. Leonardo Plechavičiaus mirties metinėse kovo 16 mišios bus laikomos tėvų pranciškonų koplyčioj 11 v. ryto. Po mišių velionio sesuo E. Legeckienė maloniai kviečia visus dalyvius atsilankyti jų rezidencijoj užkandžiam.

Sol. Mečislovas Razgaitis, kaip buvo anksčiau pranešta, yra pakviestas į Regina operą ir kovo 14 dalyvauja La Bohema operos pastatyme. Balandžio 27 jis rengia savo dainų rečitalį Apreiškimo parapijos salėje. Bus atliktas naujas repertuaras, jo tarpe bus 6 visai naujos dainos. Akomponuoja Algirdas Kačanauskas.

Prie JAV 200 metų sukakties minėjimo prisidės ir etninės grupės. Tuo reikalu pasitarimas įvyko vasario 27, ketvirtadienį, Kultūros Židinyje. Dalyvavo dr. V. Paprockas, A. Varnas, V. Radzivas, J. Maurukas, J. Vytuvienė, J. Boley, dr. G. Kumpikaitė. Pasitarime paaiškėjo, kad minėjimus rengs atskiros miesto apskritys etninių grupių tarpe. Bus lankoma etninių grupių įžymės vietos, tautiniai restoranai. Manoma, kad lietuvių programą turėtų parengti Lietuvių Bendruomenės apylinkės. Šio pasitarimo dalyviai intūsiai iniciatyvos prisidėti prie minėjimo New Yorko mieste ir New Yorko valstijoje. Kitas toks pasitarimas šaukiamas kovo 13 d. 7 v.v. Kultūros Židinyje. Architektas A. Varnas iki to laiko išsiaiškinti miesto valdybos įstai-gose, kas būtų galima surengti sukakties progą, pvz., ar galima surengti dailės parodą, šokių šventę, kuo galima prisidėti prie bendrų minėjimų.

Prof. Paulius Stelingis, pabuvęs JAV-se keletą savaičių, vasario 25 išskrido į Californiją, iš ten keliauja tiesiai į Čilę, kur kovo vidury prasideda nauji mokslo metai.

Prof. Julius Kakarieka, drauge atvykęs iš Čilės su prof. P. Stelingiu, į Čilę išskrido kovo 5. New Yorko buvo sustojęs pas Lionginą Drangauską Woodhaven.

A.A. Jadvygai Bilerienei atminti Kultūros Židiniui aukojo: Marytė Šalinskienė 25 dol.; dr. Halina Montvilienė 25 dol.; J.E. Liaukai 10 dol.; Arvydas Deikis 10 dol.; Jonas Tutinas 5 dol. Velionės artimiesiems reikiame nuoširdžiai užuojautą, o aukotojam lietuvišką aciu.

Apreiškimo parapijos choro tradiciniai komunijos pusryčiai įvyksta kovo 16, tuoj po 11 valandos mišių, žemutinėje parapijos salėje. Pusryčiuose kviečiami dalyvauti ir visi anksčiau dainavę chore. Prašom pranešti Louise Senken, tel. 782-6965. Choras, vadovaujamas muziko Algirdo Kačanausko, dabar stropiai ruošiasi savo metiniam koncertui, kuris bus kovo 23, Vėbų sekmadienį, 5 v. popiet Apreiškimo parapijos bažnyčioje.

Aprašant šeštosios dailės parodos dalyvių, parodos dalyvių sąrašas buvo praleista Reginos Vilamienės pavardė.

Simo Kudirkos šaulių kuopos knygų leidimo komisija posėdžiavo ir susipažino, kaip dabar sekasi paskleisti Elenos Juciūtės knygą "Pėdos mirties zonoje". Knyga eina su gražiu pasisekimu. Komisija taip pat svarstė galimybes parengti tos knygos anglišką laidą.

Anna Mažeika, kuri dalyvauja rengiamose vasario mėnesio dailės parodose, batikos specialistė, kovo 1 ir 2 dienomis batikos techniką demonstravo Ingeborg galerijoje Port Washington.

Liet. darbininkų draugijos 7 kuopa vasario 22 Fifi restorane Woodhaven surengė savo neseniai išleisto metraščio pristatymą. Apie leidinį kalbėjo Jonas Valaitis, kvi visam pobūviui vadovavo kuopos pirmininkė Bronė Spėdienė.

J. Narvydas, Seaford, N.Y., Darbininko laikraščio paramai aukoja 25 dol.

Lietuvių Fronto Bičiulių New Yorko sambūrio susirinkimas šaukiamas kovo 16, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinio patalpose. Darbotvarkėje — LB Krašto valdybos visuomeninių reikalų tarybos narė Daiva Kezienė kalbės visuomeninės veiklos klausimu; po to sambūrio pirmininko pranešimai apie atvykstantį Hamiltono Aukuro teatrą, studijų savaitę Kennelbunkporte ir apie kitus einamuosius reikalus. Valdyba nuoširdžiai kviečia susirinkime dalyvauti visus bičiulius su šeimomis, su savo daugiais bei pažįstamais.

Brooklyno JAV 200-tų metų nepriklausomybės paminėjimo (Bicentennial Committee) komitetas ruošia išleisti Brooklyno tautinių grupių maisto receptų knygą. Lietuvis, kurios norėtų įteikti lietuviškų maisto gaminių receptus, prašomos nedelsiant skambinti NY LB I-os apylinkės pirmininkui Vytautui Radzivanui. Tel. 441-2304.

Katalikių Moterų Sąjungos 24 kuopos valdyba kovo 9, sekmadienį, 12 val., tuoj po sumos, šaukia narių susirinkimą Angelų Karalienės mažojo salė, Brooklyne.

Leonardas J. Jankūnas, dantistas, pirma dirbęs New York City, persikėlė į savistovią įstaigą ir priiminėja pacientus 810 Fairview Ave., Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. (212) 821-4128.

PATIKSLINIMAS

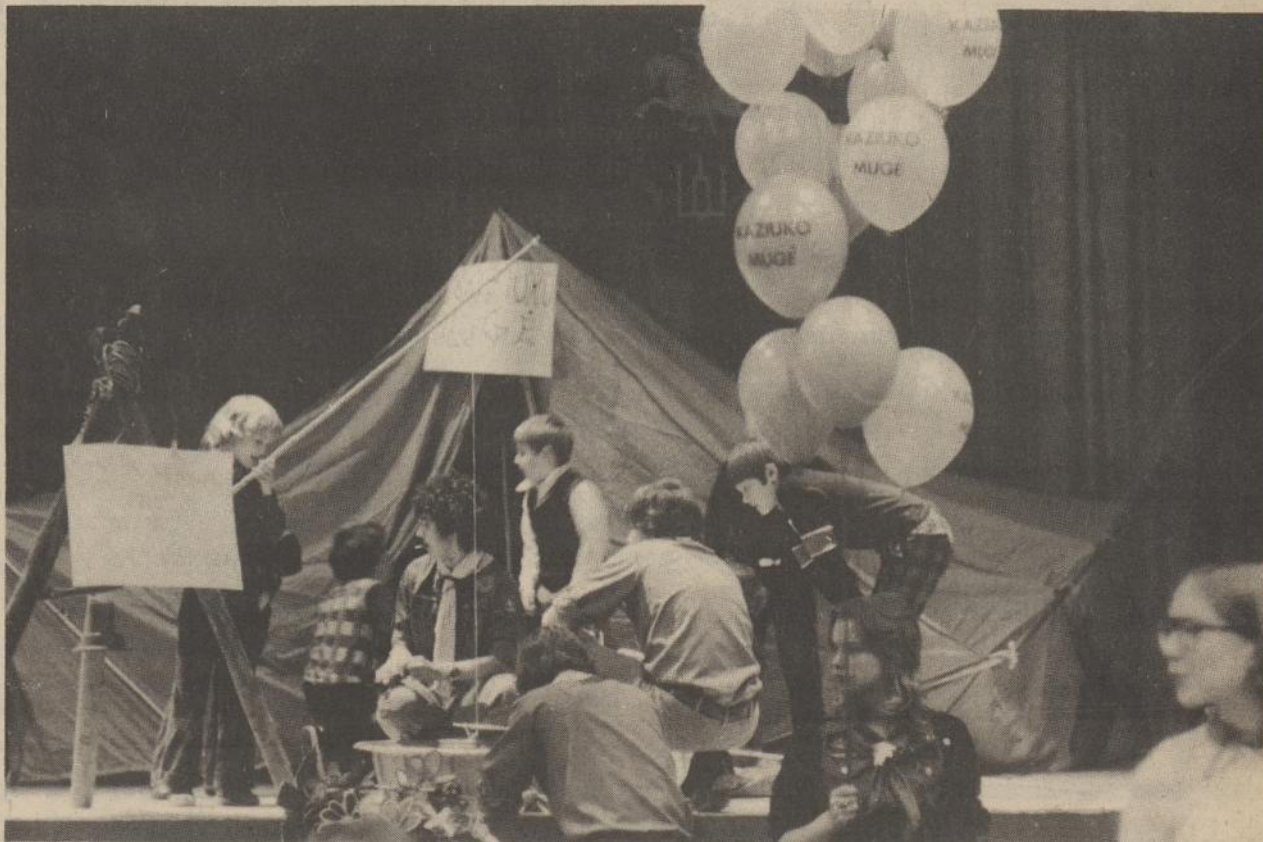
Darbininko 9 nr. Patersono, N. J., korespondencijoje, kur aprašomas velionis Pranas Liaugaudas, atsirado netikslumų. Jis buvo kilęs ne iš Deveikių dvaro, bet iš Degaičių dvaro. Taip pat jis studijavo ir teisę, bet studijų nebaigė, nes turėjo grįžti į dvarą ir jį tvarkyti.

Išnuomojamas 3 kambarių butas dirbančiam vyrui. Skambinti vakarais VI 9-5804.

Reikalinga moteris prie vaikų gyventi vietoje. Skambinti (201) 661-5226.

Parduodamas namas: 4 kambariai, yra vietos antrame aukšte dviem su puse kambario. Arti autobusų ir visokių mokyklų. Namų kainos šioje apylinkėje pakilo \$5,000, o aš nuleidžiu \$5,000. Dabartinė kaina \$29,900. Švartai rami apylinkė. Loto didumas: 100x83. I. Chalkis, 111 Hilcrest Ave., Somerset, N. J. 08873. Telefonas: 201 247-2295.

Atlieku namų pataisymo, dalyzmo, staliaus ir kitus mažesnius darbus, kuriuos darau sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Informacijai tel. 827-1371.

New Yorko skautai kovo 2 Kultūros Židinyje surengė gražią ir įdomią Kaziuko mugę, kurią aplankė gana daug žmonių. Scenoje buvo įrengta palapinė su meškeriojimu. Nuotr. L. Tamosaičio

Kultūros Židiniui aukojo: 150 dol. Petras Jasmantas, Newark, N.J., anksč. 175. 50 dol. Lionginas Vaitkevičius, Woodside, N.Y. 25 dol. Antanas Pocius, Elizabeth, N.J., anksč. 75.

Kazys ir Eugenija Kasperionai kovo 1 buvo pagerbti Elizabeth Laisvės salė. Abu neseniai atšventė vedybinio gyvenimo 25 metus, Kazimieras sulaukė 50 m. amžiaus, o čia dar ir vardinių išvakarės. Pobūvį atidarė iniciatorių vardu Aleksandras Žemaitis, maldą sukalbėjo tėv. K. Bučmys, o programą keilais išėjimais patraukliai atliko aktorius Vitalis Žukauskas. Susirinkusių bendrą sveikinimą trumpa kalba išreiškė Aleksandras Žemaitis ir pakvietė visus pakelti šampano taures už jubiliatų. Prie įvairiomis gėrybėmis gausiai apkrautų stalų dalyviai ilgokai linksminosi.

Dail. Elenai Urbaitytei paskirta premija "Award of Excellence" už tapybos darbą "Vasara Nr. 2" grupinė, atrinktinė parodoj, Heckscher Muziejų, Huntington, N.Y. Paroda tęsis nuo kovo 8 iki balandžio 6, nuo 10 val. ryto iki 5 val. vak., išskyrus pirmadienį.

Stasys Alėnas, sulaukęs 58 metų amžiaus, vasario 18 dieną mirė Kaune, kur nuo 1945 metų ir gyveno. Nepriklausomos Lietuvos laikais dirbo Jurbarko miesto savivaldybėje. Už velionį lietuvių pranciškonų koplyčioje Brooklyne buvo aukojamos dvi mišios vasario 22 dieną. Mišias užprašė seserys Stasė Česnavičienė ir Kazimiera Sirgėdienė. Mišių aukoje dalyvavo gražus giminaičių ir pažįstamų būrelis.

Kaukių balių praeitame Darbininko numeryje aprašant, išbrovė du netikslumai: maldą pradžioje sukalbėjo ne Tėv. Paulius Baltakis, bet kun. Jonas Pakalniškis, moksleivių ateitininkų kapelionas; ir antra — dail. J. Juodis savo kostiumu vaizdavo ne Neptūną, o dievaitį Perkūną.

IŠ MAIRONIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS GYVENIMO

Tėvų komiteto posėdis buvo sausio 18. Dalyvavo ir mokyklos vedėja Dana Bobelienė. Peržvelgtas mokyklos kaukių balius, iš kurio gauta pelno 1239 dol., tai yra dviem šimtais dolerių daugiau negu bet kuriais metais. Ypač daug uždirbta iš vaikų loterijos.

Posėdyje buvo aptarta ir Maironio mokyklos 25 metų sukakties minėjimas. Jis rengiamas balandžio 26. Baigusieji Maironio mokyklą yra išsiblaškę po visą Ameriką. Tėvų komitetas kviečia visus dalyvauti šiame pobūvyje. Komitetas neturi visų adresų, tai kvietimų ir nesiųs. Paskaitę šį pranešimą, paraginkite vienas kitą ir visi kuo gausiausiai dalyvaukite. Juo daugiau dalyvaus šios mokyklos mokinių ir mokytojų, juo bus visiem įdomiau ir geriau.

Nutarta kitą tėvų susirinkimą kvieisti kovo 15. Komitetas jau dabar prašo visus tėvus šiame susirinkime dalyvauti.

Mokyklos kaukių balius buvo sausio 12. Jį pradėjo tėvų komiteto pirmininkas J. Vazbys. Žodį tarė Rytų apygardos mokyklų inspektorius Antanas Masionis. Jis pasidžiaugė, kad vaikai išmoksta dvi kalbas, kad bendraudami įsijungia į lietuvių bendruomenę.

Po jo kalbos J. Vazbys pristatė visos programos vedėją Vytautą Alksnį.

Didelio pasisekimo susilaukė lėlių teatras. Buvo suvaidinta Kauno muzikantai, galvažudžių namas, žalieji žmogukai. Vaidinimą parengė mokytoja Gražina Janušienė, padėjo aukštesniosios mokyklos mokinės:

Išnuomojamas butas iš 5 šviešių kambarių Highland parko dalyje. Pageidaujama suaugusių šeima. Tel. AP 7-2701.

New Jersey Skautai ir Skautės

maloniai kviečia dalyvauti tradicinėje (15-toje)

KAZIUKO MUGĖJE

1975 m. kovo mėn. 9 d., sekmadienį,
Lietuvių Laisvės Salėje, 269 Second St., Elizabeth, N.J.

Pietūs — 1:00 val. p. p. Pietų bilietai suaugusiems \$4.00, vaikams \$1.50. Patartina bilietus įsigyti iš anksto pas skautų-čių tėvelius arba pas p. A. Bartienę, 218 Franklin St., Elizabeth.

Veiks kavinė, loterijos bei žaidimai vaikams. Jus vilios įvairūs rankdarbiai; muzikinės dėžutės su lietuviška melodija, žvakidės, vytytės, tautinės lėlės, gelės, barstyti bei austi rankdarbiai ir kt.

Lauksime Visų!

RYTŲ SPORTO APYGARDOS SPORTO ŽAIDYNĖS

ĮVYKS

KOVO 15 -16 DIENOMIS NEW YORKE

Dalyvaus rytinio Amerikos pakraščio lietuvių sporto klubai krepšinio, tinklinio ir stalo teniso šakose.

Abi dienas rungtynių pradžia 9 val. ryto.

Krepšinis — Gate of Heaven salėje, 105 St., tarp 101 IR 103 Ave., Ozone Park.

Tinklinis ir stalo tenisas — Kultūros Židinyje.

JAUNIMO ŠOKIAI

Kovo 15, šeštadienį, 8 val. vakaro. Kultūros Židinio salėje. Gros jaunimo orkestras Vaisės suaugusiems žemutinėje salėje.

Visus kviečia atsilankyti
RYTŲ SPORTO APYGARDA